

CONSELL SUPERIOR D'INVESTIGACIONS CIENTÍFIQUES
CURRICULUM VITAE DE MARIA TERESA FERRER I MALLOL

1. Dades personals

Cognoms: FERRER I MALLOL

Nom: MARIA TERESA

DNI: 37.218.616

Lloc i data de naixement: Barcelona, 25 d'agost de 1940

Domicili actual: c/ de Còrsega, 180, pral 2a, 08036 Barcelona

Telèfon: (93)439.02.72

E-mail: *ferrerimallol@gmail.com*

2. Situació actual (categoria i càrrec)

Professora d'investigació del CSIC jubilada, del Departament d'Estudis Medievals. Institució Milà i Fontanals. CSIC. Barcelona.

Membre emèrita de l'Institut d'Estudis Catalans, Secció Històrico-Arqueològica des de 1992 i presidenta d'aquesta secció des de 2006 a 2014.

3. Càrrecs en el CSIC anteriors a la situació actual

Col·laboradora científica interina: 1-1-1972 / 1-5-1972

Col·laboradora científica: 1-5-1972 / 5-2-1989

Investigadora científica: 6-2-1989 / 2-2002

Professora d'investigació: 2-2002 / 8-2010

Cap de la UEI d'Historia Medieval del desaparegut Institut de Geografia, Etnologia i Historia, de 1-1-1980 / 26-2-1985.

Membre de la comissió de tres personas que realitzà la reestructuració dels centres de d'Humanitats del CSIC a Barcelona per a la formació d'un sol centre, la Institució Milà i Fontanals, el desembre de 1984.

Directora de la Institució Milà i Fontanals 27-2-1985 / 29-6-1994.

Cap del Departament d'Estudis Medievals de la Institució Milà i Fontanals. CSIC 1999-2009.

Directora de la revista *Anuario de Estudios Medievales*: 1987-2010.

Adscripció Científica segons UNESCO: 5504.03

Avaluació: 5 sexennis avaluats positivament per la Comissió Nacional Evaluadora de l'Activitat Investigadora del Ministeri d'Educació i Ciència.

Data: 30 de gener de 2016

4. Formació acadèmica i investigadora

- Llicenciada en Història per la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona pel juny de 1963 amb la qualificació d'excel·lent per unanimitat i Premi Extraordinari.
- Curs monogràfic de Doctorat a la mateixa Universitat l'any acadèmic 1964-1965.
- Curs per a la formació tècnica d'arxivers i bibliotecaris a l'Arxiu de la Corona d'Aragó (1967-1968).
- Doctorat en Filosofia i Lletres (secció d'Història Medieval) a la Universitat de Barcelona, pel maig de 1984, amb la qualificació d'excel·lent "cum laude".

Idiomes: Francès, Italià, Anglès, Llatí

- Beca de la Universitat de Gènova per a fer un treball d'investigació a l'Archivio di Stato i a les Biblioteques Universitària i Comunale "Berio" de Gènova, a l'octubre-desembre de 1963, sobre el tema "Relacions entre la Corona catalano-aragonesa i Gènova a l'època del rei Martí l'Humà", sota la direcció del Prof. Geo Pistarino.
- Beca de la Regione Autonoma della Sardegna per a fer un treball d'investigació sobre el mateix tema a l'Archivio di Stato, Archivio Comunale i Biblioteca Universitària, a l'abril-maig de 1964, sota la direcció del Prof. Alberto Boscolo.
- Beca de l'Excma. Diputació Provincial de Barcelona per a fer un treball d'investigació sobre el mateix tema, pel maig-juny de 1964, sota la direcció del Prof. Francesco Giunta.
- Beca del Centro di Studi sull'Alto Medioevo de Spoleto per a assistir a la Settimana de 1964.
- Beca d'"Iniciació a la Investigació", concedida el 1964 i el 1965 per la Comissaria de Protecció Escolar y Assistència Social del Ministeri d'Educació per a fer un treball d'investigació sobre el tema "Martí l'Humà i el municipi de Barcelona" a l'Institut d'Història Medieval d'Espanya de la Universitat de Barcelona, sota la direcció del Prof. Emilio Sáez.
- Beca de l'Institut Jerónimo Zurita del Patronato Menéndez y Pelayo del CSIC, concedida els anys 1967 i 1968 per a fer un treball d'investigació sobre "Relacions internacionals i corsarisme en el Mediterrani Occidental (1378-1410)", sota la direcció del Prof. E. Sáez.
- Beca per a la formació del personal investigador, concedida per la Subdirecció General d'Investigació i Cooperació Científica del Ministeri d'Educació i Ciència el desembre de 1968 i prorrogada els anys 1970 i 1971 per a fer un treball d'investigació sobre el tema "Diplomatari del cardenal Albornoç" en el Departament d'Estudis Medievals de la Institució Milà i Fontanals del CSIC en Barcelona sota la direcció del Prof. Emilio Sáez.

5. Publicacions:

5. 1. Llibres, monografies i volums col·lectius

- 1.- E. SAEZ, M. T. FERRER i altres, *Diplomatario del cardenal Gil de Albornoz. Cancillería Pontificia (1351-1353)*, Barcelona, Departamento de Estudios Medievales, CSIC, 1976, 570 pp.
- 2.- E. SAEZ, M.T. FERRER, N. COLL, O. CUELLA, J. HERNANDO, R. SAINZ DE LA MAZA, J. TRENCHS, *Diplomatario del cardenal Gil de Albornoz. Cancillería Pontificia (1354-1356)*, Departamento de Estudios Medievales. CSIC, Barcelona, 1981, LXII+681 p.
- 3.- A. GARCIA I SANZ, M. T. FERRER I MALLOL, *Assegurances i canvis marítims medievals a Barcelona*, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 1983, pp. 778.
- 4.- J. F. CABESTANY, M.T. FERRER, J. M. MARQUES, J. PERARNAU, J. RIERA, J. TRENCHS, J. VIVES, *El Cisma d'Occident a Catalunya, les Illes i el País Valencià. Repertori bibliogràfic*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1979, 248 pp.
- 5.- *Moros i cristians, almogàvers i collerats a la frontera d'Oriola*, Universitat de Barcelona, Barcelona, 1984, 39 pp.
- 6.- *Els sarraïns de la Corona catalano-aragonesa en el segle XIV. Segregació i discriminació*, Institució Milà i Fontanals. CSIC, Barcelona, 1987, pp. XXIV + 427 "Anuario de Estudios Medievales, Anex 16).
- 7.- *La frontera amb l'Islam en el segle XIV. Cristians i sarraïns al País Valencià*, Institució Milà i Fontanals. CSIC, Barcelona, 1988, pp. XXXII+533 ("Anuario de Estudios Medievales", Anex 18).
- 8.- *Les aljames sarraïnes de la governació d'Oriola (segle XIV)*, Institució Milà i Fontanals. CSIC, Barcelona, 1988, pp. XXIII-338 ("Anuario de Estudios Medievales", Anex, 19).
- 9.- *Organització i defensa d'un territori fronterer. La governació d'Oriola en el segle XIV*, Institució Milà i Fontanals. CSIC, Barcelona, 1990, XXXIV+631 pp. ("Anuario de Estudios Medievales", Anex, 22).
- 10.- (M.T. FERRER ed.) C. MARINESCU, *La politique orientale d'Alfonse V d'Aragon, roi de Naples*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1994, pp. I-XX.
- 11.- M. T. FERRER, Regina SAINZ DE LA MAZA, *Diplomatario del cardenal Gil de Albornoz. Cancillería Pontificia (1357-1359)*, Barcelona, CSIC. Institución Milá y Fontanals, 1995, LVI+345 pp.
- 12.- (M.T. FERRER ed.) Ferran SOLDEVILA, *Pere el Gran*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1995, 2 vols.
- 13.- M. T. FERRER MALLOL (coordinadora) *Història medieval europea*, Universitat Oberta de Catalunya. Humanitats, CDROM M1/04.003, Barcelona, 1997.

14.- *L'associació de municipis a l'Edat Mitjana. El carreratge de Barcelona*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1999, 750 aniversari dels privilegis atorgats per Jaume I a la ciutat de Barcelona, 1249-1999. Conferència. Saló de Cent, 10 de febrer de 1999, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1999, 35 pp.

15.- M.T. FERRER i MALLOL - Damien COULON (editors), *L'expansió catalana a la Mediterrània a la Baixa Edat Mitjana*. Actes del Séminaire/Seminari organitzat per la Casa de Velázquez (Madrid) i la Institució Milà i Fontanals (CSIC, Barcelona), Barcelona, CSIC Institució Milà i Fontanals, 1999, X+208 p. (Anuario de Estudios Medievales, Annex 36).

16.- M.T. FERRER i MALLOL - J. MUTGÉ i VIVES (eds.) *De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts al Mediterrani medieval. Col·loqui internacional* (Barcelona, 27-29 maig 1999), Institució Milà i Fontanals. CSIC, 2000, 751 p. (Anuario de Estudios Medievales, Annex 38).

17.- M.T. FERRER MALLOL, *Corsarios castellanos y vascos en el Mediterráneo medieval*, Institución Milá y Fontanals. CSIC, 2000, 352 p. (Anuario de Estudios Medievales, Anejo 40).

18.- M.T. FERRER I MALLOL, J. MUTGÉ I VIVES, M. RIU I RIU (eds.), *El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (segles IX-XVIII). Aspectes arqueològics, històrics, geogràfics, arquitectònics i antropològics*. Actes de Col·loqui celebrat a Barcelona del 3 al 5 de novembre de 1999, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals. Departament d'Estudis Medievales, 2001, 659 p. (Anuario de Estudios Medievales, annex, 42).

19.- [M.T. FERRER I MALLOL ed.] Antoni RUBIÓ I LLUCH, *Diplomatari de l'Orient Català (1301-1409). Col·lecció de documents per a la història de l'expedició catalana a Orient i dels ducats d'Atenes i Neopàtria*, edició facsímil, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2001, 10+LXV+801 p. (Memòries de la Secció Històrico Arqueològica, LVI).

20.- M.T. FERRER I MALLOL coord., *Els catalans a la Mediterrània oriental a l'Edat Mitjana*. Jornades Científiques de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona, 16-17 de novembre de 2000), Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2003, 387 pp.

21.- *Joaquim Miret i Sans. Semblança biogràfica*, Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, Barcelona, 2003, 54 p.

22.- Joaquim MIRET i SANS, *Itinerari de Jaume I el Conqueridor*, edició facsímil, Pròleg i edició de Maria Teresa FERRER i MALLOL, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2004, 18+629 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, LXV). ISBN 84-7283-751-3

23.- M.T. FERRER I MALLOL, J. MUTGÉ i VIVES, J. SÁNCHEZ MARTÍNEZ eds., *La Corona catalano-aragonesa i el seu entorn mediterrani a la Baixa Edat Mitjana*. Seminari del Projecte Conjunt Departament d'Estudis Medievales. Institució Milà i Fontanals. CSIC - Istituto di Storia dell'Europa Mediterranea. CNR. (Barcelona, 27-28 de novembre de 2003), Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2005, 414 p.

24.- M.T. FERRER I MALLOL, *Entre la paz y la guerra. La Corona Catalano-aragonesa y Castilla en la Baja Edad Media*, Barcelona, Institución Milá y Fontanals. CSIC, 2005

ISBN 84-00-088388-1, 662 p.

25.- M.T. FERRER I MALLOL, J.-M. MOEGLIN, St. PÉQUIGNOT, M. SÁNCHEZ MARTÍNEZ eds., *Negociar en la Edad Media*. Coloquio internacional organizado por Institució Milà i Fontanals. CSIC (Barcelona) - Casa de Velázquez (Madrid), CREPHE (Université Paris XII-Val de Marne (Barcelona, 14-16 de octubre 2004), Barcelona, Institució Milà y Fontanals. CSIC, 2005, 593 p.

26.- M.T. FERRER I MALLOL, *Els privilegis de Teià. El retorn a la jurisdicció reial (1505)*, Barcelona, R. Dalmau, 2006, 77 p. (Episodis de la Història 344-345).

27.- Ferran SOLDEVILA, *Les quatre grans cròniques. I. Llibre dels feits del rei En Jaume*, Revisió filològica de Jordi BRUGUERA. Revisió històrica de M. Teresa FERRER i MALLOL. Coordinació Josep Massot, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 2007, 528 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, LXXIII) ISBN 978-84-7283-901-4

28.- C. BATLLE i GALLART, M.T. FERRER i MALLOL, M.C. MAÑÉ i MAS, J. MUTGÉ i VIVES, S. RIERA i VIADER, M. ROVIRA i SOLÀ, *El "Llibre del Consell" de la ciutat de Barcelona, segle XIV: les eleccions municipals*, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals. Departament d'Estudis Medievals, 2007, 912 p. (Anuario de Estudios Medievales, Annexe 62) ISBN 978-84-00-08509-4

29.- Ferran SOLDEVILA, *Les quatre grans cròniques. II. Crònica de Bernat Desclot*. Revisió filològica de Jordi BRUGUERA. Revisió històrica de M. Teresa FERRER i MALLOL, Institut d'Estudis Catalans. Coordinació Josep Massot, Barcelona, 2008, 388 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, LXXX) ISBN 978-84-92583-00-3.

30.- M.T. FERRER I MALLOL, *Els orígens de la Generalitat de Catalunya (1359-1413)*, Barcelona, Generalitat de Catalunya. Departament de la Vicepresidència, 2009, 103 p. (Col·lecció Història i pensament, 7) ISBN9788439380924

31.- M. Teresa FERRER I MALLOL, Manuel RIU I RIU, dir., *Tractats i negociacions diplomàtiques de Catalunya i de la Corona catalanoaragonesa a l'edat mitjana, I.1. Tractats i negociacions diplomàtiques amb Occitània, França i els estats italians 1067-1213*. Estudis de Pere BENITO I MONCLÚS i M. Teresa FERRER I MALLOL. Corpus documental a cura de Pere BENITO I MONCLÚS, Pilar SENDRA i BELTRAN i Carles VELA i AULESA, amb la col·laboració de Rafael GINEBRA I MOLINS, Roberto PILI i Esther REDONDO GARCÍA, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2009, 503 p., 26 x 20cms. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, LXXXIII). 978-84-92583-78-2

32.- Ferran SOLDEVILA, *Les quatre grans cròniques. III. Crònica de Ramon Muntaner*. Revisió filològica de Jordi BRUGUERA. Revisió històrica de M. Teresa FERRER i MALLOL. Coordinació Josep Massot. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 2011, 507 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, LXXXVI) ISBN 978-84-9965-035-7.

33.- *La Generalitat de Catalunya. Dels orígens medievals a l'actualitat, 650 anys*, M. T. Ferrer i Mallol (dir.), Josep M. Roig Rossich (coord.), Barcelona, Generalitat de Catalunya Institut d'Estudis Catalans, 2011, 446 p.

34.- *La Generalitat de Catalunya a través dels segles. Commemoració dels 650 anys de la Generalitat*. Sessió pública de la Secció Històrico-Arqueològica. Cervera, 28 de maig de 2009, a cura de Maria Teresa Ferrer i Mallol, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2011, 105 p.

35.- Josep TRENCHS ÒDENA, *Documents de cancelleria i de mestre racional sobre la cultura catalana medieval*, coordinació Maria Teresa Ferrer i Mallol, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2011, 658 pp. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica LXXXVIII)

36.- *Jaume I. Commemoració del VIII centenari del naixement de Jaume I*, a cura de Maria Teresa Ferrer i Mallol, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2011, 938 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica XCI).

37.- *Jaume I. Commemoració del VIII centenari del naixement de Jaume I*, a cura de Maria Teresa Ferrer i Mallol, II, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2013, 884 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica XCII).

38.- Ferran SOLDEVILA, *Les quatre grans cròniques. III. Crònica de Pere el Cerimoniós*. Revisió filològica de Jordi BRUGUERA. Revisió històrica de M. Teresa FERRER i MALLOL, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 2014, 412 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, XCVI)

39.- *Martí I l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp*. Sisè Centenari de la mort del rei Martí l'Humà 1410-2010, a cura de Maria Teresa Ferrer i Mallol. Coordinació Josep Massot, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2015, 962 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica XCVIII)

5. 2. Treballs originals de recerca, publicats a revistes:

1.- *Un alessandrino nel regno d'Aragona nel 1400*, "Rivista di Storia, Arte e Archeologia per le Province di Alessandria e Asti", LXXII (1963), pp.205-209.

2.- *Documents sobre el Consolat de castellans a Catalunya i Balears*, "Anuario de Estudios Medievales", 1 (1964), pp.599-605.

3.- *Mercenaris catalans a Ferrara (1307-1317)*, "Anuario de Estudios Medievales" 2 (1965), pp. 155-227.

4.- *Mercanti italiani nelle terre catalane: gli Alessandrini (1394-1408)*, "Rivista di Storia, Arte e Archeologia per le Province di Alessandria e Asti", LXXV (1966), pp. 5-44.

5.- *Mercanti italiani nelle terre catalane: gli Alessandrini (1394-1408). Supplemento*, "Rivista di Storia, Arte e Archeologia per le Province di Alessandria e Asti", LXXVI (1967), pp. 1-4.

6.- *Decadència a Santes Creus en començar l'abadiat de Bernat Dalmau (1404)*, "Santes Creus", III-29 (1969), pp. 477-492.

- 7.- *Els corsaris castellans i la campanya de Pero Niño al Mediterrani. Documents sobre El Victorial*, "Anuario de Estudios Medievales", 5 (1968 [1970]), pp. 265-338.
- 8.- *El patrimoni reial i la recuperació dels senyories jurisdiccionals en els estats catalano-aragonesos a la fi del segle XIV*, "Anuario de Estudios Medievales", 7 (1970-1971 [1973]), pp. 351-491.
- 9.- *Die Nachfahren des Ferran Sanxis de Castre, unehelicher Sohn des Konigs Jacob I von Aragonien (XIII bis XIV Jahrhundert)*, "Archiv für Sippen forschung"(Archives of Genealogical Research), 38 Jahrgang, november, 1972, Heft 48, pp. 599-612.
- 10.- Traducció castellana de l'article anterior, revisat: *Los descendientes de Ferran Sanxis de Castre, hijo bastardo del rey Jaime I el Conquistador (siglos XIII-XIV)*, "Hidalguía", XXII (1974), pp. 25-48.
- 11.- *La redacció de l'instrument notarial a Catalunya. Cèdules, manuals, llibres i cartes*, "Estudios Históricos y Documentos de los Archivos de Protocolos", IV (1974), pp. 29-192.
- 12.- (En col·laboració amb J. RIERA i SANS) *La successió notarial i el traspàs de protocols en terres catalanes a la Baixa Edat Mitjana*, ibídem, pp. 395-428.
- 13.- (En col·laboració amb J. RIERA i SANS) *Miscel·lània de documents per a la història del notariat als estats de la Corona catalano-aragonesa*, ibídem, pp. 429-446.
- 14.- *Notariat laic contra notariat eclesiàstic. Un episodi de la pugna entre ambdós a Girona (1374-1380)*, "Estudios y Documentos de los Archivos de Protocolos", V (1977), pp. 19-34.
- 15.- (En col·laboració amb C. BATLLE i GALLART) *Balanç de les activitats historiogràfiques referents a l'Edat Mitjana a la postguerra franquista*, "Cuadernos de Historia Económica de Cataluña", XIX (1978), pp. 321-330.
- 16.- *Dues cartes en català des de Ciutadella a la companyia Datini de Mallorca (1405-1408)*, "Randa", 10, (1980). Homenatge a Francesc de B. Moll, 2, pp. 81-97.
- 17.- *Els Italians a terres catalanes (segles XII-XV)*, "Anuario de Estudios Medievales", 10 (1980), pp. 393-467.
- 18.- *La redempció de captius a la Corona catalano-aragonesa (segle XIV)*, "Anuario de Estudios Medievales", 15 (1985), pp. 237-297.
- 19.- *La carta de població dels sarraïns de la vall d'Aiora (1328)*, "Sharq Al-Andalus", 3 (1986), pp. 81-94.
- 20.- *La batllia general de la part del regne de València dellà Xixona (s. XIV)*, "Anales de la Universidad de Alicante. Historia Medieval", 6 (1987), pp. 279-309).
- 21.- *Causes i antecedents de la guerra dels dos Peres*, "Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura", 63-4 (1987), pp. 445-508.

- 22.- *La tinença a costum d'Espanya en els castells de la frontera meridional valenciana*, "Miscel·lània de Textos Medievals", IV (1988), pp. 1-102.
- 23.- *La contribució italiana a la història de la Catalunya medieval i del Renaixement*, "Revista de Catalunya", 16 (1988), pp. 88-92.
- 24.- *Història i recerca*, "Diari de Barcelona", 19 de febrero de 1989, p. 33.
- 25.- *Un procés per homicidi entre sarraïns de l'horta d'Alacant (1315)*, "Sharq al-Andalus", 7 (1990), pp. 135-150.
- 26.- *Els redemptors de captius: mostolafs, eixees o alfaquecs (segles XII-XIII)*, "Medievalia", 9 (1990), Estudios dedicados al profesor Frederic Udina i Martorell, III pp. 85-106.
- 27.- *Boscós i deveses a la Corona catalano-aragonesa (segles XIV-XV)*, "Anuario de Estudios Medievales", 20 (1990), pp.485-537.
- 28.- *Productes del comerç catalano-portuguès segons una reclamació per pirateria (1408)*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 6 (1992), pp. 137-163.
- 29.- *Les mudéjars de la Couronne d'Aragon*, "Revue du Monde Musulman et de la Méditerranée", 63-64 (1992). *Minorités religieuses dans l'Espagne médiévale*, pp. 179-194.
- 30.- *Sobre els orígens del Consolat de Mar de Barcelona el 1279 i sobre els còsols d'ultramar a bord de vaixells. Un exemple de 1281*, "Anuario de Estudios Medievales", 23 (1993), pp. 141-150.
- 31.- *Les pastures i la ramaderia a la governació d'Oriola en el segle XIV*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 7 (1994), pp. 79-139
- 32.- *El sacramental: una milícia camperola dirigida per Barcelona*, "Barcelona. Quaderns d'Història", 1, pp. 61-70
- 33.- *El llibre de comptes d'un notari barceloní del segle XV. Nicolau de Mediona*, "Estudis Castellonencs. Miscel·lània d'Estudis dedicats a la memòria del professor Josep Trenchs i Odena", 6 (1994-1995), pp. 535-549.
- 34.- *Nicolau de Mediona, un notaio a Barcellona nel secolo XV*, "Napoli nobilissima", XXXIII, fasc. III-VI (1994). *Notariato e Società in Catalogna ed Italia Meridionale nel XV secolo*, pp. 89-100
- 35.- *El justícia a les viles de la governació d'Oriola (s. XIV)* "Anales de la universidad de Alicante. Historia Medieval", 9 (1992-1993). *Homenaje a Juan Manuel del Estal*, pp. 219-239
- 36.- *La navegació de conserva a l'Edat Mitjana*, "Anuario de Estudios Medievales", 24 (1994), pp. 453-464
- 37.- *En el centenario del nacimiento de Ferran Soldevila*, "Anuario de Estudios Medievales",

24 (1994), pp. IX-XII.

38.- *L'expansió d'una regalia a començaments del segle XIV: el notariat reial*, "Estudis i documents dels Arxius de Protocols" XIII (1995), pp. 55-73.

39.- *Cavaliere catalani e aragonesi al servizio dei guelfi in Italia*, "Medioevo. Saggi e Rassegne", 20 (1996), pp. 161-194.

40.- *Els almogàvers a la frontera amb els sarraïns en el segle XIV*, "L'Avenç", 209 (des. 1996), pp. 14-18

41.- *Els sarraïns del regne de Múrcia durant el regnat de Jaume II*, "Anales de la Universidad de Alicante", II. Historia Medieval", 11 (1996-1997). Actas del Congreso Internacional Jaime II 700 años después, pp. 173-200.

42. *Els catalans a la Sardenya medieval*, "Serra d'Or", núm.451-452 (juliol-agost 1997), pp. 22-26.

43.- *Catalans i genovesos durant el segle XIII. El declivi d'una amistat*, "Anuario de Estudios Medievales", 26/2 (1996), pp. 783-823.

44.- *Regina Sáinz de la Maza en el recuerdo*, "Anuario de Estudios Medievales", vol. 26/2, 1996

45.- *El comerç català a Andalusia al final del segle XV*, "Acta Historica et archaeologica mediaevalia", vol. 18, 1997, pp. 301-334.

46.- *La conquesta de les comarques meridionals valencianes per Jaume II*, "Quaderns de Migjorn", 3(1998), pp. 9-26.

47.- *Antecedenti e trattative per la pace del 1402 fra la Corona catalano-aragonesa e Genova: un tentativo per porre fine alla guerra di corsa*, "Archivio Storico Sardo", XXXIX (1998). Studi in memoria del Prof. Giancarlo Sorgia, pp. 99-138.

48.- *Transportistas y corsarios vascos en el Mediterráneo medieval. Las aventuras orientales de Pedro de Larraondo (1406-1409)*, "Itsas Memoria. Revista de Estudios Marítimos del País Vasco", Untzi Museoa-Museo de San Sebastián, 2 (1998), pp. 509-524.

49.- *Després de la mort. L'actuació d'algunes marmessories a través d'un manual del notari barceloní Nicolau de Mediona (1437-1438)*, "Analecta Sacra Tarraconensia", 71 (1998), pp. 281-325.

50.- *In ricordo di Regina Sáinz de la Maza*, "Medioevo. Saggi e Rassegne 22 (1998), pp. 321-328.

51.- *Biografía de Regina Sáinz de la Maza Lasoli (1945-1997)*, "Anuario de Estudios Medievales", 28 (1998), pp. XVII-XXIV.

52.- *Arcadi Garcia i Sanz. In memoriam (1926-1998)*, "Anuario de Estudios Medievales", 28

(1998), pp. 911-924.

53.- *I mercanti italiani in terre catalane nei secoli XII-XIV*, "Archivio Storico del Sannio", III (1998). *Economia e Territorio nel Medioevo*. Incontro di Studi (Barcelona, 1996). Atti, pp. 41-101

54.- *Jurisdicció i control de la navegació a la ribera i mar de Barcelona*, "Anales de la Universidad de Alicante", II. Historia Medieval", 12 (1999), pp. 113-133.

55.- *Discòrdies entre la petita noblesa urbana i els homes de vila a les terres meridionals valencianes en el primer terç del segle XIV*, "Anuario de Estudios Medievales", 29 (1999), pp. 301-313.

56.- *El carreratge de Barcelona*, "Barcelona. Metròpolis mediterrània", 49 (1999, Barcelona, Ajuntament de Barcelona), pp. 46-48.

57.- *The Muslim 'aljama' of Tortosa in the Late Middle Ages: Notes on Its Organisation*, "Scripta Mediterranea", XIX-XX (Toronto, 1998-1999), pp. 143-164

58.- [en col·laboració con Daniel Duran Duelt] *Una ambaixada catalana a Constantinoble el 1176 i el matrimoni de la princesa Eudòxia*, "Anuario de Estudios Medievales", 30/2 (2000), pp. 963-977.

59.- *La organización militar en Cataluña. Siglos XII a XV*, "Revista de Historia Militar", XLV (Instituto de Historia y Cultura militar 2001), núm. extra. *Conquistar y defender. Los recursos militares en la Edad Media Hispánica*, pp. 119-222.

60.- *Il partito filocatalano in Corsica dopo la morte di Arrigo della Rocca*, "Medioevo. Saggi e Rassegne", 24 (Cagliari, 2001), pp. 65-87.

61.- *Fruita seca i fruita assecada, una especialitat de l'àrea econòmica catalana-valenciana-balear*, "Anuario de Estudios Medievales", 31/2 (2001), pp. 883-943.

62.- *Una època tranquil·la en el govern de Barcelona: el regnat de Martí l'Humà (1396-1410)*, VI *Congrés d'Història de Barcelona*, "Quaderns d'Història", 4-5 (Barcelona, Ajuntament de Barcelona 2001). *El temps del Consell de Cent, I. L'emergència del municipi, segles XIII-XIV*, a cura de Manuel ROVIRA I SOLÀ, Sebastià RIERA I VIADER, pp. 165-182

63.- *Repartiments de terres a Oriola després de la conquesta de Jaume II*, Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia", 22 (1999-2001). *Homenatge al Dr. Manuel Riu i Riu*. 2, pp. 509-535.

64.- *La població d'Alcarràs, Montagut, Sarroca, Llardecans, Flix i la Palma, dominis dels Santcliment, el 1386*, "Estudis i Documents dels Arxius de Protocols", XX (2002), pp. 75-93.

65.- *Los vascos en el Mediterráneo medieval. Los primeros tiempos*, "Itsas Memoria. Revista de Estudios Marítimos del País Vasco", 4 (2003), pp. 115-128.

- 66.- *Flix, un port fluvial blader per a Barcelona. La compra de la baronia de Flix i la Palma l'any 1400*, "Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia", 23-24 (Barcelona, 2002-2003). Homenatge al Prof. J. Ramón Juliá Viñamata, pp. 465-507.
- 67.- *Arnau Aymar, capità i corsari de Mallorca (segles XIV-XV)*, "Randa", 51 (2003). Homenatge a Miquel Batllori. 4, pp. 51-75
- 68.- *La Corona catalano-aragonesa, l'Islam e il mondo mediterraneo. Vent'anni di ricerche*, "Medioevo. Saggi e Rassegne", 25 (2003), pp. 35-78
- 69.- *L'alfaquí Mahomat Alhaig i la lluita pel poder a la moreria d'Elx (1448-1457)*, "Revista d'Història Medieval", 12 (Valencia, 2001-2002), p. 185-240.
- 70.- *L'aljama islàmica de Tortosa a la Baixa Edat Mitjana*, "Recerca. Arxiu Històric Comarcal de les Terres de l'Ebre", 7 (2003) pp. 179-230.
- 71.- *La cort de la reina Elionor de Xipre a Catalunya*, "Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia", 25 (2003-2004). Homenatge a la Professora Dra. Maria Josepa Arnall i Juan, p. 347-373
- 72.- *La guerra amb Castella (1296-1304) i la conquesta de les terres meridionals valencianes*, "El Temps", 1057 (14-20 setembre 2004). Suplement mensual d'Història, p. 21-24.
- 73.- *Les Corts de Catalunya i la creació de la Diputació del General o Generalitat en el marc de la guerra amb Castella (1359-1369)*, "Anuario de Estudios Medievales", 34/2 (2004), pp. 875-938.
- 74.- *L'endemà de la pau de Torrellas (1304). El nou mapa senyorial a la vall del Vinalopó*, "Revista d'Estudis del Vinalopó", 6-7 (2003-2004), pp. 11-22.
- 75.- *La incursió de l'exèrcit de Granada de 1304 pel regne de València i l'atac a Cocentaina*, "Alberri", 15 (Cocentaina, Centre d'Estudis Contestans, 2002[2005]), p. 53-150.
- 76.- *Els diputats del braç de les ciutats i viles reials de 1359 a 1413. Perfils biogràfics*, "Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia", 26 (2005). Homenatge a la Professora Dra. Carme Batlle i Gallart, pp. 515-549.
- 77.- *Moià, carrer de Barcelona (1384/1385)*, "Modilianum", VI/34 (2006), pp. 21-64.
- 78.- *Corsarios vascos en el Mediterráneo medieval (siglos XIV-XV)*, "Itsas Memoria. Revista de Estudios Marítimos del País Vasco", 5 (2006), p. 95-110.
- 79.- *El endeudamiento de la aljama islámica de Zaragoza a fines del siglo XIV*, "Aragón en la Edad Media", 19 (Zaragoza, 2006). Homenaje a la Profesora María Isabel Falcón, pp. 173-180. ISSN 0213-2486
- 80.- *La Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans*, "Serra d'Or", 565 (gener, 2007), p. 20-23.

- 81.- *Conflictes populars a Mallorca a la fi del segle XIV*, "Estudis Baleàrics", 84/85 (2006), 87-98
- 82.- *La Secció Històrico-Arqueològica, a IEC. Institut d'Estudis Catalans. 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans*, Barcelona, 2007, p. 39-50
- 83.- *La minoria islàmica a les comarques meridionals valencianes*, "Canelobre", 52 (2007). *Vivir en el Alicante medieval*, p. 72-87.
84. *Mallorca, Valencia y Murcia. Expansión a costa de los moros*, "La Aventura de la Historia", 112 (2008). Dossier VIII centenario de Jaime I el Conquistador, p. 87-91
- 85.- *Els problemes financers dels reis catalans i una solució: l'empenyament de llocs i viles. El cas de Teià*, "Revista de Dret Històric Català", 6 (2006 [2007]), p. 88-119.
86. *Patrons i corsaris de Menorca a la Baixa Edat Mitjana*, "Randa", 60 (2008). *Homenatge a Jordi Carbonell*, p. 17-26. <http://hdl.handle.net/10261/21890>
- [86].- *La guerra en cors amb els països musulmans occidentals entre la fi del segle XIII i mitjan segle XIV*, "Anuario de Estudios Medievales", 38/2 (2008)
87. *La celebració de l'Any Jaume I a l'Institut d'Estudis Catalans*, "El Butlletí de l'IEC. La revista de l'acadèmia catalana de les ciències i les humanitats", 127 (2008), p. 2-3, electrònic: <http://www.iec.cat/butlletí/127/opinio.htm>
88. *Commemoration of the Eighth Centenary of the Birth of James I: Conference organized by the History and Archeology Section of the Institut d'Estudis Catalans in Barcelona / La celebració del vuitè centenari del naixement de Jaume: el congrés organitzat per la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC a Barcelona*, "Catalan Historical Review", 1 (2008), p. 149-155 / 283-289. <http://hdl.handle.net/10261/21823>
89. *In memoriam. Prof. Robert Ignatius Burns, S.I. (1921-2008)*, "Anuario de Estudios Medievales", 39/1 (2009), p. 389-406.
90. *Robert Ignatius Burns (1921-2008). In memoriam*, "Catalan Historical Review", 2 (2009), pp. 123-129. ISSN: 2013-407X <http://hdl.handle.net/10261/21817>
91. *Vicens Vives, clàssic i innovador*, "Serra d'Or", 605 (maig 2010), p. 21.
92. *Les dissensions pel govern de Mallorca (1401-1404). Una intervenció pacificadora de Barcelona*, "Randa", 65 (2010). Miscel·lània Gabriel Llopart. 5, pp. 73-94. <http://hdl.handle.net/10261/33392>
93. *Els dos parlaments de Catalunya durant el període 1396-1397*, "Revista de Dret Històric Català", 9 (2009 [2011]), pp. 43-60.
94. *Manuel Riu i Riu. In memoriam*, "Catalan Historical Review", 4 (2011), p. 277-279.

95. *Catalan commerce in the late Middle Ages / El comerç català a la baixa Edat Mitjana*, "Catalan Historical Review", 5 (2012), p. 29-65 / 159-193. <http://revistes-iec.cat/chr/>

5. 3. Capítols a volums col·lectius

1.- *Les relacions del rei Martí l'Humà amb la ciutat de Barcelona*, "VII Congrés d'Història de la Corona d'Aragón". Crònica, Ponències i Comunicacions, III, Barcelona, 1962, pp. 161-170.

2.- *La pace del 1390 tra la Corona d'Aragona e la Repubblica di Genova*, "Miscellanea di Storia Ligure in memoria di Giorgio Falco", Gènova, 1966, pp. 151-191.

3.- *Documenti catalani sulla spedizione franco-genovese contro Berberia (1390)*, "Miscellanea di Studi Storici", Gènova, 1969, pp. 213-261.

4.- *Lluites de bàndols a Barcelona en temps del rei Martí l'Humà*, "Estudis d'Història Medieval", I. Estudis dedicats a Ferran Soldevila, Barcelona, Societat Catalana d'Estudis Històrics, 1969, pp. 75-94.

5.- *L'infant Martí i un projecte d'intervenció a la guerra de Portugal (1381)*, "VIII Congreso de Historia de la Corona de Aragón" (València), 1967), II, vol. III, València, 1973, pp. 205-233.

6.- *Dos registres de l'"Officium Maris" de Gènova (1402-1403, 1408-1410)*, "Atti del I Congresso Storico Liguria-Catalogna (Bordighera-Génova, 1969)", Bordighera, 1974, pp. 248-348.

7.- *Llançà, senyoriu del monestir de Sant Pere de Rodes en els segles XIV-XV*, "II Col·loqui d'Història del Monaquisme Català (Sant Joan de les Abadesses, 1970)", II (Scriptorium Populeti, 9), Poblet, 1974, pp. 213-241.

8.- *Intorno all'assicurazione sulla persona di Filipozzo Soldani nel 1399 e alle attività dei Soldani, mercanti fiorentini, a Barcellona*, "Studi in memoria di Federigo Melis", II, Nàpols, 1978, pp. 441-478.

9.- *Reintegracionisme i dificultats polítiques: el regnat de Pere el Cerimoniós*, a *Història de Catalunya*, Editorial Salvat, Barcelona, 1978, III, pp. 73-86.

10.- *Els darrers sobirans del casal de Barcelona, Joan I i Martí l'Humà*, a *Història de Catalunya*, Editorial Salvat, Barcelona, 1978, III, pp. 142-150.

11.- *Cartes i bitllets privats en els manuals del notari barceloní Narcís Guerau Gili (segle XV)*, "Miscel·lània Ramon Aramon i Serra", II, Barcelona, ed. Curial, 1980, pp. 197-217.

12.- *La ruptura comercial amb Castella i les seves repercussions a València (1403-1409)*, "I Congreso de Historia del País Valenciano (Valencia, 1971)", II, València, 1981, pp. 671-682.

13.- *Nous documents sobre els catalans a les fires de la Xampanya*, "X Congreso de Historia de

la Corona de Aragón. Jaime I de Aragón y su época (Zaragoza, 1976)", Comunicaciones, II, Saragossa, Institución Fernando el Católico, 1982, pp. 151-159.

14.- *Notes sobre el monestir de Sant Pere de Rodes (1362-1410)*, "Miscel·lània Fort i Cogul. Història Monàstica Catalana. Història del Camp de Tarragona", Abadia de Montserrat, 1984, pp. 137-175.

15.- *Els primers diputats de la Generalitat de Catalunya (1359-1412)*, "Miquel Coll i Alentorn. Miscel·lània d'homenatge en el seu vuitantè aniversari", Fundació Jaume I, Barcelona, 1984, pp. 221-269.

16.- *La conquista della Sardegna e la guerra di corsa nel Mediterraneo, a I Catalani in Sardegna*, Consiglio Regionale della Sardegna, Cagliari, 1985, pp. 35-40.

17.- Versió catalana: *La conquesta de Sardenya i la guerra de cors mediterrani*, a *Els Catalans a Sardenya*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1985, pp.35-40.

18.- *Abanilla y Jumilla en la Corona catalano-aragonesa (s. XIV)*, "Homenaje al Profesor Juan Torres Fontes", Múrcia, 1987, pp. 477-490.

19.- *Les escrivanies públiques d'Alacant, Elx, Oriola i Guardamar*, "Estudis sobre Història de la Institució Notarial a Catalunya en honor de Raimon Noguera", Barcelona, 1988, pp. 115-131.

20.- *Toponímia medieval d'Oriola*, "Miscel·lània d'homenatge a Enric Moreu Rey, Abadia de Montserrat, Barcelona, 1988, pp. 195-211.

21.- *Notes sobre la conquesta del regne de Múrcia per Jaume II (1296-1304)*, "Homenatge a la memòria del Prof. Dr. Emilio Sáez (1917-1988). Aplec d'estudis dels seus deixebles i col·laboradors, Barcelona, Centre d'Estudis Medievals de Catalunya Pere III- Universitat de Barcelona, 1989, pp. 27-44.

22.- *Nobles catalans arrelats a Sicília: Guillem Ramon I de Montcada*, "Mediterraneo Medioevale: scritti in onore di Francesco Giunta", Centro di Studi Tardoantichi e medievali di Altomonte, Soveria Mannelli, Rubbetino, 1989, I, pp. 417-431.

23.- *La frontera meridional valenciana durant la guerra amb Castella dita dels dos Peres, a Pere el Cerimoniós i la seva època*, Institució Milà i Fontanals. CSIC, Barcelona, 1989, pp. 245-357.

24.- *Origen i evolució de la Diputació del General de Catalunya*, a *Les Corts a Catalunya. Actes del Congrés d'Història Institucional* (Abril, 1988), Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1991, pp. 152-159.

25.- *Mercaders, mariners i corsaris*, a *L'època de Colom. Catalunya a la segona meitat del segle XV*, Nadala de la Fundació Jaume I, Barcelona, 1991, pp. 50-61.

26.- Reedició del treball anterior a "La nostra mar". Publicació del Museu del Mar. Vilanova i la Geltrú, 1992, pp. 7-19.

27.- *Un memorial de greuges de la mà menor de Lleida contra la mà major (s. XV)*, "Miscel·lània. Homenatge a la memòria de J. Lladonosa", Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida, 1992, pp. 293-314.

28.- *Projecció exterior*, a *La ciutat consolidada (segles XIV-XV)*, vol. 3 de la *Història de Barcelona*, dirigida por J. Sobrequés i Callicó, Barcelona, Enciclopèdia Catalana-Ajuntament de Barcelona, 1992, pp. 355-391.

29.- *La política siciliana de Pere el Cerimoniós*, a *Els catalans a Sicília*, Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, Barcelona, 1992, pp. 35-40.

30.- *El cors català contra Gènova segons una reclamació del 1370*, a *Sardegna, Mediterraneo e Atlantico tra Medioevo ed Età Moderna ("Studi Storici in memoria del Prof. Alberto Boscolo")*, a cura di L. d'Arienzo, Roma, Deputazione di Storia patria per la Sardegna i Bulzoni ed., 1993, vol. II, pp. 271-290.

31.- *La capitulació de Borja en 1122*, a "Aragón en la Edad Media, X-XI. Homenaje a la profesora emérita María Luisa Ledesma Rubio", Saragossa, 1993, pp. 269-280.

32.- *L'emigració dels sarraïns residents a Catalunya, a Aragó i al País Valencià durant l'Edat Mitjana*, a *L'expulsió dels moriscos. Conseqüències en el món islàmic i en el món cristià* "380 Aniversari de l'Expulsió dels Moriscos. Port dels Alfacs. Congrés internacional (Sant Carles de la Ràpita, 1990)", Barcelona, Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1994, pp. 19-26.

33.- *Mercaders catalans a Catalunya a l'època de Colom (1450-1506)*. Textos de l'exposició celebrada al Saló del Tinell i del cicle de conferències (Barcelona, 1992), Barcelona, Generalitat de Catalunya. Comissió Amèrica i Catalunya. 1992, 1994, pp. 79-80

34.- *Assegurances marítimes a Catalunya a l'època de Colom (1450-1506)*. Textos de l'exposició celebrada al Saló del Tinell i del cicle de conferències (Barcelona, 1992), Barcelona, Generalitat de Catalunya. Comissió Amèrica i Catalunya. 1992, 1994, pp. 99-100

35.- *Corsaris i navegants*, a *Catalunya a l'època de Colom (1450-1506)*. Textos de l'exposició celebrada al Saló del Tinell i del cicle de conferències (Barcelona, 1992), Barcelona, Generalitat de Catalunya. Comissió Amèrica i Catalunya. 1992, 1994, pp. 105-

36.- *Irregularitats i falsificacions notarials*, Actes del I Congrés d'Història del Notariat Català (1993), Barcelona, Fundació Noguera, 1994, pp. 463-478.

37.- *Noves dades per a la biografia de Ramon de Perellós, autor del viatge al Purgatori de Sant Patrici*, "Miscel·lània en honor del doctor Casimir Martí", Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 1994, pp.215-230.

38.- *Activitats polítiques i militars de Ramon de Perellós, autor del Viatge al Purgatori de Sant Patrici durant el regnat de Joan I*, "Medievo Hispano. Estudios in memoriam del Prof. Derek W. Lomax", Madrid, Asociación española de Estudios Medievales, 1995, pp.159-173.

39.- *La moreria de Xàtiva (segles XIV-XV)*, a *Xàtiva, els Borja: una projecció europea*, 1. Catàleg de l'exposició, 1995, Xàtiva, Museu de l'Almodí, pp. 189-200.

- 40.- *Barcelona i la política mediterrània catalana: el Parlament de 1400-1401*, "XIV Congreso de Storia della Corona d'Aragona". *La Corona d'Aragona in Italia (secc. XIII-XVIII): 1. Il "regnum Sardiniae et Corsicae" nell'espansione mediterranea della Corona d'Aragona*, (Sassari-Alghero, 1990), Vol secondo. Comunicazioni, I, Sassari, Carlo Delfino ed., 1995, pp. 427-443.
- 41.- *Els grups d'èlit: la noblesa i la clerecia a Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, ed. B. de Riquer, vol. 3, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1996, pp. 162-165, 158-181.
- 42.- *Església, noblesa, monarquia, a Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, ed. B. de Riquer, vol. 3, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1996, pp. 166-167.
- 43.- *El Cisma d'Occident a Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, ed. B. de Riquer, vol. 3, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1996, pp. 182-183.
- 44.- *La marginació social i la segregació religiosa: els moros a Història, Societat i Cultura dels Països Catalans*, ed. B. de Riquer, Enciclopèdia Catalana, 1996, vol. 3, pp. 226-236.
- 45.- *El Consell Reial durant el regnat de Martí l'Humà*, en *El poder real en la Corona de Aragón (siglos XIV-XVI)*. "XV Congreso de Historia de la Corona de Aragón". Actas, T. I, vol. 2. Comunicaciones a las ponencias I/1 y I/2, Zaragoza, Gobierno de Aragón, Departamento de Educación y Cultura, 1996, pp. 173-190
- 46.- *Emprius i béns comunals a l'Edat Mitjana, a Béns comunals als Països Catalans i a l'Europa contemporània. Sistemes Agraris, organització social i poder local als Països Catalans*. (Primeres Jornades, Alguaire, 30 març-1 abril 1995), ed. a cura de Joan J. Busqueta i Enric Vicedo, Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1996, pp. 33-65.
- 47.- *Figues, panses, fruita seca i torrons*, "XIV Jornades d'Estudis Històrics Locals". *La Mediterrània, àrea de convergència de sistemes alimentaris (segles V-XVIII)* (Palma de Mallorca, 1995), Palma de Mallorca, Govern Balear. Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, 1996, pp. 191-208.
- 48.- *La reedició ampliada de 'Pere el Gran', de Ferran Soldevila, a Institut d'Estudis Catalans. Memòria, curs 1995-1996*, Barcelona, 1997, pp. 165-169
- 49.- *Una flotta catalana contro i corsari nel Levante (1406-1409), a Oriente e Occidente tra Medioevo ed Età Moderna. Studi in onore di Geo Pistarino*, Gènova, Glauco Brigati, 1997, pp. 325-355.
- 50.- *El comercio catalán en Andalucía a fines del s. XV*, "III Jornadas Hispano-Portuguesas de Historia Medieval (Sevilla, 1991)", Sevilla, 1997, pp. 421-452.
- 51.- *Los castillos de la frontera meridional valenciana en el siglo XIV*, "La Fortaleza medieval: realidad y símbolo", Actas XV Asamblea General de la Sociedad Española de Estudios Medievales, eds. J.A. BARRIO BARRIO J. V. CABEZUELO PLIEGO, Alacant, 1998, pp. 199-214.

52.- *Evolution du statut de la minorité islamique dans les pays de la Couronne catalano-aragonaise au XIV siècle*, a *Le partage du monde. Échanges et Colonisation dans la Méditerranée médiévale*. Colloque international de Toulouse- Conques /26-30 abril 1995), dir. Michel BALARD et Alain DUCELLIER, París, Université de la Sorbonne, 1998, pp. 439-452.

53.- *Les relations entre Catalunya, Granada i el Magrib medieval*, a *L'Islam i Catalunya*, Barcelona, Institut Català de la Mediterrània, Museu d'Història de Catalunya, Lunwerg editores, 1998, pp. 251-259

54.- *Frontera, convivencia y proselitismo entre cristianos y moros en los textos de Francesc Eiximenis y de san Vicente Ferrer*, a *Pensamiento medieval hispano. Homenaje a Horacio Santiago-Otero*, coord. J. M. SOTO RÁBANOS, CSIC-Junta Castilla y León-Diputación de Zamora, Madrid, 1998, pp. 1579-1600

55.- *Ramon de Cardona, capità general de l'exèrcit güelf i governador de Sardenya (+1338)*, a *La Sardegna e la presenza Catalana nel Mediterraneo*. Atti del VI Congresso (III internazionale) di Studi Catalani (Cagliari, 11-15 ott. 1995), a cura di P. MANINCHEDDA, Cagliari, CUEC, 1998, I, pp. 57-82.

56.- *Un aragonés consejero de Juan I y de Martín el Humano: Francisco de Aranda*, "Aragón en la Edad Media", XIV-XV. Homenaje a la profesora Carmen Orcástegui Gros, Saragossa, 1999, pp. 531-562.

57.- *Conveni de carreratge entre Barcelona i la vila de Cardedeu*, a *La Barcelona gòtica*, Barcelona, Institut de Cultura: Museu d'Història de la Ciutat, 1999, pp. 179-180

58.- *El consolat de Mar i els consolats d'Ultramar, instrument i manifestació de l'expansió del comerç català*, a *L'expansió catalana a la Mediterrània a la Baixa Edat Mitjana*, Actes del Seminaire/Seminari organitzat per la Casa de Velázquez (Madrid) i la Institució Milà i Fontanals (CSIC Barcelona), eds. M.T. FERRER i D. COULON, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, Departament d'Estudis Medievals, 1999, pp. 53-79

59.- *Ramon de Cardona, militar y diplomático al servicio de cuatro reinos*, "Revista da Faculdade de Letras- História, II série, XV (1998 [2000]). IV Jornadas Luso-Espanholas de Historia Medieval "As relações de fronteira no seculo de Alcanices, (Porto, 1997), pp. 1433-1451.

60.- *Esclaus i lliberts orientals a Barcelona, s. XIV-XV*, a *De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts al Mediterrani medieval. Col·loqui internacional* (Barcelona, 27-29 mayo 1999), M.T. FERRER i MALLOL- J. MUTGÉ I VIVES eds., Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2000, pp. 167-212.

61.- *La guerra d'Arborea alla fine del XIV secolo*, a *Giudicato d'Arborea e Marchesato di Oristano: proiezioni mediterranee e aspetti di storia locale*, Atti del I° Convegno Internazionale di Studi (5-8 dic. 1997), a cura di Giampaolo Mele, Oristano, ISTAR, 2000, pp. 535-620.

62.- *L'instrument notarial (segles XI-XV)*, "Actes del II Congrès d'Història del Notariat Català (Barcelona, nov. 1998)", Barcelona, Fundació Noguera, 2000, pp. 29-88.

63.- *Pellegrinaggi e giubilei in Catalogna. I monasteri di Montserrat e di Sant Pere de Roda e le destinazioni più lontane*, a *Gli Anni Santi nella Storia* (Cagliari, 16-19 ot. 1999), a cura di Luisa D'Arienzo, Cagliari, Deputazione di Storia Patria per la Sardegna - Biblioteca Apostolica Vaticana, 2000, pp. 315-347.

64.- *El carreratge de Barcelona. Una associació de municipis a l'Edat Mitjana*, a *Llibre de Tona*, Tona, Sant Jordi 2001, pp. 57-64.

65.- *El rei Martí I l'Humà (1396-1410)*, a *Llibre de Tona*, Tona, Sant Jordi 2001, pp. 65-71.

66.- *Les capitulacions per a la submissió de Sant Cugat a Joan II durant la guerra dels catalans contra el rei (1471)*, "XLII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos (Sant Cugat del Vallès, 1998)", Sant Cugat del Vallès, Arxiu Nacional de Catalunya, 2000, pp. 157-165.

67.- *Establiments de masos després de la Pesta Negra*, a M.T. FERRER I MALLOL, J. MUTGÉ I VIVES, M. RIU i RIU (eds.), *El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (segles IX-XVIII). Aspectes arqueològics, històrics, geogràfics, arquitectònics i antropològics*. Actes del Col·loqui celebrat a Barcelona del 3 al 5 de novembre de 1999, Barcelona, CSIC.Institució Milà i Fontanals. Departament d'Estudis Medievals, 2001, pp. 189-241.

68.- *La circulation des élites militaires: les chefs de guerre catalans en Italie (XIVe s.)*, a Colloque International *La Circulation des élites européennes. Entre histoire des idées et histoire sociale*. (París 20-22 mayo 1999), dir. Henri BRESCH, Fabrice D'ALMEIDA, Jean-Michel SALLMANN, París, Seli Arslan, 2002, pp. 38-55.

69.- *La Corona catalano-aragonesa i Castella (segles XII-XIV) Elements de coincidència i de divergència*, a *El Comtat d'Urgell a la Península Ibèrica*, Reunión Científica. II Kurs d'Estiu Comtat d'Urgell (Balaguer 7-9 juliol 1997), coord. Flocel SABATÉ, Joan FARRÉ, Lleida, Pagès editors, 2002, pp. 55-102.

70.- *Les phénomènes migratoires parmi les musulmans soumis à la Couronne catalano-aragonaise pendant le Moyen Âge*, a *Migrations et diasporas méditerranéennes (XI-XVI siècles)* (Toulouse-Conques, 14-17 octobre 1999), sous la direction de Michel BALARD et Alain DUCELLIER, París, Publications de la Sorbonne, 2002, pp. 259-284.

71.- *De nuevo sobre el consulado de castellanos en Cataluña y Mallorca a fines del siglo XIV*, a *Poder y sociedad en la Baja Edad Media Hispánica. Estudios en homenaje al profesor Luis Vicente Díaz Martín*, Universidad de Valladolid, 2002, II, pp. 951-969.

72.- *Las comunidades mudéjares de la Corona de Aragón en el siglo XV: la población*, "VIII Simposio Internacional de Mudéjarismo". *De mudéjares a moriscos: una conversión forzada* (Teruel, 15-17 de septiembre de 1999, Teruel, Centro de Estudios Mudéjares. Instituto de Estudios Turolenses, 2002, pp. 27-153

73.- *Jaume I el conqueridor (1213-1276)*, a *Els comtes sobirans de la Casa de Barcelona*, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Edicions 62, 2002 pp. 114-120.

74 - *Pere II el Gran (1276-1285)*, a *Els comtes sobirans de la Casa de Barcelona*, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Edicions 62, 2002, pp. 121-127.

75 - *Alfons II el Franc (1285-1291)*, a *Els comtes sobirans de la Casa de Barcelona*, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Edicions 62, 2002, pp. 128-131.

76 - *Joan I el Caçador (1387-1396)*, a *Els comtes sobirans de la Casa de Barcelona*, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Edicions 62, 2002, pp. 148-152.

77 - *Martí I l'Humà (1396-1410)*, a *Els comtes sobirans de la Casa de Barcelona*, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Edicions 62, 2002, pp. 153-159.

78.- *Estudio histórico* a Juan Ginés de SEPÚLVEDA, *Obras completas, V, Historia de los Hechos del cardenal Gil de Albornoz*, estudio filológico, edición crítica, traducción y notas de J. COSTAS A. MORENO, L. CARRASCO, M. TRASCASAS, Ayuntamiento de Pozoblanco, 2002, pp. VII-LVIII.

79.- *Apéndice biográfico de cargos, títulos y dignidades citados en la Historia de los Hechos del cardenal Gil de Albornoz* a Juan Ginés de SEPÚLVEDA, *Obras completas, V, Historia de los Hechos del cardenal Gil de Albornoz*, estudio filológico, edición crítica, traducción y notas de J. COSTAS A. MORENO, L. CARRASCO, M. TRASCASAS, Ayuntamiento de Pozoblanco, 2002, pp. LIX-LXXXII.

80.- *La gènesi de la Generalitat de Catalunya: de la Cort de Cervera a Ferran II 1359-1518*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 19-35.

81.- *Una institució en constant evolució: les primeres diputacions: a Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 36-45.

82.- *1359-1362. Berenguer de Cruïlles*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 46-56.

83.- *1363-1365. Romeu Sescomes*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 57-60

84.- *1365. Bernat Vallès*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 61-63

85.- *1365-1367. Bernat Vallès*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 64-66.

86.- *1367-1375. La Diputació de Catalunya governada per un regent*, a *Història de la*

Generalitat de Catalunya i dels seus presidents, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 67-70.

87.- *1375-1376. Romeu Sescomes*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 71-75.

88.- *1377-1378. Galceran de Besora*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 81-82.

89.- *1379-1380. Ramon Gener*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 83-84.

90.- *1380-1383. Felip d'Anglesola*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 85-89.

91.- *1384-1389. Arnau Descolomer*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 90-92

92.- *1389-1413. Miquel de Santjoan-Alfons de Tous*, a *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, dir. J.M. SOLÉ I SABATÉ, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Enciclopèdia Catalana, 2003, I. 1359-1518, pp. 93-104.

93.- *Viles i llocs associats a Barcelona a l'Edat Mitjana. El carreratge*. "XVII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó", *El món urbà a la Corona d'Aragó del 1137 als decrets de Nova Planta* (Barcelona-Lleida, 7-12 de setembre de 2000). *Actes*, Barcelona, 2003, III, pp. 293-314.

94.- *Incidència del cors a les relacions amb Orient a l'Edat Mitjana*, a *Els catalans a la Mediterrània oriental a l'Edat Mitjana*. Jornades Científiques de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona, 16-17 de novembre de 2000) coord. M.T. FERRER I MALLOL, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2003, pp. 259-307.

95.- *Crònica de Pere el Cerimoniós*, a *Diccionari d'Historiografia Catalana*, director Antoni Simon i Tarrés, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003, p. 384-386

96.- *Crònica del regnat de Joan I*, a *Diccionari d'Historiografia Catalana*, director Antoni Simon i Tarrés, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003, p. 388-389.

97.- *Crònica del regnat de Martí I*, a *Diccionari d'Historiografia Catalana*, director Antoni Simon i Tarrés, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003, p. 389.

98.- *Martí I, l'Humà*, a *Diccionari d'Historiografia Catalana*, director Antoni Simon i Tarrés, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003, p. 774.

99.- *La guerra, a El naixement de la Generalitat de Catalunya. Catàleg. Exposició*, Cervera, Cervera, Museu Comarcal, 2003, pp. 27-39.

100.- *Rodrigo Díez, caballero y corsario. Capturas en los mares portugueses (1395-1396), a Os reinos ibéricos na Idade Media. Livro de Homenagem ao Professor Doutor Humberto Carlos Baquero Moreno*, coord. L.A. DA FONSECA, L.C. AMARAL, M.F. FERREIRA SANTOS, Oporto, 2003, pp. 1141-1146.

101.- *Joaquim Miret i Sans (17.04.1858-30.12.1919)*, Institut d'Estudis Catalans, *Memòria 2002-2003*, Barcelona, 2003, p. 124-175.

102.- *La Mediterrània dels segles XIII al XV: l'expansió catalana, a Mediterraneum. L'esplendor de la Mediterrània medieval s. XIII-XV*, Barcelona, Institut Europeu de la Mediterrània-Lunwerg editores- Museu Marítim-Forum Barcelona 2004-Museu d'Història de Catalunya, 2004, p. 143-158.

103.- *El "Piero da Rabat catelano, corsaro crudelissimo", de la novel·la LIV de Giovanni Sercambi, és Pere Fuster, corsari valencià renegat?*, a Germà COLON, Tomàs MARTÍNEZ, Maria del Pilar PEREA eds., *La cultura catalana en projecció de futur. Homenatge a Josep Massot i Muntaner*, Castelló de la Plana, Institut Ramon Llull, Universitat Jaume I, Fundació Germà Colon, Estudi General Lul·lià, 2004, pp. 215-222.

104.- *Les recopilacions documentals dels arxivers del rei per a la recuperació del Patrimoni Reial a la Corona catalano-aragonesa a l'Edat Mitjana, a Los cimientos del Estado en la Edad Media: Cancillerías, Notariado y privilegios reales en la construcción del Estado en la Edad Media*, Juan Antonio BARRIO BARRIO ed., Alacant, Ed. Marfil, 2004, pp. 13-37

105.- *La reina Leonor de Chipre y los catalanes de su entorno, a Chemins d'Outre-mer. Études d'histoire sur la Méditerranée médiévale offertes à Michel Balard*, eds. D. COULON, C. OTHEN, P. PAGÈS, D. VALERIAN, París, Publications de la Sorbonne, 2004, pp. 311-331.

106.- *The Southern Valencian Frontier during the War of the two Pedros, a The Hundred Years War. A Wider Focus*, ed. por L.J. Andrew VILLALON y Donald J. KAGAY, Leiden-Boston, Brill, 2005, p. 75-116 (History of Warfare, 25).

107.- *El castigo de los corsarios en el mundo mediterráneo medieval, en Sociedad y memoria en la Edad Media. Estudios en homenaje a Nilda Guglielmi, Ariel GUIANCE y Pablo UBIERNA eds.*, Buenos Aires, Consejo Nacional de Investigaciones Científicas y Técnicas. Instituto Multidisciplinario de Historia y Ciencias Humanas, 2005, pp. 119-126.

108.- *La defensa marítima catalana contra el cors barbaresc. La reacció després del saqueig de Barenys (1406)*, en M.T. FERRER I MALLOL, J. MUTGÉ I VIVES, M. SÁNCHEZ MARTÍNEZ, eds. *La Corona catalano-aragonesa i el seu entorn mediterrani a la Baixa Edat Mitjana*. Seminario del Proyecto Conjunto Departamento de Estudios Medievales. Institución Milá y Fontanals. CSIC - Istituto di Storia dell'Europa Mediterranea. CNR. (Barcelona, 27-28 de noviembre de 2003), Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2005, p. 101-134.

109.- *Documentación sobre mudéjares del Archivo de la Corona de Aragón*, en M.T. FERRER I MALLOL, Isabel MONTES ROMERO-CAMACHO, Germán NAVARRO ESPINACH y José Francisco EGEA GILEBARTE, *Fuentes documentales para el estudio de los mudéjares*, Teruel, Centro de Estudios Mudéjares. Instituto de Estudios Turolenses, Teruel, 2005, p. 9-53.

110.- *Les terres meridionals del País Valencià després de l'annexió: la població i l'organització del territori*, en XVIII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó (València, 9-14 setembre 2004). *La Mediterrània de la Corona d'Aragó, segles XIII-XVI. VII Centenari de la sentència arbitral de Torrellas, 1304-2004*, Valencia, Universitat de València, 2005, II, pp. 2041-2059 ISBN 84-370-6303-5

111.- *Negociacions per a una conquesta i rituals per a un canvi de sobirania. La conquesta del regne de Múrcia per Jaume II*, en *Negociar en la Edad Media*. Coloquio internacional organizado por Institució Milà i Fontanals. CSIC (Barcelona) - Casa de Velázquez (Madrid), CREPHE (Université Paris XII-Val de Marne (Barcelona, 14-16 de octubre 2004, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2005, p. 87-121.

112.- *I Genovesi visti dai Catalani nel Medioevo. Da amici a nemici*, en *Genova una "porta" del Mediterraneo*, a cura di Luciano GALLINARI, CNR. Istituto di Storia dell'Europa Mediterranea, Cagliari-Genova-Torino, Genova, Brigati, 2005, p. 137-174.

113.- *Baronies*, en *Enciclopèdia de Barcelona*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2005, p. 151.

114.- *Carreratge*, en *Enciclopèdia de Barcelona*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2005, p. 259-260.

115.- *Corso y piratería entre Mediterráneo y Atlántico en la Baja Edad Media*, en *La Península ibérica entre el Mediterráneo y el Atlántico. Siglos XIII-XV*, V Jornadas Hispano-Portuguesas de Historia Medieval (Cádiz 1-4 abril 2003), Sevilla-Cádiz, Diputación de Cádiz. Servicio de Publicaciones - Sociedad Española de Estudios Medievales, 2006, 255-322.

116.- *Incidentes piráticos entre catalanes y portugueses a fines del siglo XIV y comienzos del XV*, en *Estudos em Homenagem ao Professor Doutor José Marques*, Porto, Departamento de Ciências e Técnicas do Património. Departamento de História, Faculdade de Letras da Universidade do Porto, 2006, IV, pp. 109-123.

117.- *La lotta per il potere in un santuario famoso. Montserrat nei primi anni del Trecento*, en *Culti, santuari, pellegrinaggi in Sardegna e nella Penisola Iberica tra Medioevo ed Età Contemporanea*, a cura di Maria Giuseppina MELONI e Olivetta SCHENA, Cagliari, Istituto di Storia per l'Europa mediterranea, 2006, pp. 129-148 ISBN 88-878222-27-1

118.- *Domenico di Benedetti, mercante pisano a Barcellona (s. XIV-XV)*, a *Quel mar che la terra inghirlanda. In ricordo di Marco Tangheroni*, a cura di F. Cardini e M. Ceccarelli Lemut, Pisa, Consiglio Nazionale delle Ricerche, Pacini ed. 2007, 357-370.

119.- *Una família de navegants: els Marquet* en C. BATLLE I GALLART, M.T. FERRER I MALLOL, M.C. MAÑÉ I MAS, J. MUTGÉ I VIVES, S. RIERA I VIADER, M. ROVIRA I SOLÀ, *El "Llibre del Consell" de la ciutat de Barcelona, segle XIV: les eleccions municipals*, Barcelona, CSIC.

Institució Milà i Fontanals. Departament d'Estudis Medievals, 2007, 912 p. (Anuario de Estudios Medievales, Annexe 62)

120.- *Altres famílies i membres de l'oligarquia barcelonina*, en C. BATLLE I GALLART, M.T. FERRER I MALLOL, M.C. MAÑÉ I MAS, J. MUTGÉ I VIVES, S. RIERA I VIADER, M. ROVIRA I SOLÀ, *El "Llibre del Consell" de la ciutat de Barcelona, segle XIV: les eleccions municipals*, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals. Departament d'Estudis Medievals, 2007, 912 p. (Anuario de Estudios Medievales, Annexe 62)

121.- *El pelegrinatge a Sant Jaume de Compostel·la a la Catalunya medieval*, a *El camí de Sant Jaume i Catalunya*. Actes del Congrés internacional celebrat a Barcelona, Cervera i Lleida (16-18 d'octubre de 2003), Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007, 2003, p. 61-81.

122.- *Francos, pero excluidos de la mezquita y del cementerio: los Bellito y los Galip de la morería de Zaragoza*, a *Estudios en Memoria del Profesor Dr. Carlos Sáez. Homenaje*, coord. M^a del Val GONZÁLEZ DE LA PEÑA, Alcalá de Henares, Universidad de Alcalá, 2007, p. 341-352.

123.- *El pelegrinatge a Sant Jaume de Compostel·la a la Catalunya medieval*, en *El camí de Sant Jaume i Catalunya*, Actes del Congrés internacional celebrat a Barcelona i Lleida, els dies 16, 17 i 18 d'octubre de 2003, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007 p. 61-81.

124.- *La frontera entre Castilla y la Corona catalano-aragonesa durante el reinado de Jaime II*, a *Regnum Murciae. Génesis y configuración del reino de Murcia*. Exposición en el Museo Arqueológico de Murcia, 17 de abril-8 de junio de 2008, Murcia, Comunidad Autónoma de Murcia - Ligia Comunicación y Tecnología, p. 183-194.

125.- *Navegació, ports i comerç a la Mediterrània de la Baixa Edat Mitjana*, ponencia en *Actas V Jornadas internacionales de Arqueología subacuática. Comercio, redistribución y fondeaderos. La navegación a vela en el Mediterráneo* (Gandia, 8-10 novembre 2006), José PÉREZ BALLESTER y Guillermo PASCUAL, eds., València, Universitat de València, 2008, p. 113-166. <http://hdl.handle.net/10261/23419>

126.- *Els viatges piadosos de cristians, jueus i musulmans per la Mediterrània medieval*, a *Un Mar de Lleis. De Jaume I a Lepant*, Barcelona, Institut Europeu de la Mediterrània, Generalitat de Catalunya, Cambra de Comerç de Barcelona, Col·legi d'Advocats de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2008, p. 101-118. <http://hdl.handle.net/10261/26143>

127. *Bibliografia del regnat de Jaume I*, en Congrés Internacional *El poder reial. Les institucions. La política internacional* (Barcelona, 31 de març de 2008-4 d'abril de 2008). Any Jaume I. Commemoració del VIIIè centenari del naixement de Jaume I, p. 58-156..

128. *Jaume I i la conquesta de València a través de les cròniques. Selecció*, en Congrés Internacional *El món de la Cultura a l'època de de Jaume I. L'expansió territorial a València* (Gandia 27 i 28 de novembre de 2008). Any Jaume I. Commemoració del VIIIè centenari del naixement de Jaume I, p. 32-35.

129. *Jaume I a través de les cròniques. Selecció*, en Congrés Internacional *Economia rural i articulació urbana. Jaume I. Família i cort* (Girona 1 i 2 de desembre de 2008). Any Jaume I. Commemoració del VIIIè centenari del naixement de Jaume I, p. 38-41.

130. *Els mallorquins a la Mediterrània oriental a l'Edat mitjana*, XXVI Jornades d'Estudis Històrics Locals: El regne de Mallorca, cruïlla de gentes i de cultures (segles XIII-XV), Institut d'Estudis Baleàrics, 2008, p. 43-72. <http://hdl.handle.net/10261/24286>

131. *L'expansió mediterrània de Catalunya i la crisi de la Baixa Edat Mitjana*, en *Princeses de terres llunyanes. Catalunya i Hongria a l'Edat Mitjana*, Barcelona, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Oktatási és Kulturális Minisztérium, 2009, pp. 341-363. ISBN 978-84-393-7998-0 <http://hdl.handle.net/10261/26591>

132. *Gaspar Feliu i Montfort*, a *Institut d'Estudis Catalans. Memòria 2006-2007*, Barcelona, Institut d'Estudis catalans, 2009, p. 127-132. DL: : B.5786-2009

133. *La guerra amb Castella i l'origen de la Diputació del General*, a *Sessió pública de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans commemorativa dels 650 anys de la generalitat de Catalunya. Cervera 1359-1409*, (Cervera, 28 de maig de 2009), Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, p. 39-42.

134. *Els diputats de la Diputació del general dels primers temps (1359-1413)*, en *Sessió pública de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans commemorativa dels 650 anys de la generalitat de Catalunya. Cervera 1359-1409*, (Cervera, 28 de maig de 2009), Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, p. 43-51.

135. *Documents de la Cort de Cervera*, a *Sessió pública de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans commemorativa dels 650 anys de la Generalitat de Catalunya. Cervera 1359-1409*, (Cervera, 28 de maig de 2009), Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, p. 52-70.

136.- *La sucesión de Juan I de Aragón por Martín I y la invasión del conde de Foix. La participación de Barcelona en la defensa de Cataluña (1396-1397)*, a M. Isabel del Val y Pascual Martínez (dirs), *Castilla y el mundo feudal. Homenaje al profesor Julio Valdeón*, Valladolid, Junta de Castilla y León-Universidad de Valladolid, 2009, pp. 381-396. <http://hdl.handle.net/10261/24611>

137.- *Els orígens de la Generalitat de Catalunya, a 650 anys, 650 imatges. Generalitat de Catalunya*, Barcelona, Generalitat de Catalunya. Departament de Presidència, 2009, p. 9-10. ISBN: 978-84-393-7992-8

138.- *Les relacions del comtat de Barcelona i de la Corona catalanoaragonesa amb els estats italians en els segles XI-XII*, a M. Teresa FERRER I MALLOL, Manuel RIU I RIU, dir., *Tractats i negociacions diplomàtiques de Catalunya i de la Corona catalanoaragonesa a l'edat mitjana*, I.1. *Tractats i negociacions diplomàtiques amb Occitània, França i els estats italians 1067-1213*. Estudis de Pere BENITO I MONCLÚS i M. Teresa FERRER I MALLOL. Corpus documental a cura de Pere BENITO I MONCLÚS, Pilar SENDRA i BELTRAN i Carles VELA i AULESA, amb la col·laboració de Rafael GINEBRA I MOLINS, Roberto PILI i Esther

REDONDO GARCÍA, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2009, p. 151-239.

139.- *El rapto de un embajador. Las embajadas a Navarra e Inglaterra de Ramon de Blanes en 1396 y la sucesión de Juan I de Aragón*, a Eloísa RAMÍREZ VAQUERO y Roser SALICRÚ I LLUCH, coords., *Cataluña y Navarra en la Baja Edad Media*, Pamplona, Universidad Pública de Navarra, 2010, p. 111-137. <http://hdl.handle.net/10261/26352>

140.- *Marruecos y la Corona catalano-aragonesa. Mercenarios catalanes al servicio de Marruecos (1396-1410)*, en *Homenaje al profesor Eloy Benito Ruano*, Madrid, Sociedad Española de Estudios Medievales, 2010, I, p. 251-271. 978-84-8371-704-2
<http://hdl.handle.net/10261/33391>

141. *Cartes d'un captiu i d'alcaids de la milícia cristiana sobre un alliberament fallit de captius catalans al Marroc (1323-1327)*, en *Quaderni, Mediterranea. Ricerche Storiche*, 17 (2011). *Memoria, storia e identità. Scritti per Laura Sciascia*, a cura di M. Pacifico, M. A. Russo, D. Santoro, P. Sardina, I, pp. 303-324. [http://hdl/handle.net/10261/35170](http://hdl.handle.net/10261/35170)

142. *Fou Lluís Sescases l'autor de "Curial e Güelfa"? El nord d'Àfrica en la narrativa del segle XV*, en *La novel·la de Joanot Martorell i l'Europa del segle XV*, València, Institució Alfons el Magnànim, 2011, pp. 59-142. [http://hdl/handle.net/10261/44263](http://hdl.handle.net/10261/44263)

143. *El naixement de la Generalitat de Catalunya (1359-1413)*, a *La Generalitat de Catalunya. Dels orígens medievals a l'actualitat, 650 anys*, M. T. Ferrer i Mallol (dir.), Josep M. Roig Rossich (coord.), Barcelona, Generalitat de Catalunya Institut d'Estudis Catalans, 2011, pp. 19-42.

144. *Els orígens de la Diputació del General o Generalitat de Catalunya i els primers diputats escollits a Cervera*, a *La Generalitat de Catalunya a través dels segles. Commemoració dels 650 anys de la Generalitat*. Sessió pública de la Secció Històrico-Arqueològica. Cervera, 28 de maig de 2009, a cura de Maria Teresa Ferrer i Mallol, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2011, pp. 11-67.

145. *Jaume I: Vida i gestes*, a *Jaume I. Commemoració del VIII centenari del naixement de Jaume I*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2011, p. 11-35 (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica XCI).

146. *Panorama general de les relacions internacionals de Jaume I. Les relacions amb els estats italians*, a *Jaume I. Commemoració del VIII centenari del naixement de Jaume I*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2011, p. 387-425 (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica XCI).

147. *Guillem Pujades, mercader i conseller del rei Martí, promotor d'una capella i d'un retaule a Sant Feliu de Guíxols*, en *Le plaisir de l'art du Moyen Âge. Commande, production et réception de l'oeuvre d'art. Mélanges en hommage à Xavier Barral i Altet*, París, Picard, 2012, p. 206-215

148. "Juan de Aragón", *Diccionario Biográfico Español*, Real Academia de la Historia, Madrid, 2012, IV, p. 646-648.

149. "Constanza de Sicilia", *Diccionario Biográfico Español*, Real Academia de la Historia, Madrid, 2012, XIV, p. 432-433.

150. "Berenguer de Entenza", *Diccionario Biográfico Español*, Real Academia de la Historia, Madrid, 2012, XVII, p. 376-378.

151. "Roger de Flor", *Diccionario Biográfico Español*, Real Academia de la Historia, Madrid, 2012, XX, p. 201-204.

152. *El comerç amb els estats italians en temps de Jaume I*, a Congrés Internacional *La conquesta de Mallorca. L'economia urbana, comercial i marítima. La figura de Jaume I* (Palma de Mallorca, 13 d'octubre de 2008 - 16 d'octubre de 2008). Any Jaume I. Commemoració del VIIIè centenari del naixement de Jaume I.

153. *Notas sobre patronos y mercaderes cántabros en el Mediterráneo medieval*, en *Mundos medievales. Espacios, sociedades y poder. Homenaje al Prof. José Ángel García de Cortázar y Ruiz de Aguirre*, Publican Ediciones, Universidad de Cantabria, 2012. p. 1307-1318.

154. *Mercanti tra Catalogna e Italia: nuove edizioni di fonti e studi (secc. XIII-XV)*, a Valeria DE FAJA i Salvatore SANSONE, Quaderni della Scuola nazionale di studi medievali. Fonti, studi e sussidi, 4. Roma, 2012, p. 153-196 (Contributi, IV Settimana di studi medievali, Roma, 28-30 maggio 2009.)

155. *Genoese Merchants in Catalan Lands*, a E. CONGDOM (ed.) *Latin expansion in the Medieval Western Mediterranean*, Ashgate, 2013, p. 69-88. (traducció a l'anglès d'una part de l'article *Els Italians a terres catalanes (segles XII-XV)*, "Anuario de Estudios Medievales", 10 (1980), p. 393-467. <http://hdl.handle.net/10261/24688> amb algunes actualitzacions).

156. *La gent rica de Barcelona l'any 1363*, a *A l'entorn de la Barcelona medieval. Estudis dedicats a la doctora Josefina Mutgé i Vives*, Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals, 2013, p. 223-253.

157. *L'obra pòstuma de Josep Trenchs Òdena sobre la cultura catalana medieval*, a *Josep Trenchs Òdena Memòria viva, record present*, Vilallonga del Camp, Ajuntament, 2013, p. 38-41.

158. *L'arbitratge com a eina de resolució de conflictes. Catalunya i els arbitratges en conflictes internacionals (s. XII-XIV)*, a *Les institucions medievals de pau a Catalunya. Llegat històric i lliçons per a la construcció de la pau*, Barcelona, Institut Català Internacional per la Pau, 2013, p. 36-37.

159. *Els efectes de la guerra dels dos Peres (1356-1369). Abastament i fam a la governació d'Oriola*, a Pere BENITO i Antoni RIERA (eds), *Guerra y carestía en la Europa medieval*, Lleida, Milenio, 2014, p. 129-148.

160. *Las crónicas reales catalanas*, a Esteban Sarasa (coord) *Monarquía, crónicas, archivos y cancillerías en los reinos hispano-cristianos: siglos XIII-XV*, Saragossa, Institución Fernando el Católico, 2014, p. 77-144.

161. *La Projecció exterior de la Corona catalanoaragonesa a la segona meitat del segle XIV*, a Antoni RIERA MELIS, *Francesc Eiximenis (c. 1330-1409): el context i l'obra d'un gran pensador català medieval* (Cicle de conferències organitzat amb motiu dels sis-centè aniversari de la seva mort (Barcelona, 16-17 de desembre de 2009), Institut d'Estudis Catalans), Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2015, p. 38-78.

162. *La guerra marítima contra l'Islam a la Corona catalanoaragonesa en el segle XIV. Els armaments no reials*, a Daniel BALOUP, Manuel SÁNCHEZ *Partir en Croisade à la fin du Moyen Âge. Financement et Logistique*, Toulouse, Presses Universitaires du Midi, 2015, p. 117-152. (Colloque international *Partir en Croisade à la fin du Moyen Âge. Financement et Logistique*, 6-7 mai. Institución Milá y Fontanals, Barcelone, coord. Daniel Baloup, Casa de Velázquez, Manuel Sanchez Martínez, CSIC, Barcelona)

163. *Martí I l'Humà (1396-1410). El darrer rei de la dinastia barcelonina*, a M. Teresa FERRER MALLOL (ed), *Martí I l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410. L'interregne i el Compromís de Casp. Sisè Centenari de la mort del rei Martí l'Humà 1410-2010*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2015, p. 11-48.

164. *Les Corts i la Generalitat de Catalunya durant el regnat de Martí l'Humà*, a M. Teresa FERRER MALLOL (ed), *Martí I l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410. L'interregne i el Compromís de Casp. Sisè Centenari de la mort del rei Martí l'Humà 1410-2010*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2015, p. 121-197.

165. *El rei Martí i el seu regnat a través de textos de cròniques*, a M. Teresa FERRER MALLOL (ed), *Martí I l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410. L'interregne i el Compromís de Casp. Sisè Centenari de la mort del rei Martí l'Humà 1410-2010*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2015, p. 901-962.

166. *Comerç i manufactura a les ciutats catalanes a la Baixa Edat Mitjana. El cas de Barcelona*, a *Ciutats mediterrànies: civilització i desenvolupament*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2015, p. 202-207.

167. *El comercio entre la Corona catalano-aragonesa y Castilla en tiempos de guerra (1286-1304)*, a Ricardo CÓRDOBA, José Luis DEL PINO, Margarita CABRERA (coords.), *Estudios en homenaje al profesor Emilio Cabrera, Córdoba-Cáceres*, Publicaciones de la Universidad de Córdoba-Publicaciones de la Universidad de Extremadura, 2015, p. 168-180

168. *L'ocupació francesa de la Vall d'Aran el 1283 i la devolució de 1313 al Tractat de Poissy*, a *La reintegració de la Vall d'Aran a Catalunya*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2015, p. 27-37. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, C)

En curs de publicació

[169]. *El comercio catalán de los siglos XII-XII: expansión y medidas proteccionistas*. Universidad de California

[170]. *L'aljama islàmica de Tortosa a la Baixa Edat Mitjana*, a *Història de les terres de l'Ebre. Edat Mitjana*, Fundació Privada Ilercavònia Futur

[171]. *Mercaders i viatgers entre la Corona Catalanoaragonesa i Marroc (1396-1410)*, en *Homenaje al Prof. Dr. José Hinojosa Montalvo*, Universidad de Alicante.

[172]. *L'expedició a Sardenya de 1409*, a *Convegno internazionale Ricordando Alberto Boscolo. Bilanci e prospettive storiografiche*, Cagliari (Italia), 7-9 de diciembre de 2012, organizado por la Università degli Studi di Cagliari y el Istituto di Storia dell'Europa Mediterranea. CNR

En curs de preparació

Luchino Scarampi i els seus contractes amb Joan I, a publicar a "Acta Historica et Archaeologica Medievalia"

El llibre de comptes de Nicolau de Mediona, notari de Barcelona

Ponències no publicades de congressos

- *Le comunicazioni e gli scambi tra Pisa e Barcellona*, "Pisani viri in insulis et transmarinis regionibus potentes". Pisa come nodo di comunicazioni nei secoli centrali del Medioevo. Convegno Internazionale di Studi (Pisa, oct. 1998). Sembla que no es publicarà

- *El aprovechamiento del agua en Cataluña, Aragón y Baleares en la Edad Media*, en Jornadas de la Sociedad Española de Estudios Medievales, del 15-17 de marzo de 2001. *El problema del agua en la España mediterránea durante la Edad Media*. Text llegit, no revisat

- *El sistema de defensa marítima als estats de la confederació catalanoaragonesa a la Baixa Edat Mitjana*, en *II Seminario Internacional de Historia Medieval. Frontera y espacios de frontera en el Mediterráneo Occidental, siglos XII-XV* (Universidad de Alicante. Sede Universitaria de La Nucia, 13-15 de noviembre de 2003). Ponència

[168]. *Mercaderes mudéjares castellanos en tierras catalanas*, Reunión Científica *Mudéjares y moriscos: manifestaciones de la minoría islámica peninsular* 29-30 septiembre 2011. Universidad de Valladolid. Caldria veure uns registres de RP, MR sobre el dret de la quema per completar-lo.

5. 4. Introduccions a llibres:

- *Presentació*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 3 (1985), pp. V-VI.
- *Palabras Previas*, "Anuario de Estudios Medievales", 17 (1987), pp. IX-X.
- *Palabras Previas*, "Anuario de Estudios Medievales", 18 (1988), p. IX.
- *Introducció*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 4 (1988), pp. VII-VIII.
- *Palabras Previas*, "Anuario de Estudios Medievales", 19 (1989), pp. IX-X.
- *Introducció*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 5 (1989), pp. VI-VI.
- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 20 (1990), pp. V-VI.
- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 21 (1991), pp. V-VII.
- *Introducció*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 6 (1992), pp. V-VI.
- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 22 (1992), pp. V-VI.
- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 23 (1993), pp. V-VI.
- *Presentación*, Andrés DIAZ BORRAS, *Los orígenes de la piratería islámica en Valencia. La ofensiva musulmana trecentista y la reacción cristiana*, Barcelona, CSIC. Institución Milá y Fontanals, 1993, pp. VII-X.
- *Pròleg i Bibliografia*, a C. MARINESCU, *La politique orientale d'Alfonse V d'Aragon, roi de Naples*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1994, pp. I-XX.
- *Presentació*, Arcadi GARCIA I SANZ - Núria COLL I JULIA, *Galeres mercants catalanes dels segles XIV i XV*, Barcelona, Fundació Noguera, 1994, pp. I-V.
- *Presentació*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 7 (1994), pp. V-VII.
- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 24 (1994), pp. V-VII
- *Presentació*, Roser Salicrú i Lluch, *El tràfic de mercaderies a Barcelona segons els comptes de la lleuda de Mediona (febrer de 1434)*, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 1995, pp. VII-X
- *Presentación*, Maria Dolores López Pérez, *La Corona de Aragón y el Magreb (1331-1410)*, Barcelona, CSIC. Institución Milá y Fontanals, 1995, pp. VII-X.
- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales" 25/1 (1995), pp. V-VI.
- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales" 25/2 (1995), pp. 387-388.

- *Introducció*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 8 (1996), pp. V-VII.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales" 26/1 (1996), pp. V-VI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales" 26/2 (1996), pp. V-VI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales" 27/1 (1997), pp. V-VI
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales" 27/2 (1997), pp. V-VI
 - *Prólogo*, a J.V. Cabezuelo Pliego, *Poder público y administración territorial en el reino de Valencia, 1239-1348. El oficio de la procuración*, Valencia, Generalitat Valenciana, 1998, pp. 13-14.
 - *Pròleg*, a R. Salicrú i Lluch, *El sultanat de Granada i la Corona d'Aragó 1410-1458*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998, pp. VII-IX.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 28 (1998), pp. V-VI
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 28 (1999), pp. V-VI
 - *Presentació*, a *L'expansió catalana a la Mediterrània a la Baixa Edat Mitjana*. Actes del Séminaire/Seminari organitzat per la Casa de Velázquez (Madrid) i la Institució Milà i Fontanals (CSIC, Barcelona), Barcelona, CSIC Institució Milà i Fontanals, 1999, pp. VII-X.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 29 (2000), pp. V-VI.
 - M.T. Ferrer i Mallol-J. Mutgé i Vives, *Presentació*, a *De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts a l'Edat Mitjana, Col·loqui internacional* (Barcelona, 27-29 mayo 1999), M.T. Ferrer i Mallol- J. Mutgé i Vives eds., Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2000, pp. V-XII.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 30/2 (2000), p. 673.
 - *Prólogo*, Pascual ORTEGA, *Musulmanes en Cataluña. Las comunidades musulmanas de las encomiendas templarias y hospitalarias de Ascó y Miravet (siglos XII-XIV)*, Barcelona, CSIC. Institució Milà y Fontanals, 2000, pp. 3-7.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 31/1 (2001), pp. V-VI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 31/2 (2001), pp. 595-596.
- M.T. Ferrer i Mallol-J. Mutgé i Vives-M. Riu i Riu (eds.), *Presentació*, a *El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (segles IX-XVIII). Aspectes arqueològics, històrics, geogràfics, arquitectònics i antropològics*. Actes de Col·loqui celebrat a Barcelona del 3 al 5 de novembre de 1999, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals. Departament d'Estudis Medievals, 2001, pp. V-XI.

- *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 32/1 (2002), pp. V-VI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 32/2 (2002), pp. 625-626.
 - *Presentació*, D. DURAN i DUELT, *Manual de viatge fet per Berenguer Benet a Romania, 1341-1342. Estudi i edició*, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2002, pp. V-X.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 33/1 (2003), pp. V-VI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 33/2 (2003), pp. 635-636.
 - *Presentació*, FERRER I MALLOL, Maria Teresa, ed., *Els catalans a la Mediterrània oriental a l'Edat Mitjana*. Jornades Científiques de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona, 16-17 novembre 2000), Institut d'Estudis Catalans, 2003, p. 7-15.
 - *Presentació*, C. VELA i AULESA, *L'obrador d'un apotecari medieval segons el llibre de comptes de Francesc Ses Canes (Barcelona, 1378-1381)*, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2002, p. 7-9.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 34/1 (2004), p. V-VI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 34/2 (2004), p. 591-592.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 35/1 (2005), pp. V-VI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 35/2 (2005), pp. 549-550.
 - *Presentació*, a M.T. FERRER I MALLOL, J. MUTGÉ I VIVES, M. SÁNCHEZ MARTÍNEZ, eds. *La Corona catalano-aragonesa i el seu entorn mediterrani a la Baixa Edat Mitjana*. Seminario del Proyecto Conjunto Departamento de Estudios Medievales. Institución Milá y Fontanals. CSIC - Istituto di Storia dell'Europa Mediterranea. CNR. (Barcelona, 27-28 de novembre de 2003), Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2005, p. V-XI.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 36/1 (2006), pp. IX-X.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 36/2 (2006), pp. IX-X.
 - *Presentación*, "Anuario de Estudios Medievales", 37/1 (2007), pp. IX-XI.
-

5. 5. Articles per a Enciclopèdies i Dictionaris:

- Gran Enciclopèdia Catalana

1.- Antist, Pere d', vol. 1, 250.- 2. Aranda, Francesc d', vol. 2, 360.- 3. Arco, Ricardo del, vol. 2, 392.- 4. assegurança, vol. 2, 616.- 5. Averçó, Francesc d', vol. 2, 767.- 6. Ballester, Antoni, arquebisbe d'Atenes, vol. 3, 101.- 7. Ballester, Bernat, arquebisbe d'Atenes, vol. 3, 101.- 8. Banco di San Giorgio, vol. 3, 133.- 9. Banyuls, Dalmau de, vol. 3, 163.- 10. Bardaixí, llinatge, vol. 3, 243-244.- 11. Bardaixí, Berenguer de, vol. 3, 244.- 12. Bardaixí, Galeot de, vol. 3, 244.- 13. Bardaixí, Joan de, vol. 3, 244.- 14. Bardaixí, Joan de, vol. 3, 244.- 15. Bardaixí, Jordi de, vol. 3, 244.- 16. Bardi, vol. 3, 245.- 17. Bellera, Arnau Guillem de, vol. 3, 388.- 18. Benedict, Walter, vol. 3, 412.- 19. Benet XIII, papa, vol. 3, 420-421.- 20. Benviure, Pere de, vol. 3, 448.- 21. Bernat d'Albi, vol. 3, 485.- 22. Blan, Pere, vol. 3, 607.- 23. Blan, Pere, vol. 3, 607.- 24. Blanca de Navarra, reina, vol. 3, 610.- 25. Blanes i de Castellar, Vidal de, vol. 3, 615.- 26. Blanes i de Palau, Ramon de, vol. 3, 615.- 27. Blanes i de Esplugues, Vidal de, vol. 3, 615.- 28. Boil, llinatge, vol. 3, 666-668.- 29. Boil i Castellar, Pere, vol. 3, 668.- 30. Boil i d'Aragó, Pere, vol. 3, 668.- 31. Boil i de la Scala, Felip, vol. 3, 666.- 32. Boil i Dies, Berenguer, vol. 3, 666.- 33. Boil i Dies, Ramon de, vol. 3, 666-667.- 34. Boil i Montagut, Ramon, vol. 3, 669.- 35. Boil i Soler, Felip, vol. 3, 669.- 36. Boixadors, llinatge, vol. 3, 672-674.- 37. Bolla, dret de la, vol. 3, 687-688.- 38. bollar, vol. 3, 688.- 39. Calverly, Hugh, vol. 4, 169.- 40. Canet, Gilabert de, vol. 4, 275.- 41. Caramany, Jordi de, vol. 4, 358.- 42. Casasaja, Francesc de, vol. 4, 532.- 43. Castre, llinatge, vol. 4, 622-623.- 44. Castre, Baronia de, vol. 4, 623.- 45. Castre, Ferran Sanxis de, vol. 4, 623.- 46. Castre i Alemany, Felip de, vol. 4, 623.- 47. Castre i Saluzzo, Felip de, v. 4, 623.- 48. Castre-Pinos i d'Anglesola, Jofre, vol. 4, 623.- 49. Castre-Pinos i de Mendoza, Felip de, vol. 4, 623.- 50. Castre-Pinos i de So, Guillem Ramon de, vol. 4, 623-624.- 51. Castre-Pinos i de So, Ivany de, vol. 4, 624.- 52. Castre-Pinós i de Tramaced, Felip Galceran de, vol. 4, 624.- 53. Castre-Pinos i de Tramaced, Pere Galceran de, vol. 4, 624.- 54. Català, vol. 4, 629.- 55. Centelles, llinatge, vol. 4, 814-816.- 56. Centelles, Crisògon Andreu de, vol. 4, 817.- 57. Centelles i de Bellpuig, Gilabert de, vol. 4, 817.- 58. Centelles i de Castellet, Gilabert de, vol. 4, 818.- 59. Centelles i de Riu-Sec, Gilabert de, vol. 4, 818.- 60. Centelles i de Vilanova, Eimeric de, vol. 4, 819.- 61. Centelles-Riu-Sec i de Cabrera, Bernat de, vol. 4, 819.- 62. Centelles-Riu-Sec i de Queralt, Francesc de, vol. 4, 819.- 63. Cervelló i de Queralt, Berenguer Arnau de, vol. 5, 36.- 64. Companyia mercantil, vol. 5, 404.- 65. Companyies Blanques, vol. 5, 406.- 66. condottiere, vol. 5, 460.- 67. Conques, Arnau de, vol. 5, 499.- 68. Consell de Joan I, procés del, vol. 5, 509.- 69. Constança d'Aragó, vol. 5, 525.- 70. cors, vol. 5, 644-645.- 71. Cortilles, Berenguer de, vol. 5, 656.- 72. cotó, vol. 5, 696.- 73. Datini, Francesco di Marco, vol. 6, 55.- 74. Desfar, Jaume, vol. 6, 171.- 75. Desplà, Joan, vol. 6, 189.- 76. Despont, Bernat, vol. 6, 191.- 77. Deute, vol. 6, 215.- 78. drap, vol. 6, 388-389.- 79. Du Guesclin, Bertrand, vol. 6, 412-413.- 80. Eduard de Gal·les, vol. 6, 467.- 81. Ferran I de Catalunya-Aragó, vol. 7, 383-384.- 82. flassada, impost, vol. 7, 509.- 83. Florència, república de, vol. 7, 523-524.- 84. Fortià, Bernat de, vol. 7, 614-615.- 85. Generalitat, vol. 8, 48-49.- 86. generalitat (dret de la), vol. 8, 49.- 87. Gènova, vol. 8, 55-56.- 88. Gènova, república de, vol. 8, 56-57.- 89.- genovesos, dret dels, vol. 8, 57.- 90. genovès, vol. 8, 57.- 91. Gualbes, Bernat de, vol. 8, 280.- 92. güelfs i gibel·lins, vol. 8, 297.- 93. Infants d'Aragó, guerra dels, vol. 8, 611-612.- 94. Itàlia, història d'(medieval), vol. 8, 701-704.- 95. Itàlia, guerres d', vol. 8, 705.- 96. Joan I de Catalunya-Aragó, vol. 8, 754-755.- 97. Joana d'Aragó, vol. 8, 759.- 98.- Larrat, Diego de, vol. 9, 73.- 99. Ligúria (història), vol. 9, 139.- 100. llana (medieval), vol. 9, 183.- 101. Llombardia (història), vol. 9, 284.- 102. llombards (història), v. 9, 282-283.- 103. Llupià, Ramon de, àlies de Bages, v. 9, 334.- 104.

Madurell i Marimon, Josep Maria, vol. 9, 424.- 105. Margarida de Prades, reina, vol. 9, 593.- 106. Maria de Castella, reina, vol. 9, 601-602.- 107. Maria de Luna, reina, vol. 9, 602.- 108. Maria de Sicília, reina, vol. 9, 600.- 109. Marquet, llinatge, vol. 9, 625-626.- 110. Marquet, Bernat, vol. 9, 626.- 111. Marquet, Galceran, vol. 9, 626.- 112.- Marquet, Galceran, vol. 9, 626.- 113. Marquet, Miquel, vol. 9, 627.- 114. Marquet, Ramon, vol. 9, 627.- 115. Martí I de Catalunya-Aragó, vol. 9, 643-644.- 116. Mercer, Mateu, vol. 9, 822.- 117. Mur i de Cervelló, Acard de, vol. 10, 380.- 118. Nàpols, regne de, vol. 10, 435-436.- 119. Oriola, procuradors i governadors d', vol. 10, 819.- 120. Pallarès, Jaume, vol. 11, 222.- 121. Palou, Guerau de, vol. 11, 244.- 122. Palou, Guerau de, vol. 11, 244.- 123. Pardo de la Casta i Roda, Pere, vol. 11, 298.- 124. Pariatge, vol. 11, 306.- 125. Patrimoni reial, vol. 11, 366-367.- 126. pella, vol. 11, 420.- 127. Peralta, llinatge, vol. 11, 449-450.- 128. Peralta, Ramon de, vol. 11, 450-451.- 129. Peralta i de Randazzo, Nicolau de, vol. 11, 451.- 130. Peralta i Sclafani, Guillem de, vol. 11, 451.- 131. Pere, Bonanat de, vol. 11, 458-459.- 132. Pere III de Catalunya, vol. 11, 462-464.- 133. Pérez de Salanova, Ximèn, vol. 11, 480-481.- 134. Pinós, llinatge, vol. 11, 600-604.- 135. Pinós, Galceran de, vol. 11, 605.- 136. Pinós, Galceran de, vol. 11, 605.- 137. Pinós, Galceran de, vol. 11, 605.- 138. Pinós i de Fenollet, Bernat Galceran de, vol. 11, 605-606.- 139. Pinós i de Fenollet, Pere Galceran de, vol. 11, 606.- 140. Pinós i de Mallorca, Pere Galceran de, vol. 11, 606.- 141. Pinós-Fenollet i de Mur, Francesc Galceran, vol. 11, 607-608.- 142. Pinós-Fenollet i de Mur, Galceran de, vol. 11, 608.- 143. Pisa, república de, vol. 11, 632-633.- 144. Privilegi de la Unió, vol. 12, 88.- 145. Privilegi General d'Aragó, vol. 12, 88.- 146. Rajadell, Lluís de, vol. 12, 311.- 147. Rajadell, Manuel de, vol. 12, 311.- 148. Regalia, vol. 12, 414.- 149. Reixac, Ramon de, vol. 12, 437.- 150. Rienzo, Cola di, vol. 12, 601.- 151. Riu-Sec, Ramon de, vol. 12, 637.- 152. Roca, Arrigo della, vol. 12, 667.- 153. Rosanes, Galceran de, vol. 12, 748.- 154. Saluzzo, Felip de, vol. 13, 101.- 155. Savall, Ramon, vol. 13, 374.- 156. Scarampi, Luchino, vol. 13, 384.- 157. Senyoria, vol. 13, 490.- 158. Sibil·la de Fortià, vol. 13, 572.- 159. Sicília, vol. 13, 576-578.- 160. Siena, vol. 13, 583-584.- 161. Strozzi, vol. 13, 828.- 162. Tagamanent, Berenguer de, vol. 14, 120.- 163.- Toscana, vol. 14, 592-593.- 164. Unió, guerra de la, vol. 15, 45.- 165. Unió d'Aragó, vol. 15, 46.- 166. Unió de València, vol. 15, 48-49.- 167. Urgell, Cecília d', vol. 15, 104.- 168. Vallseca, Guillem de, vol. 15, 265-266.- 169. Violant de Bar, vol. 15, 553.- 170. Ximénez Cerdan, Juan, vol. 15, 739

- Gran Enciclopèdia RIALP: - Alfonso V de Aragó, vol. 1, 634-636

- Diccionari 'Història de Catalunya, ed. Jesús Mestre i Campi, Barcelona, Edicions 62, 1992: els articles següents:

1. Alfons IV el Magnànim, pp. 25-26.- 2. Almogàvers, pp. 31-33.- 3. Captius, p. 185.- 4. Desfar, Jaume, p. 340.- 6. Entrades i eixides, dret d', p. 390.- 7. Fires i mercats, pp. 464-465.- 8. Flor, Roger de, p. 467.-
9. Joan I, p. 582.- 10. Lluir, pp. 626-627.- 11. Martí I, pp. 658-659.- 12. Metge, Bernat, p. 684.- 13. Múrcia, conquesta de, pp. 725-726.- 13. Sicília, regne de, pp. 1004-1005.- 14. Torrellas, concòrdia de, pp. 1053-1054.

6. 6. Ressenyes bibliogràfiques de les següents obres a les revistes:

- a "Atti della Società Ligure di Storia Patria"

vol.IV n. s. (1964)

- M. Mitjà, *Abandó de les illes Canàries per Joan I d'Aragó*, pp. 434-435.

vol. VI n. s.(1966),

- A. Boscolo, *L'affermazione aragonese in Sicilia dopo la morte di Federico il Semplice (1377-1396)*, p. 341.

- A. López de Meneses, *La peste negra en Cerdeña*, p. 346

- J. Ainaud, *Quatre documents sobre el comerç català amb Síria i Alexandria (1401-1410)*, p. 349.

- E. Otte, *Empresarios españoles y genoveses en los comienzos del comercio trasatlántico: la avería de 1507*, p. 354.

- E. Otte, *La flota de Diego Colón. Españoles y genoveses en el comercio trasatlántico de 1509*, pp. 354-355.

- E. Otte, *Gonzalo Fernández de Oviedo y los genoveses. El primer registro de Tierra firme*, p. 355.

- N. Coll Julià, *Aportación al estudio de los patrones y de la propiedad de las naves en Cataluña en la Baja Edad Media*, pp. 366-367.

- a "Studia Monastica", 1966

vol. 9 (1967)

- *Miscellanea populetana*, pp. 401-406.

- a "Anuario de Estudios Medievales":

AEM VOL. 5 (1968)

- F. Soldevila, *Els primers temps de Jaume I*, pp. 787-788.

- D. Ramos Pérez, *Determinantes formativos de la hueste indiana y su origen modélico*, pp. 802-803.

AEM VOL. 20 (1990)

- *Memòria d'activitats del Centre de conservació i restauració de béns culturals mobles de la Generalitat de Catalunya (1982-1988)*, pp. 600-601.

- *Els privilegis de la vila d'Igualada*. Edició notes i comentaris introductoris a cura de Joan Cruz i Rodríguez, pp.613-614.

- *Catàleg de monuments i conjunts històrico-artístics de Catalunya*, p. 614.

AEM VOL. 21 (1991)

- R. I. Burns, *Colonialisme Medieval. Explotació postcroada de la València islàmica*, València, Tres i Quatre, 1987, 485 pp. (Biblioteca d'estudis i investigacions, 9)/ pp. 691-695.

- R. I. Burns, *Societat i documentació en el regnat croat de València. Els documents registrats de Jaume I el Conqueridor, 1257-1276*, Vol. 1. Introducció, València, Eliseu Climent ed. 1988, 369 pp. (Tres i Quatre. Biblioteca d'Estudis i Investigacions, 14) / pp.695-699.

- P. Guichard, *Estudios sobre Historia Medieval*, Trad. E. Verger, Edicions Alfons el Magnànim. Institució Valenciana d'Estudis i Investigació, 1987, 265 pp. / pp.7065.

- J. Hinojosa Montalvo, *La clau del regne*, Patronato municipal del V Centenario de la Ciudad de Alicante, Alicante, 1990, 186 pp./ pp. 711-715.

- J. Hinojosa Montalvo, *Textos para la Historia de Alicante. Historia Medieval*, Instituto de Cultura Juan Gil-Albert. Diputación de Alicante, Alcoy, 1990, 502 pp. / pp. 715-71

- M. A. Ladero Quesada, *Los mudéjares de Castilla y otros estudios de Historia Medieval Andaluza*, Universidad de Granada, 1989, 367 pp. / pp. 717-721.

- M. A. Ladero Quesada, *Castilla y la conquista del reino de Granada*, Diputación provincial de Granada, 1988, 338 pp. / pp. 721-725.

- M. A. Ladero Quesada, *Granada después de la conquista. Repobladores y mudéjares*, Diputación Provincial de Granada, Granada, 1988, 521 pp. / pp. 725-729.

- VV.AA., *Artistes, Artisans et production artistique au Moyen Age*. Colloque international. Centre National de la Recherche Scientifique, Université de Rennes II. Haute Bretagne (1983), organisé et édité par X. Barral i Altet, vol. I. *Les hommes*, 623 pp.; vol. II. *Commande et travail*, 582 pp.; vol. III. *Fabrication et consommation de l'oeuvre*, 735 pp., París ed. Picard, 1986, 1987, 1990

AEM VOL. 22 (1992):

- Thomas N. Bisson, *Medieval France and her Pyrenean neighbours. Studies in early Institutional History*, Londres, Ronceverte, The Hambleton Press, 1989, 454 pp., pp.929-936

- Elisa Ferreira Priegue, *Galicia en el comercio marítimo medieval*, Fundación "Pedro Barrié de la Maza"- Universidad de Santiago, 1988, 903 pp. (Colección de Documentos Históricos), pp. 944-946

AEM VOL. 23 (1993):

- Juan Torres Fontes, *Repartimiento de Orihuela*, Academia Alfonso X el Sabio. Murcia - Patronato "Angel García Rogel". Orihuela, Murcia, 1988, CXLI + 213 págs; pp. 606-607.
- Enrico PISPISA, *Il regno di Manfredi. Proposte di interpretazione*, Messina, Sicania, 1991, 446 págs.; pp. 598-600.
- Paul Freedman, *The origins of Peasant Servitude in Medieval Catalonia*, Cambridge-Nova York, Cambridge University Press, 1991, 263 págs.; pp. 589-591
- Pietro Corrao, *Governare un regno. Potere, società e istituzioni in Sicilia fra Trecento e Quattrocento*, Nàpols, Liguori ed., 1991, 605 pp.; pp. 585-587.
- Joaquín Vallvé Bermejo, *Nuevas ideas sobre la conquista árabe de España. Toponimia y onomástica*, Real Academia de la Historia. Discurso leído en el acto de su recepción pública por ... y contestación por el Excmo. Sr. D. Emilio García Gómez, Madrid, 1989, 206 pp.; pp. 607-608
- V.A. (Grupo de estudio "Urbanismo musulmán") *Baños árabes en el País Valenciano*, València, Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, 1989, 157 pp.; pp. 608-609.
- Anna Maria Adroer i Tasis, Gaspar Feliu i Montfort, *Història de la Taula de Canvi de Barcelona, seu fundacional de la Caixa de Barcelona*, Barcelona, Caixa de Barcelona, 1989, 111 pp.; pp. 581.
- Bartolomé Bennassar, Josep Fontana, Miguel Angel Ladero Quesada, Angus Mackay, Felipe Ruiz Martín, *Estado, Hacienda y Sociedad en la Historia de España*, Valladolid, Universidad de Valladolid. Instituto de Historia, 1989, 147 pp.; pp. 609-610.
- Miguel Angel Ladero Quesada, *Granada, Historia de un país islámico (1232-1571)*, Madrid, Editorial Gredos, 1989 (3ª edición revisada), 406 pp. + 1 mapa; pp. 591-593.

AEM VOL. 25 (1995)

- Elena Cecchi, *Le lettere di Francesco Datini alla moglie Margherita (1385-1410)*, Prato, Società Pratese di Storia Patria, 1990, 321 pp.; p. 335-336.
- Manuel González Jiménez, *Diplomatario andaluz de Alfonso X*, Sevilla, El Monte. Caja de Huelva y Sevilla, 1991, CCI + 649; pp. 340-342.
- María de los Llanos Martínez Carrillo, *Los orígenes medievales del Archivo municipal de Murcia. El índice documental de 1266-1380/1428*, Madrid, Fundación Ramón Areces, 1991, pp. 125; p. 347.
- Carmelo Luis López, Gregorio del Ser Quijano, *Documentación medieval del Asocio de la Extinguida Universidad y Tierra de Avila*, Avila, Institución Gran Duque de Alba, 1990, 914 pp.; p. 842/ pp. 756-763.

AEM VOL. 26/1 (1996)

- R. Bechmann, *Villard de Honnecourt. La pensée technique au XIIIe siècle et sa communication*, París, ed. Picard, 1991, 384 pp.

AEM VOL. 27/2 (1997)

- Marina SCARLATA, *Carte reali diplomatiche di Giacomo II d'Aragona (1291-1327) riguardanti l'Italia*, Palermo, Società Siciliana per la Storia Patria, 1993, 441 pp. (Documenti per servire alla Storia di Sicilia pubblicati a cura della Società Siciliana per la Storia Patria. Prima Serie - Diplomatica - vol. XXXI).

- Jordi RUBIÓ I BALAGUER, *Mestres, companys i amics*, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991, 333 pp.

- Manuel GONZÁLEZ JIMÉNEZ Y MANUEL GARCÍA FERNÁNDEZ (eds.), *Actas capitulares de Morón de la Frontera (1402-1426)*, Sevilla, Diputación de Sevilla, 1992, 169 pp. (Publicaciones de la Excma. Diputación Provincial de Sevilla. Sección: Historia, serie 2ª (fuentes para la historia de Sevilla), 3).

- FERRAN VALLS I TABERNER. *Obra dispersa. Reedició:- Privilegis i ordinacions de la Vall d'Aran*, Barcelona, PPU, 1987 200 pp.- *Privilegis i ordinacions de les Valls pirinenques: Vall d'Aneu, Vallferrera i Vall de Querol*, Barcelona, PPU, 1988, 203-375 pp.- *Privilegis i ordinacions de les valls d'Andorra*, Saragossa, Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Universitat de Màlaga, 1990, pp. 377-546.- *Privilegis i ordinacions de la vall de Ribes*, Saragossa, Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Universitat de Màlaga, 1992, pp. 549-612.- *Marca Hispanica*, Barcelona, PPU, 1987, 197 pp.- *Estudis d'Història Jurídica Catalana*, Arxiu de la Biblioteca Valls i Taberner, 1989, 160 pp.- *El beneficio en España hasta el siglo XIV*, extret de "Cuadernos informativos de Derecho Histórico, Público, Procesal y de la Navegación", 12-13 (1990, Barcelona, 1990, pp. 2811-2828.- *Notas sobre los bienes muebles en el derecho medieval español*, extret de "Cuadernos informativos de Derecho Histórico, Público, Procesal y de la Navegación", 12-13 (1990, Barcelona, 1990, pp. 2899-2913.- *Diplomatari de Sant Ramon de Penyafort*, Saragossa, Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Universitat de Màlaga, 1991, 78 pp.- *Matisos d'Història i de Llegenda*, Arxiu de la Biblioteca Valls i Taberner, 1991, 183 pp.- *Les genealogies de Roda o de Meià*, Saragossa, Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Facultat de Dret de la Universitat de Màlaga et aliae, 1991, 51 pp.- *Códices manuscritos de Ripoll. El inventario de 1823 de Próspero de Bofarull*, Barcelona Facultat de Derecho de la Universidad de Málaga et aliae, 1991, 52 pp.- *Legislaciones especiales durante el reinado de Jaime I en la Corona de Aragón*, "Cuadernos informativos de Derecho Histórico, Público, Procesal y de la Navegación", 14 (1992), Barcelona, 1992, pp. 3225-3230.- *El incipit del fuero de Tudela*, extret de "Cuadernos informativos de Derecho Histórico, Público, Procesal y de la Navegación", 14 (1992), Barcelona, 1992, pp. 3245-3247.- *Els costums de Miravet*, Saragossa, 1992.- *Els Costums de Perpinyà*, Barcelona, Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Facultat de Dret de la Universitat de Màlaga et aliae, 1992, 53 pp.- *Estudi sobre els documents del comte Guifré I de Barcelona*, Barcelona, Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Facultat de Dret de la Universitat de Màlaga et aliae, 1992, 55 pp.- *Estudis d'Història del Dret Internacional*, Herausgabe und Vorwort von Angelica GUCKES, Barcelona,

Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Facultat de Dret de la Universitat de Màlaga i Institut pour la Culture et la Coopération, 1992, 111 pp.- *Adam de Aldersbach y su "Summula Pauperum"*, Zaragoza, Càtedra de Historia del Derecho y de las Instituciones de la Facultad de Derecho de la Universidad de Málaga et aliae, 1992, 72 pp.- *Legislació eclesiàstica provincial que integra la compilació canònica tarraconense del patriarca d'Alexandria*, Barcelona, Càtedra d'Història del Dret i de les Institucions de la Facultat de Dret de la Universitat de Màlaga et aliae, 1992, 46 pp.

- Manuel Vicente FEBRER ROMAGUERA, *Cartas pueblas de las morerías valencianas y documentación complementaria, I: 1234-1372*, Zaragoza, Anubar ediciones, 1991, 471 pp.

- Christian GUILLERÉ, *Girona medieval. L'etapa d'apogeu 1285-1360*, Quaderns d'història de Girona, Diputació de Girona - Ajuntament de Girona, Girona, 1992, 95 pp.

- Christian GUILLERÉ, *Girona medieval. Crisis i desenvolupament (1360-1460)*, Quaderns d'història de Girona", Diputació de Girona-Ajuntament de Girona, Girona, 1992, 96 pp.

- Marco TANGHERONI, *Medioevo Tirrenico. Sardegna, Toscana e Pisa*, Pisa, Pacini ed., 1992, 351 pp.

- Isidra MARANGES I PRAT, *La indumentària civil catalana. Segles XIII-XV*, Premi Antoni Rubió i Lluch 1981, Barcelona, Institut d'Estudis catalans, 1991, 145 pp. + 10 làms. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, XLI).

- Ignasi BAIGES I JARDÍ, Anna RUBIÓ I RODON, Elisa VARELA I RODRÍGUEZ i Josep Maria SANS I TRAVÉ, coordinador, *Cort general de Montsó. 1382-1384*, Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, Barcelona, 1992, 294 pp. (Textos Jurídics Catalans. Lleis i Costums II/2).

- J.M. FONT I RIUS, *Els usos i costums de Tàrrrega*, Edició comemorativa del 750 aniversari dels "Usos i Costums de Tàrrrega (1242-1992)", Tàrrrega, 1992, 93 pp. + 1 làm.

- *Estudios de literatura, pensamiento, historia política y cultura en la Edad Media Europea. Homenaje a Jordi Rubió i Balaguer y Francesc Martorell i Trabal en la oportunitat històrica del centenari de su nacimiento*, número especial de "Annals of the Archive of 'Ferran Valls i Taberner's Library'", 9-10 (1991), ed. M.J. PELÁEZ, Barcelona, 1991, XXIX + 405 pp.

- *Les Corts a Catalunya. Actes del Congrés d'Història institucional (28-30 d'abril de 1988)*, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Barcelona, 1991, 411 pp.

- *Libro del Repartimiento de las tierras hecho a los pobladores de Murcia*. Facsímil del manuscrito. Edición y transcripción por Juan TORRES FONTES, Academia Alfonso X el Sabio, 2 vol., Murcia, 1991. Vol I, 98 folios + 14 pp. Vol. 2: XIV + 253 pp.

- Míkel de EPALZA, *Los moriscos antes y después de la expulsión*, Madrid, Ed. Mapfre, 1992, 312 pp.

- *Hispanic Medieval Studies in Honor of Samuel G. Armistead*, E.M. GERLI, H.L. SHARRER eds., The Hispanic Seminary of Medieval Studies, Madison, 1992, 307 pp.

- *Catalunya i França meridional a l'entorn de l'any mil. La Catalogne et la France meridionale autour de l'an mil* (Barcelona, 1987). Colloque international D.N.R.S. / Generalitat de Catalunya. "Hugues Capet 987-1987. La France de l'an Mil, dirigit per X. BARRAL I ALTET, D. IOGNA-PRAT, A.M. MUNDÓ, J.M. SALRACH, M. ZIMMERMANN, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Barcelona, 1991, 433 pp. (Col·lecció Actes de Congressos, 2).

- Jesús VILLALMANZO - Jaime J. CHINER, *La pluma y la espada. Estudio documental sobre Joanot Martorell y su familia (1373-1483)*, Premio "Joanot Martorell" de Investigación Histórica, prólogo de Martín de RIQUER, València, Ajuntament de València (Colección "Estudis", 1), 483 pp.

- Francisco Javier LOMAS - Francisco DEVÍS, eds. *De Constantino a Carlomagno. Disidentes, Heterodoxos, Marginados*, Servicio de Publicaciones. Universidad de Cádiz, Cádiz, 1992, 253 pp. + 1.

- Laura BALLETO, *Piemontesi del Quattrocento nel vicino Oriente*, Alessandria, Società di Storia, Arte e Archeologia. Accademia degli Immobili, 1992, 247 pp.

- Miguel Ángel MANZANO RODRÍGUEZ, *La intervención de los Benimerines en la Península Ibérica*, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Madrid, 1992, 506 pp. + un cuadro genealógico y dos mapas.

- Jacques de VITRY, *Historia de las Cruzadas*, introducción, selección, traducción y notas de Nilda GUGLIELMI, Buenos Aires, Editorial Universitaria de Buenos Aires, 132 pp. y 66 láms.

- Ángel GALÁN SÁNCHEZ, *Una visión de la "Decadencia española": La historiografía anglosajona sobre mudéjares y moriscos (siglos XVIII-XX)*, Servicio de Publicaciones. Diputación Provincial de Málaga, 1991, 212 pp.

AEM Vol 28 (1998)

- Carlos BARROS editor, *Xudeus e Conversos na Historia. Actas do Congresso Internacional, Ribadavia 14-17 de outubro de 1991*, Santiago de Compostela, Deputacion Ourense - La Editorial de la Historia, 1994, I. *Mentalidades e Cultura*, 381 pp. II. *Sociedade e Inquisición*, 436 pp.

- Justo G. BERAMENDI, coordinador, *Galicia e a Historiografía*, Santiago, Tórculo Edicións, 1993, 302 pp.

- Jordi BOLÓS I MASCLANS-Josep MORAN I OCERINJAUREGUI, *Repertori d'antropònims catalans (RAC)*, I, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans. Repertoris de la Secció Filològica, II, 1994, 760 pp.

- Germà COLON, *El lèxic català dins la Romania*, València, Universitat de València, 1993, 261 pp.

- Marcos FERNÁNDEZ GÓMEZ, Pilar OSTOS SALCEDO, María Luisa PARDO RODRÍGUEZ, *El libro de Privilegios de la Ciudad de Sevilla*, estudio introductorio y transcripción por -, Sevilla,

Ayuntamiento de Sevilla, Universidad de Sevilla, Fundación el Monte, 1993, 401 pp.

- Mª Teresa GARCÍA EGEA, *La visita pastoral a la diócesis de Tortosa del obispo Paholac, 1314*, Castelló, Diputació de Castelló. Servei de Publicacions, 1993, 290 pp.

- José Damián GONZÁLEZ ARCE, *La industria de Chinchilla en el siglo XV*, Albacete, Instituto de Estudios Albacetenses, 1993, 182 pp.

- Enric GUINOT RODRÍGUEZ, *Cartes de poblament medievals valencianes*, València, Generalitat Valenciana. Servei de Publicacions de la Presidència, 1991, 841 pp.

- Enric GUINOT RODRÍGUEZ, *Els límits del regne. El procés de formació territorial del País Valencià medieval (1238-1500)*, València, Edicions Alfons el Magnànim, Institució Valenciana d'Estudis i Investigació. Generalitat Valenciana, Diputació Provincial de València, 1995, 163 pp. (Col·lecció Politècnica, 58)

- Jacqueline HAMESSE ed., *Méthodologies informatiques et nouveaux horizons dans les recherches médiévales*. Actes du Colloque international de Saint-Paul-de-Vence (1990) organisé par la Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale en collaboration avec la firme Unisys, Turnhout, Brepols, 1992, 254 pp.

- Petrus de MARCA, *Marca Hispanica sive Limes Hispanicus*, Parisiis, apud Franciscum Muguet, regis et illustrissimi Archiepiscopi Parisiensis Typographum, 1688. Edició facsímil, Barcelona, Editorial Base, 1998, 808 pp.

- Josep MORAN I OCERINJAUREGUI, *Treballs de lingüística històrica catalana*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994, 196 pp.

- María de los Llanos MARTÍNEZ CARRILLO/ María MARTÍNEZ MARTÍNEZ, *Orígenes y expansión de los molinos hidráulicos en la ciudad y huerta de Murcia (siglos XIII-XV)*, Murcia, Ayuntamiento de Murcia, 1993, 125 pp.

- *Partida segunda de Alfonso X el Sabio, manuscrito 12794 de la B.N.*, edición por Aurora JUÁREZ BLANQUER y Antonio RUBIO FLORES. Estudios de Cristóbal TORRES DELGADO, Jesús MONTOYA MARTÍNEZ, Aurora JUÁREZ BLANQUER y Antonio RUBIO FLORES, Granada, Impredisur, [1992], 454 pp.

- Illuminato PERI, *Villani e cavalieri nella Sicilia Medievale*, Bari, Laterza, 1993 (Biblioteca di Cultura Moderna Laterza, 1040), 201 pp.

- Manuel J. PELÁEZ, *Estudios de Historia del Pensamiento político y jurídico catalán e italiano*, Cátedra de Historia del Derecho y de las Instituciones de la Facultad de Derecho de la Universidad de Málaga, et alii, Barcelona, 1993, 616 pp.

- *Proyección Histórica de España en sus tres culturas: Castilla y León, América y el Mediterráneo*, Coordinador, Eufemio LORENZO SANZ, Valladolid, Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo, 1993, 3 vols., 675 + 601 + 399.

- *La Ràpita islàmica: Història Institucional i altres Estudis Regionals. I Congrés de les Ràpites de l'Estat Espanyol (set. 1989)*, ed. a cura de Mikel de EPALZA, Sant Carles de la Ràpita, Institut d'Estudis Ràpites, Ajuntament de Sant Carles de la Ràpita-Instituto de Cooperación con el Mundo Árabe, 1993, 355 pp.

- María Luz RÍOS RODRÍGUEZ, *As orixes do foro na Galicia medieval*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 1993, 279 pp.

- Juan Ignacio RUIZ DE LA PEÑA SOLAR, coord., *Las peregrinaciones a Santiago de Compostela y San Salvador de Oviedo en la Edad Media. Actas del Congreso Internacional celebrado en Oviedo del 3 al 7 de diciembre de 1990*, Oviedo, Principado de Asturias. Consejería de Educación, Cultura, Deportes y Juventud. Servicio de Publicaciones, 1993, 422 pp.

- NUEVAS EDICIONES DE "CORPUS CRISTIANORUM. CONTINUATIO MEDIAEVALIS.- RODERICI XIMENII DE RADA, *Breviarium Historiae Catholice (I-V; VI-IX) [Opera omnia, pars II]*, cura et studio Juan FERNÁNDEZ VALVERDE, Turnholt, Brepols, 1992-1993 (*Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis*), LXXII A et LXXII B, 694 pp.

RAIMUNDI LULLI, *Opera latina (86-91). Parisiis, Barcinonae et in civitate Maioricensi annis MCCXCIX-MCCC composita*, edición de Fernando DOMÍNGUEZ REBOIRAS, Turnholt, Brepols, 1993 (*Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis*), CXI, 514 pp.

Chronica Naierensis, cura et studio Juan A. ESTÉVEZ SOLA, Turnholt, Brepols, 1995 (*Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis*), LXXIA, 230 pp.

Clavis scriptorum latinorum Medii Aevi. Auctores Galliae, 735-987/Clavis des auteurs latins du Moyen Age. Territoire français, 735-987, I. Abbo Sangermanensis-Ermoldus Nigellus/Abbon de Saint Germain-Ermold le Noir, ed. por Marie-Hélène JULLIEN y Françoise PERELMAN et alii, Turnholt, Brepols, 1994 (*Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis*), 378 pp.

Index/Indices, por Marie-Hélène JULLIEN y Françoise PERELMAN, Turnholt, Brepols, 1994 (*Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis*), 378 pp.

- R.C. VAN CAENEGEM, con la colaboración de F.L. GANSHOF y puesta al día de L. JOCQUÉ, trad. del inglés de B. VAN DEN ABEELE, *Introduction aux Sources de l'Histoire Médiévale*, Turnholt, Brepols, 1997 (*Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis*), 649 pp. 1035-1039

- REPARTIMIENTOS, ESTAMPAS MEDIEVALES Y OTRAS OBRAS DEL PROF. JUAN TORRES FONTES:- *Libro del Repartimiento de las tierras hecho a los pobladores de Murcia*. Facsímil del manuscrito. Edición y transcripción por Juan TORRES FONTES, Academia Alfonso X el Sabio, 2 vol., Murcia, 1991. Vol I, 98 folios + 14 pp. Vol. 2: XIV + 253 pp.- *Repartimiento de Lorca*. Estudio y edición de Juan TORRES FONTES, Real Academia Alfonso X el Sabio, Murcia, 1994. CXII+ 81 pp.- Juan TORRES FONTES, *Castilla-Granada. Una partida de ajedrez y Privilegio de asilo concedido por los Reyes Católicos a la villa de Salobreña*, Ayuntamiento de Salobreña, 1993, 71 pp.- Juan TORRES FONTES, *Nuevas estampas medievales*, Real Academia Alfonso X el Sabio, Murcia, 1997, 159 pp. - Diego RODRÍGUEZ DE ALMELA, *Valerio de las estorias escolásticas de España*, edición y estudio de Juan TORRES FONTES, Murcia, Real Academia Alfonso X el Sabio, 1994, XXIX+332 pp.- Juan TORRES FONTES, *Documentos para la Historia Medieval de Ceutí*, Real Academia Alfonso X el Sabio, Murcia, 1998, 159 pp. // pp. 1044-1049.

- PUBLICACIONES RELACIONADAS CON EXPOSICIONES VALENCIANAS:- *Lluís de Santàngel y su época: un nuevo hombre, un mundo nuevo*, coord. Dolors BRAMON, Presidencia de la Generalitat Valenciana. Comisión Valenciana de la Expo-92. Comisión del V Centenario del

Descubrimiento de América: Encuentro de dos mundos, Sevilla, 1-15 de octubre 1992, 278 pp.- *Xàtiva, els Borja: Una projecció europea. Catàleg de l'Exposició, 4 de febrer-30 d'abril 1995*, Excm. Ajuntament de Xàtiva, Insigne Església Col·legiata de Santa Maria de Xàtiva, Generalitat Valenciana-Conselleria de Cultura, Diputació de València, Xàtiva, 1995, 2 vols. 327 pp.+195 pp. // pp. 1039-1043.

- UNA REVISTA YA CONSOLIDADA: IUS FUGIT *Ius fugit. Revista interdisciplinaria de estudios histórico-jurídicos*, Universidad de Zaragoza. Área de Historia del Derecho. // pp. 1049-1051

- REVISTAS, PUBLICACIONES PERIÓDICAS O COLECCIONES DE HISTORIA NUEVAS.- *Itsas Memoria. Revista de Estudios Marítimos del País Vasco*, Untzi Museoa-Museo Naval (Diputación Foral de Gipuzkoa) de Donostia-San Sebastián, 1 (1996), 388 pp., 2 (1998), 620 pp.- *Tamid*, Societat Catalana d'Estudis Hebraics. Filial de l'Institut d'Estudis Catalans, 1 (Barcelona, 1997), 270 pp.- *Territori i Societat a l'Edat Mitjana. Història, Arqueologia, Documentació*, I (1997). Edició a cura de Jordi Bolòs, Juan J. Busqueta, Universitat de Lleida-Institut d'Estudis Humanístics Miquel Coll i Alentorn, 289 pp. II (1998). Edició a cura de Jordi Bolòs, Juan J. Busqueta, Universitat de Lleida/ 1147-Almenar-1151: 850 anys de la carta de poblament, 353 pp.- *Edad Media. Revista de Historia*, 1 (1998), Universidad de Valladolid. Servicio de Publicaciones, 281 pp. // pp. 1051-1059.

AEM VOL. 30/1

- MARTÍN DE ALPARTIL, *Cronica actitatorum temporibus Benedicti Pape XIII*, edición y traducción José Angel Sesma Muñoz - María del Mar AGUDO ROMEO, Zaragoza, Gobierno de Aragón. Centro de Documentación Bibliográfica Aragonesa, 1994, 254 pp.

- *Benedicto XIII, el Papa Luna. Muestra de Documentación histórica Aragonesa en conmemoración del Sexto Centenario de la Elección Papal de Don Pedro Martínez de Luna (Aviñón, 28 septiembre 1394)*, Zaragoza, Gobierno de Aragón. Centro de Documentación Bibliográfica Aragonesa, 1994, 236 pp.

- Sabino AGUIRRE GANDARIAS, *Lope García de Salazar. El primer historiador de Bizcaia (1399-1476)*, Bilbao, Diputación foral de Bizkaia, 1994, 460 pp.

- SCIASCIA, Laura, *Pergamene siciliane dell'Archivio della corona d'Aragona (1188-1347)*, Palermo, Società Siciliana per la Storia Patria, 1994 (Documenti per servire alla storia di Sicilia, pubblicati a cura della Società Siciliana per la Storia Patria. Prima serie - Diplomatica, vol. XXXIII)

- Faustino MENÉNDEZ PIDAL DE NAVASCUÉS, Mikel RAMOS AGUIRRE, Esperanza OCHOA DE OLZA EGUIRAUN, *Sellos medievales de Navarra. Estudio y corpus descriptivo*, Pamplona, Gobierno de Navarra. Departamento de Educación y Cultura, 1995, 1023 pp.

- *Actas. I Congreso Nacional de Latín Medieval* (León 1-4 de diciembre de 1993), coordinador, Maurilio PÉREZ GONZÁLEZ, León, Universidad de León. Secretariado de Publicaciones, 1995, 670 pp.

- Celso BAÑEZA ROMÁN, *Las fuentes bíblicas, patrísticas y judaicas del Libro de Alexandre*, Las Palmas de Gran Canaria, 1994, 235 pp.
- Manuel A. CASTIÑEIRAS, *Os treballos e os días na Galicia medieval*, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela. Servicio de Publicacións, 1995, 107 pp. (Biblioteca de divulgación, 15. Serie Galicia)
- Emma CONDELLO, *Una scrittura e un territorio. L'onciale dei secoli V-VIII nell'Italia meridionale*, Spoleto, Centro Italiano di Studi sull'alto Medioevo - Società internazionale per lo Studio del Medioevo Latino, 1994, 163 pp. (Biblioteca di Medioevo Latino, 12).
- *Scribi e colofoni. Le sottoscrizioni di copisti dalle origine all'avvento della stampa*. Atti del seminario di Erice. X Colloquio del Comité international de paléographie latine (23-28 ottobre 1993), a cura di Emma CONDELLO y Giuseppe DE GREGORIO, Spoleto, Centro italiano di studi sull'alto Medioevo, 1995, 565 pp.
- ECOS DE LAS CELEBRACIONES DEL Vº CENTENARIO DEL DESCUBRIMIENTO DE AMÉRICA.- *Precursori di Cristoforo Colombo. Mercanti e banchieri piacentini nel mondo durante il Medioevo*. Atti del Convegno Internazionale di Studi (1992), Banca di Piacenza, Deputazione di Storia Patria per le Province Parmensi, Bologna, Edizioni Analisi, 1994, 219 pp. *La Spagna nell'età di Colombo*, a cura di Gabriella AIRALDI e Silvana FOSSATI RAITERI, Università di Genova. Istituto di Storia del Medioevo e dell'espansione europea, Genova, ECIG, 1995, 117 pp.- *Mediterraneo Genovese. Storia e Architettura*. Atti del Convegno Internazionale di Genova (29 ottobre 1992), a cura di Gabriella AIRALDI e Paolo STRINGIA, Genova, Università degli Studi di Genova. Istituto di Storia del Medioevo e dell'Espansione Europea- ECIG, 1995, 156 pp.- *Le vie del Mediterraneo. Relazioni tra Genova e Gerusalemme nel Medioevo e nell'età Moderna*. Atti del Convegno Internazionale di Genova (23-24 novembre 1992), a cura di Gabriella AIRALDI, Università degli Studi di Genova. Istituto di Storia del Medioevo e della Espansione Europea - Regione Liguria. Assessorato alla Cultura. Servizio Promozione culturale, in col·laboració amb Custodia di Terra Santa di Gerusalemme. Commissariato di Terra Santa di Genova, Genova, ECIG, 1996, 85 pp.
- ESTUDIOS SOBRE COMUNIDADES JUDÍAS EN ITALIA Y LOS REINOS HISPÁNICOS: - *L'inquisizione e gli ebrei in Italia*, a cura de Michele LUZZATI, Roma-Bari, Laterza, 1994, 337 pp. - Emilio MITRE FERNÁNDEZ publicó *Los judíos de Castilla en tiempo de Enrique III. El Pogrom de 1391*, Valladolid, Universidad de Valladolid. Secretariado de Publicaciones, 1994, 147 pp.
- María MARTÍNEZ MARTINEZ, *La cultura del aceite en Murcia (siglos XIII-XV)*, Murcia, Universidad de Murcia. Servicio de Publicaciones, 1995, 129 pp.
- José HINOJOSA MONTALVO, *Biar. Un castillo de la frontera valenciana en la Edad Media*, Alicante, Excma. Diputación de Alicante, 1995, 149 pp.
- Gabriel LLOMPART, *'No serets tots temps batle'. Instantáneas de la vida cotidiana del Lluçmajor medieval*, Palma de Mallorca, Museu de Mallorca, 1995, 63 pp.
- *El comtat d'Urgell*, Lleida, Universitat de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1995, 183 pp.(El Comtat d'Urgell, 1).

- Dolors DOMINGO, *Pergamins de Privilegis de la ciutat de Balaguer*, Lleida, Universitat de Lleida-Institut d'Estudis Ilerdencs, 1997, 301 pp. (El Comtat d'Urgell, 2).

- Mª Milagros CÁRCEL ORTÍ, *La lengua vulgar en la administración episcopal valentina (siglos XIV y XV)*, Castellón de la Plana, Sociedad Castellonense de Cultura, 1994, 112 pp. (Obras de investigación histórica LXVII)

- *Crónica de Enrique IV de Diego Enríquez del Castillo*, edición crítica de Aureliano SÁNCHEZ MARTÍN, Valladolid, Universidad de Valladolid. Secretariado de Publicaciones, 1994, 432 pp.

- José FERRÁNDIZ LOZANO, *Data Almizrano...Siete siglos y medio de historiografía valenciana sobre el Tratado de Almisra (1244-1994)*, Alicante, Ateneo Científico, Literario y Artístico de Alicante, Asociación Española de Amigos de los Castillos, Patronat del Tractat d'Almirra, 1994, 109 pp.

- Manuel GARCÍA FERNÁNDEZ, *Documentación medieval del archivo ducal de Osuna (1257-1528)*, Sevilla, Fundación García Blanco. Ayuntamiento de Osuna, Departamento de Historia Medieval y Ciencias y Técnicas Historiográficas. Universidad de Sevilla, 1994, 178 pp.

- *El "Libre de antiquitats" de la Seu de València*, estudi i edició a cura de Joaquin MARTÍ MESTRE, València-Barcelona, Institut Universitari de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994, 2 vol., 423+387 pp. (Biblioteca Sanchis Guarner, 30-31)

- Josep ROMEU I FIGUERAS, *Lectura de Textos medievals i renaixentistes*, València-Barcelona, Institut Universitari de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994, 297 pp. (Biblioteca Sanchis Guarner, 29)

AEM VOL. 30/2 (2000)

- *El Còdex d'Elx*. Transcripció, edició i notes a cura de Mª Luisa CABANES CATALÀ. Presentació per Manuel Rodríguez i Macià. Pròleg per Antonio Ubieta Arteta, Elx, Ajuntament d'Elx, Generalitat Valenciana, Consell Valencià de Cultura, 1995. 286 pp.

- Jesús VILLALMANZO, *Joanot Martorell. Biografía ilustrada y Diplomatario*, València, Ajuntament de València, 1995, 581 pp. fol. ill.

- José MATTOSO, ed. *O reino dos mortos na idade Média peninsular*, Lisboa, Edições Joao da Costa, 1996, 239 pp.

- Jordi de BOLÓS, *El mas, el pagès i el senyor. Paisatge i societat en una parròquia de la Garrotxa a l'edat mitjana*, Barcelona, Curial, 1995, 263 pp.

- HOMENATGES A DOS IL·LUSTRES FILÒLEGS. ANTONI M. BADIA I GERMÀ COLON.- *Estudis de Lingüística i Filologia oferts a Antoni M. Badia i Margarit*, Barcelona, Departament de Filologia Catalana (Universitat de Barcelona) - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995, 2 vol., 631 + 476 pp.- *Miscel·lània Germà Colon*, "Estudis de Llengua i Literatura Catalanes",

XXVIII-XXXIV (1994-1997), Associació Internacional de Llengua i Literatura catalanes, Anglo-catalan Society, Associazione italiana di Studi catalani, Deutsch-katalanische Gesellschaft, North American Catalan Society, Fundació Congrés de Cultura Catalana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 7 vol., 282 + 334 + 304 + 316 + 312 + 380 + 306 pp.

- Luis GARCÍA-GUIJARRO RAMOS, *Papado, cruzadas y órdenes militares, siglos XI-XIII*, Madrid, Ediciones Cátedra, 1995, 314 pp.

- Patrick GAUTIER DALCHÉ, *Carte marine et portulan au XIIe siècle. Le "Liber de existencia riveriarum et forma maris nostri Mediterranei" (Pise, circa 1200)*, Roma, École Française de Rome, 1995 (Collection de l'École Française de Rome, 203), 308 pp.

- *Miracles, Prodiges et merveilles au Moyen Age*. XXV Congrès de la Société des Historiens Médiévistes de l'Enseignement Supérieur Public (Orleans, 1994), Paris, Publications de la Sorbonne, 1995, 330 pp. + XVI láms.

- Laurence MOULINIER, *Le manuscrit perdu à Strasbourg. Enquête sur l'oeuvre scientifique de Hildegarde*, Paris, Publications de la Sorbonne - Presses Universitaires de Vincennes, 1995, 287 pp.

- François DOLBEAU - Pierre PETITMENGIN, avec la collaboration de F. Avril, P. Barasc, M.T. Bavaveas, I. Diu, M.H. Tesnière, *Indices librorum II. Catalogues anciens et modernes de manuscrits médiévaux en écriture latine. Sept ans de bibliographie (1984-1990), et complements pour 1977-1983*, Paris, Presses de l'Ecole Normale Supérieure, 1995, 296 pp. (Guides et inventaires bibliographiques V).

- *Antroponimia y sociedad. Sistemas de identificación hispano-cristianos en los siglos IX a XIII*, P. MARTÍNEZ SOPENA, coordinador, Valladolid-Santiago de Compostela, Universidad de Valladolid - Universidade de Santiago de Compostela, 1995, 404 pp.

- *L'Hostellerie de pensée. Études sur l'art littéraire au Moyen Age offertes à Daniel Poirion par ses anciens élèves*, textes réunis par M. ZINK et D. BOHLER, publiés par E. HICKS et M. PYTHON, Paris, Presses de l'Université de Paris - Sorbonne, 1995, 510 pp.

- *Ir Col·loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó. Edat Mitjana. Actes*, Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1995, 2 vol., 388 + 1008 pp.

AEM VOL. 31/1 (2001)

- *Art i cultura als monestirs del Ripollès. Santa Maria de Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Sant Pere de Camprodon*. Ponències de la Setmana d'Estudis (Sessions del 16 al 18 de setembre de 1992, Barcelona, Associació Amics del Ripollès -Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995, 107 pp. (Col. Biblioteca Milà i Fontanals 20) // p. 469-470.

- Benet RIBAS I CALAF, *Annals de Montserrat (1258-1485)*, edició, introducció i notes a cura de Francesc Xavier ALTÉS I AGUILÓ, amb la col·laboració de Josep GALOBART I SOLER, Barcelona, Curial Edicions Catalanes - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997, 346 pp. (Textos i

Estudis de Cultura Catalana 52) // p. 537-538.

- Gaspar COLL I ROSELL, *Manuscrits jurídics i il·luminació. Estudi d'alguns còdexs dels Usatges i Constitucions de Catalunya i del Decret de Gracià 1300-1350*, Barcelona, Curial. Edicions Catalanes - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995, 375 pp. (Col. Textos i Estudis de Cultura Catalana 38), // p. 488-490.

- Maria BARCELÓ CRESPI, Guillem ROSSELLÓ BORDOY, *Terrissa, Dades documentals per a l'estudi de la ceràmica mallorquina del segle XV*, Palma de Mallorca, 1996, 336 pp. // pp. 472-474.

- OSTOS SALCEDO, Pilar - PARDO RODRÍGUEZ, Mª Luisa, edits., *El notariado andaluz en el tránsito de la Edad Media a la Moderna*. I Jornadas sobre el notariado en Andalucía (23-25 febrero 1994), Sevilla, Ilustre Colegio Notarial de Sevilla, 1995, 338 pp. // pp. 525-527.

- BORRERO FERNÁNDEZ, Mercedes, FERNÁNDEZ GÁMEZ, Marcos, IGLESIA FERREIRÓS, Aquilino, OSTOS SALCEDO, Pilar, PARDO RODRÍGUEZ, Maria Luisa, *Sevilla, Ciudad de Privilegios. Escritura y Poder a través del Privilegio Rodado*, Sevilla, Ayuntamiento de Sevilla, Universidad de Sevilla, Fundación El Monte, 1995, 585 pp. // p. 481-482.

- ROSSELLÓ I VERGER, Vicenç M., *L'albufera de València*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995, 192 pp. (Biblioteca Abat Oliba, sèrie il·lustrada, 11) // p. 538.

- *A propósito de un libro de David Abulafia: David ABULAFIA, A Mediterranean Emporium: The Catalan kingdom of Majorca*, Cambridge, Cambridge University Press, 1994, 292 pp. Traducció castellana: *Un emporio mediterráneo. El reino catalán de Mallorca*, traducció revisada por Blanca Garí, Barcelona, Ediciones Omega S.A., 1996, 354 pp. // p. 453-461.

- *La femme dans l'histoire et la société méridionales (IX-XIX s.)*. Actes du 66e congrès de la Fédération historique du Languedoc méditerranéen et du Roussillon (Narbonne, 15 et 16 octobre 1994 à l'occasion du VIIIe de la fin du gouvernement de la Vicomtesse Ermegarde, Montpellier, Fédération historique du Languedoc méditerranéen et du Roussillon, 1995, 352 pp. // p. 499-502.

- *Peuples du Moyen Âge. Problèmes d'identification*, Séminaire Sociétés, Idéologies et Croyances au Moyen Âge, dirigé par Claude CAROZZI et Huguette TAVIANI-CAROZZI, Aix en Provence, Publications de l'Université de Provence, 1996, 213 pp. // p. 528-530.

- *Iberia and the Mediterranean World of the Middle Ages. Essays in Honor of Robert I. Burns S.J.*, Proceedings from "Spain and the Western Mediterranean". A Colloquium Sponsored by The Center for Medieval and Renaissance Studies, University of California, Los Angeles, oct. 26-27, 1992, II, ed. per P. E. CHEVEDDEN, D.J. KAGAY P.G. PADILLA, Leiden-Nueva York-Colonia, Brill, 1996, 464 pp. // p. 510-513.

- *Portugal et Bourgogne au XVe siècle (1384-1482)*. Recueil de documents extraits des archives bourguignonnes, édition présentée et commentée par Jacques PAVIOT, Lisboa-París, Centre Culturel Calouste Gulbenkian - Commission Nationale pour les commémorations des découvertes portugaises, 1995, 595 pp. // p. 532-533.

- *Figures de l'esclave au Moyen-Age et dans le monde moderne*. Actes de la Table ronde organisé les 27 et 28 octobre 1992 par le Centre d'Histoire sociale et culturelle de l'Occident de l'Université de Paris X-Nanterre. Textes réunis par Henri BRESCH, Paris, Editions L'Hamattan, 1996, 272 pp. // pp. 502-504.

- Antonio Ivan PINI, *Città medievali e demografia storica. Bologna, Romagna, Italia (secc. XIII-XV)*, Bologna, Clueb, 1996 // p. 530-532.

- *Vino y viñedo en la Europa medieval* (Actas de las Jornadas celebradas en Pamplona, 25-26 enero 1996). Textos reunidos por Fermín MIRANDA GARCÍA, Pamplona, Asociación Cultural Alfonso López de Corella, 1996, 164 pp. // p. 550-552.

- Juan GIL DE ZAMORA, *De preconiis Hispanie o Educación del Príncipe*. Traducción y estudio de José-Luis MARTÍN y Jenaro COSTAS, Zamora, Ayuntamiento de Zamora, 1996, 232 pp. // p. 509-510.

- Thomas N. BISSON, *L'impuls de Catalunya. L'època dels primers comtes-reis (1140-1225)*, Vic, Eumo Editorial, 1997, 185 pp. // p. 477-480.

AEM VOL. 31/2 (2001)

- M. de los Llanos MARTINEZ CARRILLO, *Los paisajes fluviales y sus hombres en la Baja Edad Media. El discurrir del Segura*, Murcia, Universidad de Murcia, 1997, 227 pp. y un mapa adjunto. // p. 1024-1027.

- R. ARAMON I SERRA, *Estudis de Llengua i Literatura*. Recull d'articles de R. Aramon i Serra publicats com a homenatge en el seu norantè aniversari, Presentació de J. A. Argente, Prefaci i edició a cura de J. Carbonell, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1997, 773 pp. (Biblioteca Filològica, XXXIII) // p. 982-985.

- *Actas de las I Jornadas sobre Minería y Tecnología en la Edad Media Peninsular* (León, 26-29 de septiembre de 1995. S.A. Hullera Vasco-Leonesa/Sociedad Española de Estudios Medievales), Madrid, Fundación Hullera Vasco-Leonesa, 1996, 725 pp. // p. 963-970

- Manuela MARÍN, *Mujeres en Al-Ándalus*, Madrid, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 2000, 784 pp. (Estudios Onomástico-Biográficos de Al-Andalus, XI). // p. 1019-1023.

- *Los viajes de Sir John Mandeville*, Edición y traducción de Ana PINTO, Madrid, Cátedra, 2001, 342 pp. (Letras Universales) // p. 1062-1063.

AEM VOL. 32/1 (2002)

- Beverly Mayne KIENZLE, Edith WILKS DOLNIKOWSKI, Rosemary DRAGE HALE, Darleen PRYDS, Anne T. THAYER, *Models of Holiness in medieval sermons*. Proceedings of the

International Symposium (Kalamazoo, 4-7 May 1995), Lovain-la-Neuve, Fédération Internationale des Instituts d'Études Médiévales, 1996. 402 pp. (Textes et Études du Moyen Âge, 5) // p. 550-551.

- *Monedajes de las encomiendas hospitalarias de Ascó, Horta y Miravet (siglo XIV)*, edición e índices por Pascual ORTEGA PÉREZ, Zaragoza, Anúbar, 1997, 290 pp. (Textos Medievales, 92). // p. 564-565.

- *Arnaldi de Villanova. Opera medica omnia, X.2. Regimen Almarie (regimen castra sequentium)*, edició. comentaris i documents per Michael R. MCVAUGH, Lluís CIFUENTES (ed.), Barcelona, Fundació Noguera i Universitat de Barcelona, 1998, 229 pp. // p. 471-472.

- JACME D'AGRAMONT, *Regiment de preservació de pestilència (Lleida, 1348)*. Estudis introductoris i Glossari, Jon ARRIZABALAGA, Luis GARCÍA BALLESTER i Joan VENY, Edició, Joan VENY, Il·lustracions Josep MINGUELL. Pròleg, Mgfc. i Excm. Prof. Jaume PORTA I CASANELLAS, Lleida, Universitat de Lleida-Enciclopèdia Catalana, 1998, 90 pp. + 8 de il·lustracions + 31 del facsímil. // p. 549-550.

- Carmen BARCELÓ, *La escritura árabe en el País Valenciano. Inscripciones monumentales*, Valencia, Área de Estudios Árabes e Islámicos, Universidad de Valencia, 1998, 254 pp. // p. 520-521

- *Menjar a Catalunya. L'estil d'un poble*, Barcelona, Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència, 1997, 214 pp. // p. 562.

- Jordi BOLÓS-Víctor HURTADO, *Atles del Comtat de Besalú (785-988)*, Barcelona, Rafael Dalmau, editor, 1998, 95 pp. (Atles dels comtats de la Catalunya Carolíngia, 1) - Jordi BOLÓS-Víctor HURTADO, *Atles dels Comtats d'Empúries i Peralada (780-991)*, Barcelona, Rafael Dalmau, editor, 1999, 93 pp. (Atles dels comtats de la Catalunya Carolíngia, 2) - Jordi BOLÓS-Víctor HURTADO, *Atles del Comtat de Girona (785-993)*, Barcelona, Rafael Dalmau, editor, 2000, 101 pp. (Atles dels comtats de la Catalunya Carolíngia, 3) // p. 524-525.

- Joan Anton RABELLA I RIBAS, *Un matrimoni desavingut i un gat metzinat. Procés criminal barceloní del segle XIV*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1998, 416 pp. (Biblioteca Filològica, XXXVI) // p. 574-575.

- *Repertori de manuscrits catalans (1474-1620). I. Barcelona: Arxiu Històric i Biblioteca de Catalunya*, direcció Eulàlia DURAN , compilació a cura de M. del Mar BATLLE, Eulàlia MIRALLES, Maria TOLDRÀ, Joan TRES, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1998, 393 pp. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, L).- *Repertori de manuscrits catalans (1474-1620). II.1. Barcelona: Biblioteca Pública Episcopal i Biblioteca de la Universitat*, direcció Eulàlia DURAN, compilació a cura d'Eulàlia MIRALLES, Maria TOLDRÀ, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2000, 411 pp. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, LV). // p. 578-580.

- David IGUAL LUIS, *Valencia e Italia en el siglo XV. Rutas, mercados y hombres de negocios en el espacio económico del Mediterráneo Occidental*, Castelló, Bancaixa-Fundació Caixa Castelló, 1998, 511 pp. // p.546-549

- Gener AYMAMÍ I DOMINGO, *Camins antics...camins d'història*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998, 94 pp. (Llibre de motxila, 61). //, p. 520

- *Actes del Setè Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica. Berkeley (1993)*, a cura d'August BOVER I FONT, Jaume MARTÍ-OLIVELLA i Mary Ann NEWMAN, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996, 304 pp. (Biblioteca Abat Oliba, 165).

Actes del Vuitè Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica. Bloomington (1995), a cura de J.M. SOBRER, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998, 334 pp. (Biblioteca Abat Oliba, 194). // p. 515-516

- *Estudis de llengua i literatura en honor de Joan Veny*, a cura de Josep MASSOT I MUNTANER, Barcelona, Universitat de Barcelona i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997 i 1998, 2 vol. 460 i 683 pp. (Biblioteca Abat Oliba, 187 i 190). // p. 540-541.

- *Repertori de catalanòfils*, 4 i 5, a cura de Jenny BRUMME, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998, 376+241 pp. (Estudis de llengua i literatura catalanes XXXVI-XXXVII). - *Repertori de catalanòfils*, 6, a cura de Núria MAÑÉ i Albert SOLER, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2000, 315 pp. (Estudis de llengua i literatura catalanes XLI). // p. 578.

- Joan FUGUET SANS-Carme PLAZA ARQUÉ, *El Císter. El patrimoni dels monestirs catalans a la Corona d'Aragó*, Barcelona, Rafael Dalmau editor, 1998, 143 pp. (Col·lecció Nissaga, 14) // p. 543-544

AEM VOL. 32/2 (2002)

- *Actes del Congrés Internacional Gerbert d'Orlhac i el seu temps: Catalunya i Europa a la fi del 1r. mil·leni* (Vic-Ripoll, 10-13 de novembre de 1999), coordinació, presentació i edició d'Imma OLLICH I CASTANYER, Vic, Eumo editorial, 1999, 888 pp. // p. 951-963.

- Enric GUINOT, *Els fundadors del regne de València. Repoblament, antroponímia i llengua a la València medieval*, València, Tres i Quatre, 1999, 2 vol., 555+696 pp. // p. 968-977.

- *Actes del Desè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Frankfurt am Main, 18-25 de setembre de 1994)*, a cura d'Axel SCHÖNBERGER i Tilbert Dídac STEGMANN, Barcelona, Associació internacional de Llengua i Literatura Catalanes-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995-1996, 3 vol., 423+446+473 (Biblioteca Abat Oliba 164, 171 i 172). // p. 980-981.

- *Actes de l'onzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Palma, Mallorca) 8-12 de setembre de 1997*, a cura de Joan MAS I VIVES, Joan MIRALLES I MONTSERRAT i Pere ROSSELLÓ BOVER, Barcelona, Associació internacional de Llengua i Literatura Catalanes-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998, 3 vol., 497+533+480 pp.// p. 981-983

- Eloy BENITO RUANO, *Gente del siglo XV*, Madrid, Real Academia de la Historia, 1998, 339 pp. ("Clave Historial", 5) // p.986-988.

- *Federico III d'Aragona re di Sicilia (1296-1337). Convegno di Studi* (Palermo 27-30 novembre 1996). Atti a cura di M. GANCI, V. D'ALESSANDRO, R. SCAGLIONE GUCCIONE, "Archivio Storico Siciliano", XXIII (1997 [1999]), 236 pp. // p. p. 1004-1007.
- Marcos FERNÁNDEZ GÓMEZ, Pilar OSTOS SALCEDO, María Luisa PARDO RODRÍGUEZ, *El Tombo de los Reyes Católicos del concejo de Sevilla. VII (1494-1497)*, Madrid, Fundación Ramón Areces, 1998, 666 pp. // p. 1008.
- *Miscel·lània Àngel Fàbrega* ("Analecta Sacra Tarraconensia", 71 (1998), 928 pp.//, p.1029-1032.
- *Palermo medievale. Testi dell'VIII Colloquio Medievale* (Palermo 26-27 aprile 1989), "Schede Medievali" (Palermo, 1996 [1998]), 234 pp. // p.1035-1037.
- Aldo A. SETTIA, *Proteggere e dominare. Fortificazioni e popolamento nell'Italia medievale*, Roma, Viella, 1999, 445 pp. // p. 1044-1047.
- *De strata francigena. Studi e ricerche sulle vie di pellegrinaggio del Medioevo*, Anuario del Centro di Studi Romei. // p. 1047-1048.
- Luis SUÁREZ FERNÁNDEZ, *Claves históricas en el reinado de Fernando e Isabel*, Madrid, Real Academia de la Historia, 1998, 315 pp. ("Clave Historial", 8) // p.1048-1052
- *La colección documental del monasterio de la Sauve Majeure: Grand Cartulaire de la Sauve Majeure*, publié par Charles HIGOUNET et Arlette HIGOUNET-NADAL, avec la collaboration de Nicole DE PEÑA, Burdeos, Fédération Historique du Sud-Ouest, 1996, 1071 pp.+ 2 mapes en 2 vol. (Études et documents d'Aquitaine, VIII). // p. 1067.

AEM VOL. 33/1 (2003)

- Dolors BRAMON, *De quan érem o no musulmans. Textos del 713 al 1010 (continuació de J.M. Millàs i Vallicrosa)*, Eumo Editorial- Institut d'Estudis Catalans, Vic, 2000, 427 p. (Col. Jaume Caresmar, 13, de l'Institut Universitari d'Història Jaume Vicens i Vives-Eumo ed.)// p. 507-510.
- Gian Antonio GILLI, *Arti del corpo. Sei casi di stilismo*, Alessandria, Edizioni Gribaudo, 1999, 127 pp. // 543-544.
- Lidia TOBÍAS TOBÍAS, Ángel José OCHOA ALFARO, Julio César OCHOA MONEVA, *Calahorra en ruta hacia Santiago*, Logroño, Gobierno de la Rioja. Instituto de Estudios Riojanos, 1999, 83 pp. // p.581-582.
- Gabriel LLOMPART, *Miscelánea documental de pintura y picapedrería medieval mallorquina*, Palma de Mallorca, Govern de les Illes Balears. CConselleria d'Educació i Cultura. Direcció general de Cultura, 1999, 99 pp. (Trabajos del Museo de Mallorca, 55).// p. 554-555.
- *L'esperit d'Àneu. Llibre dels Costums i ordinacions de les valls d'Àneu*, ed. i coord. J.I.

PADILLA I LAPUENTE, Consell Cultural de les Valls d'Aneu, 1999, 176 pp. (Quaderns del Consell Cultural de les Valls d'Aneu, 4). //, p. 527-528.

- *Miscel·lània a Dom Cebrià Baraut i Obiols. Estudis d'Història d'Andorra*, Andorra, Govern d'Andorra, Ministeri de Turisme i Cultura, 2001, 704 pp. // p. 557-559.

- *Napoli. Notai diversi 1322-1541 dalle "Variarum rerum" di G.B. Bolvito*, a cura di Amedeo FENIELLO, Nàpols, Edizioni Athena, 1998, 206 pp. (Cartulari notarili campani del XV secolo, 6) // p. 560-561.

- Nathalie NABERT, *Les réseaux d'alliance en diplomatie aux XIVe et XVe siècles. Etude de sémantique*, París, Honoré Champion Éditeur, 1999, 581 pp. (Bibliothèque de Grammaire et de Linguistique, 7). // p. 559-560.

- *El castell de Mataplana i del comte Arnau. Una història i llegenda singulars de la Catalunya medieval*, Diputació de Girona-Signament edicions, 1999, 58 pp.// p. 511

- José HINOJOSA MONTALVO, *La judería de Xàtiva en la Edad Media*, Premio "Carlos Sarthou", Xàtiva, Ayuntamiento de Xàtiva, 1998, 246 + 244 pp. (Sección Literaria de Xàtiva, 19)// p. 545-548.

- José HINOJOSA MONTALVO, *Los judíos en tierras valencianas*, València, Diputació de València. Institució Alfons el Magnànim, 1999, 231 pp. (Estudios Universitarios, 74) // p.547-548.

- Aurelio PRETEL MARÍN, *Alcaraz en el siglo de Andrés de Vandelvira, el bachiller Sabuco y el preceptor Abril (Cultura, sociedad, arquitectura y otras bellas Artes en el Renacimiento)*, Albacete, Instituto de Estudios Albacetenses "Don Juan Manuel", 1999, 459 pp.// p.p. 568.

- *Faire mémoire. Souvenir et Commémoration au Moyen Âge*. Séminaire Sociétés, Idéologies et Croyances au Moyen Âge dirigé par Cl. Carozzi et Huguette Taviani-Carozzi, Aix en Provence, Publications de l'Université de Provence, 1999, 370 pp. // p.528-530

- *Catalunya Carolíngia*, obra fundada per Ramon D'ABADAL I DE VINYALS i dirigida per Josep M. FONT I RIUS i Anscari M. MUNDÓ. Vol. IV. *Els comtats d'Osona i Manresa*, a cura de Ramon ORDEIG I MATA, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 1999, 1565 p. en 3 toms (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, LIII). // p. 512-514.

- *La Barcelona gòtica*, Institut de Cultura: Museu d'Història de la Ciutat, Barcelona, 1999, 240 pp.// p. 506-507

- Enric VILALTA SERRA, *Un recorregut per les fronteres dels comtats catalans a l'època del comte Ramon Berenguer I (1035-1076)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998, 172 pp. (Cavall Bernat, 34)// p. 585

- *Publicacions arxivístiques de l'Arxiu de la Corona d'Aragó*, // pp. 587-588.

- *Publicacions d'història de la literatura, de la llengua i de la cultura medievals de*

Publicacions de l'Abadia de Montserrat i de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana o Curial en els darrers anys, // pp. 589-595.

- *Sant Benet i Montserrat, "Anuario de Estudios Medievales", // pp. 595-596.*

AEM VOL. 33/2 (2003)

- Faustino MENÉNDEZ PIDAL, *Leones y castillos. Emblemas heráldicos en España*, Madrid, Real Academia de la Historia, 1999, 318 pp. (Clave historial, 21) // p. 985-986

- Álvaro GALMÉS DE FUENTES, *Romania Arabica (Estudios de literatura comparada árabe y romance)*, I. *Dos estudios de conjunto. Lírica de orígenes y épica románica*, Madrid, Real Academia de la Historia, 1999, 298 pp. (Clave historial, 16). II. *Narrativa y farsa francesa medieval. Dante y Boccaccio. De Alfonso X el Sabio a Góngora*, Madrid, Real Academia de la Historia, 2000, 346 pp. (Clave historial, 30). pp. 951-953 //, p. 951-952.

- Joaquín VALLVÉ BERMEJO, *Al-Andalus: sociedad e instituciones*, Madrid, Real Academia de la Historia, 1999, 381 pp. (Clave historial, 20). pp. 1015-1016 // p. 1015-1016.

- Miguel BATLLORI, *La familia de los Borjas*, Madrid, Real Academia de la Historia, 1999, 310 pp. (Clave historial, 18), pp. 938-940. // p. 938-940.

- Mar BATLLE, *Patriotisme i modernitat a "La fi del comte d'Urgell". Una aproximació a les fonts de l'obra, l'anònim autor i l'historiador Jaume Ramon Vila*, Barcelona, Curial Edicions Catalanes - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999, 142 p. (Textos i Estudis de Cultura Catalana 69). pp. 937-938 // p. 937-938.

- Giancarlo VALLONE, *Istituzioni feudali dell'Italia meridionale tra Medioevo ed Antico regime. L'area Salentina*, Roma, Viella, 1999, 262 pp.// p. 1013-1015

- Ignasi M. PUIG I FERRETÉ - M. Assumpta GINER MOLINA, *Índex codicològic del Viaje literario de Jaume Villanueva*, Premi Ramon d'Alòs-Moner 1979, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1998, 208 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, XLIX).pp. 995-996 // p. 995-996. // p. 1013-1015.

- *El territori i les seves institucions històriques. Actes* (Ascó, 28, 29 i 30 de novembre de 1997), Barcelona, Fundació Noguera, 1999, 2 vols., 966 pp. (Estudis, 19-20), pp. 1007-1011. // p. 1007-1011.

- Soha ABBOUD-HAGGAR, *El tratado jurídico de Al-Tafri de Ibn Al-Gallab. Manuscrito aljamiado de Almonacid de la Sierra*. Edición, estudio, glosario y confrontación con el original árabe, Zaragoza, Institución Fernando el Católico, 1999, 2 vol. 429 + 618 pp.// p. 930-931

- *Serta antiqua et Mediaevalia. V. Società e Istituzioni del Medioevo Ligure*, Università degli Studi di Genova. Dipartimento di Scienze dell'antichità e del Medioevo, Roma, G. Bretschneider ed., 2001, 359 pp.// p. 1004-1006

- Gener GONZALVO I BOU, *La vida privada de la comunitat de Poblet a l'Edat Mitjana i Moderna*, Poblet, Publicacions de l'Abadia de Poblet, 1999, 127 pp. (Quaderns d'art, història i vida de Poblet, 4). pp. 954-955. // p.654-655.
- Donatella MAROCCO STUARDI, *Alcuino di York nella tradizione degli "Specula Principis"*, Milán, Francoangeli, 1999, 135 pp. (Collana "Gioele solari". Dipartimento di Studi Politici dell'Università di Torino).// p. 981.
- Manuela MARÍN ed. *Tejer y vestir de la antigüedad al Islam*, Madrid, CSIC, 2001, 500 pp. (Estudios Árabes e Islámicos: Monografías, 1). // p. 978-981
- *Inventari del patrimoni arqueològic, arquitectònic i artístic de la Segarra, I. Municipi de Sanahuja*, a cura de Maria GARGANTÉ, Jordi OLIVA, Josep ROS, pròleg del Molt Hble. Sr. Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya, Hostafrancs, Fundació Cases i Llebot, 1998, 138 pp. *vol. II. Torà*, a cura de Jaume COBERÓ, Maria GARGANTÉ, Jordi OLIVA, Josep ROS, Pròleg d'Antoni Pladevall, Hostafrancs, Fundació Cases i Llebot, 2000, 304 pp. *vol. III. Ivorra*, a cura de Maria GARGANTÉ, Fermí MANTECA, Jordi OLIVA, Pròleg de Joaquim Calderer i Serra, Hostafrancs, Fundació Cases i Llebot, 2001, 175 pp.. pp. 964-965. // p. 964-965.
- Laura MASIP BRACONS, *Ermitans a la literatura medieval*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999, 188 pp. (Subsidia monastica 22), pp. 982 // p. 982
- Alessandra ANTONELLI, *Sculture del secolo XII. Il pulpito medioevale della pieve di Pescia*, Pisa, Edizioni ETS, 2000, 68 pp. + 4 láms (Quaderni della Biblioteca Capitolare di Pescia 4).// p. 933
- Fernando de la GRANJA SANTAMARÍA, *Estudios de historia de Al-Andalus*, Madrid, Real Academia de la Historia, 1999, 348 pp. (Clave historial, 25).// p.955-957
- *Homenatge a Arthur Terry*, coord. J. MASSOT I MUNTANER, Associació Internacional de Llengua i Literatura catalanes, Anglo-Catalan Society, Associazione Italiana di Studi Catalani, Deutsch-Katalanische Gesellschaft, North American Catalan Society, Fundació Congrès de la Cultura Catalana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1: 1997, 278 p. 2: 1999, 370 p. 3: 1999, 332 p. 4: 2000, 284 p. (Estudis de llengua i literatura catalanes, XXXV, XXXVIII, XXXIX, XL), pp.259-262 // p. 959-962.
- Jaime FERREIRO ALEMPARTE, *Arribadas de normandos y cruzados a las costas de la Península ibérica*, Madrid, Sociedad Española de Estudios Medievales, 1999, 249 pp.// p. 950-951.
- *Publicaciones de "Monumenta Germaniae Historica"* // pp. 1021-1023.
- *Nuevos volúmenes de la colección Corpus Christianorum* // pp. 1019-1021.

AEM VOL. 34/1 (2004)

- Pavel GAVRILOVICH VINOGRADOV, André BERARD, *Derecho romano en la Europa medieval (Proceso formativo, Francia, Inglaterra y Alemania). Derecho romano en Escocia*, Traducciones a cargo de Manuel J. Peláez y Eduardo Pardo Unanua. "Prólogos" de P.G. Vinogradov, Salvatore Riccobono, Francis de Zulueta y Elena Martínez Barrios. Edición a cargo de Manuel J. Peláez, Ángel Varona Aramburu y Elena Martínez Barrios. Notas y adiciones bibliográficas de Manuel J. Peláez, Ángel Varona Aramburu y Elena Martínez Barrios, Barcelona, Cátedra de Historia del Derecho y de las Instituciones. Universidad de Málaga - Grupo de Investigación de "Historia de las Instituciones Jurídicas, de los Sistemas Políticos y de las Organizaciones Sociales de la Europa Mediterránea" - L'Institut pour la Culture et la Cooperation. Montréal. Quebec, 2000, 178 p. // p. 500-501

- *Inscript und Material Inscript und Buchschrift*, Fachtagung für mittelalterliche und neuzeitliche Epigraphik. Ingolstadt 1997, Herausgegeben von Walter KOCH und Christine STEININGER, München, Bayerische Akademie der Wissenschaften, 1999, 251 p. i 104 láms.// p. 515.

- Eloy BENITO RUANO (coord.), *Tópicos y realidades de la Edad Media (I)*, Madrid, Real Academia de la Historia, 2000, 301 pp.// p.479-481.

- Salvador de MOXÓ, *Feudalismo, señorío y nobleza en la Castilla medieval*, Madrid, Real Academia de la Historia, 2000, 373 p. (Clave historial, 29). // p. 536-538.

- *I Semana de Estudios históricos de la diócesis de Osma-Soria*, (15-17 de Septiembre de 1997), Soria, Obispado de la Diócesis de Osma-Soria - Excma Diputación Provincial de Soria, 2000, 2 vol., 483 + 383 pp. - *XIV Centenario. Diócesis Osma-Soria. Premios de Investigación*, Soria, 2000, 575 pp.// 548-551.

- Arnaldi de VILLANOVA, *Opera medica omnia V.I. Tractatus de intentione medicorum*, edició i introducció de Michael R. MC.VAUGH, Barcelona, Fundació Noguera i Universitat de Barcelona, 2000, 223 p. // p. 471-472

- *Medioevo Mezzogiorno Mediterraneo. Studi in onore di Mario Del Treppo*, a cura de G. ROSSETTI y G. VITOLO, Nápoles, Gisem-Liguori ed., 2 vol. XXI+363 + 375 p. (Europa mediterranea. Quaderni 12-13) // p. 524-528.

- *Anales de Orihuela de Mosén Pedro Bellot (siglos XIV-XVI)*, estudio, edición y notas de Juan TORRES FONTES, Real Academia Alfonso X el Sabio - Instituto de Cultura Juan Gil Albert. Diputación de Alicante, 2001, 2 vol., 525 + 415 p. // p. 466-467.

- Pedro CHAMBEL, *A Simbologia dos Animais n'A "Demanda do Santo Graal"*, Cascais Patrimonia Historica, 2000, 155 p. // p. 487.

- *Gli Anni Santi nella Storia. Atti del Congresso Internazionale (Cagliari 1999)*, a cura di Luisa D'ARIENZO, Cagliari, Deputazione di Storia Patria per la Sardegna - Biblioteca Apostolica Vaticana, 2000, 692 pp. - G. ALTERI - Luisa D'ARIENZO, *Le medaglie pontificie degli Anni Santi. La Sardegna nei giubilei*, Diputazione di Storia Patria per la Sardegna - Biblioteca

Apostolica Vaticana, Cinisello Balsamo, Silvana editoriale, 2000, 296 p. // p. 468-471.

- *La circulation des élites européennes. Entre histoire des idées et histoire sociale*, sous la direction de Henri BRESCH, Fabrice D'ALMEIDA, Jean-Michel SALLMANN, Paris, Seli Arslan, 2002, 255 p. // p. 485-486.

- *Organització del treball preindustrial: Confraries i oficis*, a cura de Lluís VIRÓS I PUJOLÀ, Barcelona, Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2000, 188 p. (Biblioteca Milà i Fontanals 36) // p. 538-539.

- *Homenatge al Dr. Manuel Riu i Riu*, 2 vol. dins "Acta historica et archaeologica mediaevalia", 20-21 (1999-2000), 766 p. i 22 (2001), 814 p. // p.506-515

AEM VOL. 34/2 (2004)

- *Actes del II Congrés d'Història del notariat català*, a cura de Juan José LÓPEZ BURNIOL i Josep Maria SANS I TRAVÉ, Barcelona, Fundació Noguera, 2000, 549 p. (Estudis, 23)// p. 955-958.

- *Giudicato d'Arborea e Marchesato di Oristano: proiezioni mediterranee e aspetti di storia locale*. Atti de 1° Convegno Internazionale di Studi (Oristano, 5-8 Dicembre 1997), a cura di Giampaolo MELE, Oristano, ISTAR (Istituto Storico Arborense per la Ricerca e la Documentazione sul Giudicato d'Arborea e il Marchesato di Oristano, 2000, 2 vol., 1.223 pp. (Subsidia, 2/1-2). // p.982-989

- *Gavi: tredici secoli di storia in una terra di frontiera. Atti del Convegno*, a cura di Laura BALLETO e Gigliola SOLDI RONDININI, Gavi, Università degli Studi di Genova. Sede di Acqui Terme, 2000, 229 pp. // 978-981.

VOL. 35/1 (2005)

- Antoni VIRGILI, *"Ad detrimentum Yspanie". La conquesta de Turtusa i la formació de la societat feudal (1148-1200)*, València, Universitat Autònoma de Barcelona-Universitat de València, 2001, 258 pp. (Col.lecció Oberta 59). // "Anuario de Estudios Medievales", 35/1 (2005), pp. 505-507.

- Brian Ayvars CATLOS, *The Victors and the Vanquished. Christians and Muslims of Catalonia and Aragon (1050-1300)*, Cambridge, Cambridge University Press, 2004, 449 pp. // "Anuario de Estudios Medievales", 35/1 (2005), pp. 454-458.

- Eloy BENITO RUANO, *Los orígenes del problema converso*. Edición revisada y aumentada, Madrid, Real Academia de la Historia, 2001, 221 pp. (Clave Historial, 31). // "Anuario de Estudios Medievales", 35/1 (2005), pp. 442-444.

- Michel BALARD, *Croisades et Orient Latin XIe-XIVe siècle*, Paris, 2001, 272 pp. // "Anuario de Estudios Medievales", 35/1 (2005), pp. 441-442.

VOL. 36/1 (2006)

- Michel BALARD, Alain DEMURGER, Pierre GUICHARD, *Pays d'Islam et monde latin. X^e-XXe siècle*, Paris, Hachette, 2000, 192 pp. (col. L'Histoire par les sources) ISBN 2-01-145435-2; p. 413.

- Jaume SOBREQÜÉS I CALLICÓ, *Història d'una amistat. Epistolari de Jaume Vicens Vives i Santiago Sobrequés Vidal (1929-1960)*, Ajuntament de Girona, 2000, 919 pp.; p. 468.

- Mireille MOUSNIER, Jacques POUMARÈDE ed., *La coutume au village dans l'Europe médiévale et moderne. Actes des XXe Journées Internationales d'Histoire de l'Abbaye de Flaran (septembre 1998)*, Toulouse, Presses Universitaires du Mirail, 2001, 258 pp. (Flaran, XX) ISBN 2-85816-581-5; pp. 443-445

- Maria BARCELÓ I CRESPI, Gabriel ENSENYAT I PUJOL, *Els nous horitzons culturals a Mallorca al final de l'Edat mitjana*, Palma, Edicions Documenta Balear, 2000, 224 p. (Menjavers 36). 84-89067-86-4; pp. 414-416

- *V Reunió d'Arqueologia cristiana hispànica* (Cartagena, 16-19 d'abril de 1998), Institut d'Estudis Catalans, Universidad de Murcia, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Museo Arqueológico de Cartagena, Barcelona, 2000, 630 p. (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica, VII) ISBN: 84-7283-502-2.; pp. 456-458

- *VI Reunió d'Arqueologia cristiana hispànica. Les ciutats tardoantigues d'Hispania: Cristianització i topografia* (València, 8, 9 i 10 de maig de 2003, Institut d'Estudis Catalans, Ajuntament de València, Universitat de València, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona, 2005, 522 p. (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica, IX) ISBN: 84-7283-826-9; pp. 458-459.

- *XLII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos*, Sant Cugat del Vallès, 23-25 d'octubre de 1998, Sant Cugat del Vallès, 2000, 541 p. ISBN: 84-393-5237-9; pp. 409-411

- BALLETO, Laura, *Liber Officii Provisionis Romanie (Genova, 1424-1428)*, Genova, Università degli Studi di Genova. Sede di Acqui Terme, 2000. LXXX+515 p. (Fonti e Studi, 6), p. 413-414.

- Robert Henri BAUTIER et Janine SOURNAY, *Les sources de l'histoire économique et sociale du Moyen Age. Les états de la maison de Bourgogne. I. Archives centrales de l'État bourguignon (1384-1500). Archives des principautés territoriales. 1. Les principautés du Sud. 2. Les principautés du Nord* (supplement). Comtés de Hollande et Zélande et duché de Gueldre por Michel VAN GENT, mise à jour du fascicule 2: additions et corrections, Institut de Recherche et d'Histoire des Textes. Institut Voor Nederlandse Geschiedenis, Paris, CNRS Editions 2001, 782 pp. ISBN 2-271-05841-4; pp. 416-417

- Germà COLÓN DOMÈNECH, *Les "Regles d'esquivar vocables". Autorialia i entorn lingüístic*, Barcelona, Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 2001, 112 p. (Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, 3) ISBN 84-7283-562-6; pp.425-426

- Maria Bonaria URBAN, *Cagliari aragonese. Topografia e insediamento*, Cagliari, Consiglio Nazionale delle Ricerche. Istituto sui rapporti italo-iberici, 2000, 387 p.; pp. 472-473.

- Sandrine VICTOR, *La construcció i els seus oficis a la Girona del segle XV*, Girona, Ajuntament de Girona, 2004, 409 p. (Col·lecció Història de Girona, 34) ISBN 84-8496-119-2; pp. 473-475.

VOL 37/1

- Eduard JUNYENT I SUBIRÀ, *Estudis d'Història i Art (Segles IX-XX)*, Pròleg, selecció i edició a cura de Ramon ORDEIG I MATA, Vic, Patronat d'Estudis Osonencs, 2001 (Sèrie Monografies/21), 558 p.

- Damian SMITH - Helena BUFFERY, *A book of Deeds of James I of Aragon. A Translation of the Medieval Catalan Llibre dels Fets*, Aldershot, Ashgate, 2003 (Crusade Texts in Translation, 10), 405 p.

- Eloy BENITO RUANO, *Los infantes de Aragón*, segunda edición refundida, Madrid, Real Academia de la Historia, 2002, 123 pp. ISBN: 84-95983-08-7 (Serie Minor 2).

- José HINOJOSA MONTALVO, *Los mudéjares. La voz del Islam en la España cristiana*, Teruel, Centro de Estudios Mudéjares, Instituto de Estudios Turolenses, 2002, 2 vol., 335 + 599 p. ISBN 84-86982-51-0.

- Pere BOHIGAS I BALAGUER, *Mirall d'una llarga vida. A Pere Bohigas, centenari*, Barcelona, 2001, edició a cura d'Antoni . BADIA I MARGARIT, Germà COLÓN DOMÈNECH, Josep MORNA I OCERINJÀUREGUI, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2001, 799 p. (Biblioteca Filològica. XLI). ISBN: 84-7283-556-1.

- *Actes del Novè Col·loqui d'Estudis catalans a Nord-Amèrica (Selected Proceedings)* (Barcelona, 1998), a cura d'August BOVER I FONT, Maria Rosa LLORET i Mercè VIDAL TIBBITS, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001, 562 p (Biblioteca Abat Oliba 230). ISBN 84-8415-295-2.

- Àngels DIÉGUEZ SEGUÍ, *El llibre de cort de justícia de València (1279-1321). Estudi lingüístic*, Alacant-Barcelona, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001, 476 p. (Biblioteca Sanchis Guarner, 56) ISBN: 84-8415-296-0

- Josep Lluís MARTOS, *Les proses mitològiques de Joan Roís de Corella. Edició crítica*, Alacant - Barcelona, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001, 477 p. (Biblioteca Sanchis Guarner 55). ISBN 84-8415-279-0

- Antoni RUBIÓ I LLUCH, *El record dels catalans en la tradició popular, històrica i literària de Grècia*, Introducció, edició i apèndixs a cura d'Eusebi AYENSA I PRAT, Barcelona Curial. Edicions Catalanes - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001, 161 p. (Textos i Estudis de Cultura Catalana 83). ISBN: 84-8415-318-5.

- BADIA, Lola, CABRÉ, Míriam, MARTÍ, Sadurní (ed.), *Literatura i cultura a la Corona d'Aragó (s. XIII-XV)*. Actes del III Col.loqui *Problemes i mètodes de Literatura Catalana Antiga*, Barcelona, Curial. Edicions Catalanes - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002, 496 p. (Textos i Estudis de Cultura Catalana 85). ISBN: 84-8415-327-4.

- José HINOJOSA MONTALVO, *Diccionario de historia medieval del Reino de Valencia*, València, Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Direcció General del Llibre, Arxius i Biblioteques, 2002, 4 vol., 740 + 671 + 637 + 627 p. (Biblioteca Valenciana. Colección Historia / Estudios). ISBN: 84-482-2960-8.

- Anna CORTADELLAS I VALLÈS, *Repertori de llegendes historiogràfiques de la Corona d'Aragó*, Barcelona, Curial. Edicions Catalanes - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001, 243 p. (Textos i Estudis de Cultura Catalana, 79). ISBN: 84-8415-267-7

"Serra d'Or", núm. 467 (noviembre, 1998), pp.77-78

- Flocel SABATÉ I CURULL, *El territori de la Catalunya medieval. Percepció de l'espai i divisió territorial al llarg de l'Edat Mitjana*, Premi Josep Iglésies i Fort, Barcelona, Fundació Salvador Vives i Casajuana, 1997, 550 pp.

6. 1. Projectes d'investigació:

Col·laboració:

- C1. CNR, Itàlia

Strutture politiche, economiche e sociali di Genova nel Medioevo, dirigit pel Prof. Geo Pistarino, catedràtic de la Universitat de Gènova, en el qual vaig col·laborar entre 1965 i 1966.

- C. CNR, Itàlia

Programa d'estudis de la "Sezione di Torino-Genova del Gruppo Ricerche per gli Studi di Ispanistica", dirigit per la Prof. Lore Terracini, en el qual vaig col·laborar el 1967.

- C.3. CAICYT

Diplomatario del Cardenal Albornoiz, dirigit pel Prof. Dr. Emilio Sáez, en el qual vaig col·laborar entre els anys 1972-1975 i 1976-1979.

- C.4. Ministeri de Ciència i Tecnologia. Direcció General d'Investigació

El "Llibre del Consell" del municipio de Barcelona. Siglo XIV (BHA2002-00329)

Investigadora principal: Josefina Mutgé i Vives. Subvenció: 13.920 e. 5 investigadors
2002-2005

- C.5. Ministeri d'Educació i Ciència

Entre la Península Ibérica y el Mediterráneo. Interacciones políticas, económicas y culturales en la Baja Edad Media, (HUM2004-00916),

Investigadora principal: Roser Salicrú i Lluch
2004-2007

Direcció:

- D.1. CAICYT

Diplomatario del cardenal Alborno, projecte coordinat entre la càtedra d'Història Medieval d'Espanya de la Universitat Complutense y la UEI d'Història Medieval de l'Institut de Geografia, Etnologia i Història del CSIC a Barcelona

Investigador principal: Prof. Dr. Emilio Sáez, Cap del grup investigador de Barcelona: M.T. Ferrer i Mallol.

1980-1982

- D.2. CAICYT

Relaciones entre cristianos y mudéjares en los estados de la Corona catalano-aragonesa en el siglo XIV. (Ref. 91198-03), 5 investigadors

Investigadora principal: M. T. Ferrer i Mallol. Subvenció: 7.200.000 ptes.

1982-1984

- D.3. CAICYT i CSIC

La frontera terrestre y marítima con el Islam (Ref. PB 85-0123), 11 investigadors

Investigadora principal: M. T. Ferrer i Mallol. Subvenció: 4.290.000

1985-1989.

- D.4. Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya-INEM

Catàleg de la documentació continguda en els registres de la sèrie Commune de Jaume II de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, programa d'ocupació de joves llicenciats. 3 invest. i 5 contractats.

Direcció: M.T. Ferrer i Mallol

Juny-desembre de 1985.

- D.5. CSIC i CNR (Itàlia)

La Italia ibérica de los siglos XIV y XV

Investigadora principal a Espanya: M. T. Ferrer i Mallol. A Itàlia: Francesco Cesare Casula, director del Istituto sui rapporti italo-iberici, CNR, Cagliari

1987-1988.

- D.6. DGICYT, del Ministeri d'Educació

Cristianos y musulmanes en el Mediterráneo occidental (siglos XIV-XV). (Ref. PB88-0060)

Investigadora principal: M.T. Ferrer i Mallol. Subvenció: 4.200.000 ptes.

1989-1992. 15 investigadors

- D.7. CSIC i CNR (Itàlia)

Ciencia, cultura, política y comercio entre Italia y la Corona catalano-aragonesa (siglos XIV-XV)

Investigadora principal a Espanya: M. T. Ferrer i Mallol. A Itàlia: Francesco Cesare Casula, director del Istituto sui rapporti italo-iberici, CNR, Cagliari

1989-1996.

- D.8. Comité Conjunto Hispano-Norteamericano para la Cooperación Cultural y Educativa

Participants: Institució Milá i Fontanals. Departament d'Estudis Medievals i Departament

d'Història de la Universitat de Yale.

Investigadora principal: Maria Teresa Ferrer a Espanya i John Boswell a Yale. Subvenció: 6.000 \$

La minoría islámica en la Corona de Aragón en el siglo XIV
octubre 1991-octubre 1992

- D.9. DGICYT, del Ministeri d'Educació

La Corona de Aragón, frontera con el Islam: Instituciones y Sociedad (siglos XIV-XV). (Ref.: PB91-0141) Subvenció: 5.700.000 ptes. 10 investigadors

Investigadora principal: M.T. Ferrer i Mallol
1992-1995.

- D.10. DGICYT, del Ministeri d'Educació

La Corona de Aragón y los Países Islámicos en la Baja Edad Media: el marco político-militar y los intercambios economicos y culturales (Ref.: PB94-0123). Subvenció: 4.000.000 ptes.

Investigadora principal: M.T. Ferrer i Mallol
1995-1998.

- D.11. Direcció General de Recerca. Comissionat per a Universitats i Recerca. Generalitat de Catalunya

Investigadora principal: M.T. Ferrer Mallol.

Subvenció al grup d'investigació: *La Corona catalano-aragonesa, l'Islam i el món mediterrani* (1995 sgr 0057). Subvenció: 1.300.000 ptes. 7 participants
1996-1997

- D.12. Institut d'Estudis Catalans

Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó

Investigadors Principals: Maria Teresa Ferrer i Manuel Riu; 2 contractats

1996-2014 (prorrogable)

Subvenció:

any 2009: 20.000 e.

any 2010: 17.000 e

anys 2012-2013: 13.650 e.

any 2014: 7.000 e.

- D.13. Dirección General de Enseñanza Superior e Investigación Científica. Ministeri d'Educació i Ciència

El Mediterráneo medieval desde el observatorio de la Corona de Aragón. Conflictividad e intercambios económicos (Ref.: PB97-1145). Subvenció: 2.000.000 ptes. 6 investigadors

Investigadora principal: M.T. Ferrer i Mallol

1.12.1998-1.12.2001

- D.14. CNR (Itàlia) i CSIC (Espanya)

La Corona de Aragón y el Mediterráneo en la Baja Edad Media: migraciones, comercio, relaciones político-institucionales y culturales

Investigador principal: a Espanya: Dra. Maria Teresa Ferrer Mallol. a Itàlia: Prof. Francesco Cesare Casula Per al període 1999-2000 i 2001-2002

- D.15. CNCPRST (Marroc) i CSIC (Espanya)

Relaciones entre Marruecos y la Corona de Aragón en la Baja Edad Media. Cautiverio, comercio y contactos político-diplomáticos.

Investigadora principal: a Espanya: Dra. Maria Teresa Ferrer Mallol.- al Marroc: Dra. Milouda Charouiti Hasnaoui (Universitat de Martil (Tetuán)

2000-2001; 2002-2003; 2004-2005

- D.16. Direcció General de Recerca. Comissionat per a Universitats i Recerca. Generalitat de Catalunya

Investigadora principal: M.T. Ferrer Mallol.

Subvenció al grup d'investigació: *La Corona catalano-aragonesa, l'Islam i el món mediterrani* (1995 sgr 00409) Subvenció: 1.500.000 ptes.

2000-2001

- D.17. Direcció General de Recerca. Comissionat per a Universitats i Recerca. Generalitat de Catalunya

Investigadora principal: M.T. Ferrer Mallol.

Subvenció a grup d'investigació: *La Corona catalano-aragonesa, l'Islam i el món mediterrani* (2001 sgr 00328) Subvenció: 17.429'35 e. 8 participants

2001-2005

- D.18. Dirección General de Investigación. Ministerio de Ciencia y Tecnología

La Corona de Aragón potencia mediterránea: expansión territorial y económica en la Baja Edad Media (BHA2001-0192) Subvenció: 28.237'94 euros. 5 investigadors

Investigadora principal: Maria Teresa Ferrer

2002-2005

- D.19. CNR (Itàlia) i CSIC (Espanya)

Investigador principal: a Espanya: Dra. María Teresa Ferrer Mallol; a Itàlia: Prof. Francesco Cesare Casula

Corona de Aragón-Norte de África y Mediterráneo Oriental: migraciones, comercio, relaciones político-institucionales y culturales

2003-2004

- Direcció General de Recerca. Comissionat per a Universitats i Recerca. Generalitat de Catalunya.- Institución Milá y Fontanals. CSIC

Investigadora principal: M.T. Ferrer Mallol.

Subvenció a grup de recerca: *La Corona catalano-aragonesa, l'Islam i el món mediterrani* (2005sgr00193) 32.000 e. 2005-2008

2001-2005

Concessió d'accions especials per a la publicació de llibres o la celebració de congressos:

1992. Concessió pel Ministeri d'Educació i Ciència, Direcció General de Promoció de la Investigació, d'una acció especial per a la publicació del llibre d'Andrés Díaz Borrás, *Los orígenes de la piratería islámica en Valencia. La ofensiva musulmana trecentista y la reacción cristiana*, Barcelona, CSIC, Institución Milá i Fontanals, 1993. Subvenció APC123-93, de 900.000 ptes.

1995. Concessió pel Ministeri d'Educació i Ciència d'una acció especial per a la publicació del llibre de María Dolores López, *La Corona de Aragón y el Magreb en el siglo XIV (1331-1410)*, Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals, 1995. Subvenció APC93-0123, 800.000 ptes.

1998. Concessió pel Ministeri d'Educació i Cultura, Direcció General de Ensenyament Superior, d'una acció especial per a la publicació del llibre de Roser Salicrú i Lluch, *El sultanat de Granada i la Corona d'Aragó, 1410-1458*, Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998. Subvenció APC1997-0083; 546.999 ptes.

1999. Concessió pel Ministeri d'Educació i Cultura. Direcció General d'Ensenyament Superior i Investigació Científica d'una acció especial per a la publicació de M. T. Ferrer-D. Coulon (eds.) *L'expansió catalana a la Mediterrània a la Baixa Edat Mitjana*, Actes del Séminaire/Seminari organitzat per la Casa de Velázquez (Madrid i la Institució Milà i Fontanals (CSIC Barcelona), Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 1999: subvenció APC1998-0155: 514.417 ptes.

1999. Concessió del Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya d'una ajuda per a la celebració del Congrés *De l'esclavitud a la llibertat Esclaus i lliberts a l'Edat Mitjana* a Barcelona, maig de 1999. 1999Arcs 00016, 200.000 ptes. (1202'02 e.)

1999. Concessió pel Ministeri d'Educació i Ciència d'una acció especial per a la celebració del Congrés *De l'esclavitud a la llibertat Esclaus i lliberts a l'Edat Mitjana* a Barcelona, maig de 1999. CO99-0243; 400.000 ptes

2000. Concessió pel Ministeri d'Educació i Ciència d'una acció especial per a la publicació del les Actes del Congrés *De l'esclavitud a la llibertat Esclaus i lliberts a l'Edat Mitjana*, Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals, 2000. Subvenció APC1999-0202, 500.000 ptes.

2002. Concessió pel Ministeri de Ciència i Tecnologia de l'acció especial BHA 2001-4867 per a la publicació del llibre de J. Hernando, *Els esclaus islàmics a Barcelona: blancs, negres, llors i turcs*, publicat a Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals, 2003. BHA2001-4867-E tipo H. 6.963,08 e.

2003. Concessió pel Ministeri d'Educació i Ciència de l'acció especial per a la celebració del congrés *El camí de Sant Jaume i Catalunya*, a Barcelona, Cervera i Lleida l'octubre de 2003. Subvenció BHA2002-11024-E, 5.000 e.

2003. Concessió pel Departament de Relacions Internacionals del CSIC d'una ajuda per a la celebració del congrés *El camí de Sant Jaume i Catalunya*, a Barcelona, Cervera i Lleida l'octubre de 2003. Subvenció: 1000 e.

2003. Concessió pel Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya. Direcció General d'Avaluació i estudis, d'una ajuda per a la celebració del congrés *El camí de Sant Jaume i Catalunya*, a Barcelona, Cervera i Lleida l'octubre de 2003. Subvenció P001S-3.136/2003, 4.000 e.

2003. Conveni amb l'empresa Abertis per al patrocini del congrés *El camí de Sant Jaume i Catalunya*, a Barcelona, Cervera i Lleida l'octubre de 2003. 12.000 e.

7. 2. Línies d'investigació:

El segle XIV a la Corona catalano-aragonesa

- Les relacions internacionals de la Corona catalano-aragonesa

Relacions amb Castella

Relacions amb Itàlia

- La política respecte a l'Islam:

Situació de la minoria musulmana en els regnes de la Corona catalano-aragonesa

La frontera amb l'Islam

L'organització defensiva de les terres fronteres

Els captius i llur redempció

- Comerç i navegació

- Tècniques comercials i comerç medieval català

Mercaders italians i catalans

Cors i pirateria

- Altres temes d'institucions, societat i territori:

Les ciutats. Barcelona i el carreratge

Boscós, pastures i ramaderia

Noblesa i Església

El rei. El consell reial i el patrimoni reial

La limitació del poder reial: els orígens de la Generalitat medieval

Notariat català

8. Activitats docents:

8. 1. Tesis dirigides i llegides:

- Maria Dolors López Pérez, *La Corona de Aragón i el Norte de Africa (1331-1410)*, 1993. Qualificació Apte "Cum Laude" per unanimitat.

- Anna Domingo Grabiell, *La criminalitat entre els sarraïns de la Corona d'Aragó en el segle XIV*, 1993. Qualificació Apte "Cum Laude" per unanimitat.

- Roser Salicrú i Lluch, *Les relacions de la Corona d'Aragó amb el regne de Granada al segle XV (1412-1458)*, Universitat de Barcelona, 1996. Qualificació: Apte cum laude per unanimitat, títol europeu i Premi extraordinari de doctorat.

- Carles Vela i Aulesa: *Especiers i candelers a Barcelona a la Baixa Edat Mitjana. Testaments, família i sociabilitat*, Carles Vela i Aulesa, Universitat de Barcelona, 20 de setembre de 2005, Excel·lent per unanimitat cum laude

Direcció de tesis en elaboració:

- Daniel Duran i Duelt, *Els consolats catalans a la Romània: Constantinoble, Quios, Càndia, La Canea, Modó i Patràs (1268-1566)*, Universitat Autònoma de Barcelona

Direcció de tesis de llicenciatura o treballs d'investigació de tercer cicle

Blanca Basañez Villaluenga, *La aljama sarracena de Huesca (siglo XIV)*, Universitat de Barcelona, 3 d'octubre 1985. Excel·lent per unanimitat

Rosa Mayordomo Font, *Notas sobre la caza y los cazadores durante el reinado de los Reyes Católicos (1474-1498)*, Universitat de Barcelona, 3 d'octubre 1985. Excel·lent per unanimitat

Carles Vela i Aulesa, *El llibre de comptes de Francesc Canes, especier i ciutadà de Barcelona (1378-1381)*, Universitat de Barcelona, març de 1995. Excel·lent per unanimitat

Daniel Duran i Duelt, *El "Manual del viatge fet per en Berenguer Benet a Romania 1341-1342". Edició i comentari d'una font clau per al coneixement del comerç català a Constantinoble i Pera al primer terç del segle XIV*, Universitat Autònoma de Barcelona, gener de 2002. Excel·lent per unanimitat.

Direcció de treball dels becaris adscrits al meu projecte de recerca, però dels que no vaig dirigir la tesi: Maria Echániz Sans, Lluís Cifuentes (1996).

Direcció de treball de becaris estrangers:

Itàlia, Cagliari. Istituto sui Rapporti Italo-Iberici. Estades breus d'un mes durant diversos anys, entre 1991-1997 de: Pinuccia Simbula, Maria Eugenia Caddedu i Luciano Gallinari (conveni CSIC-CNR). Roberto Pili, beca per a investigadors i tecnòlegs estrangers del MEC (1994-1995), Maria Bonaria Urban (1995-1997).

Pisa. Dipartimento di Storia Medioevale. Università: Laura Galoppini, un any (1991; beca NATO).- Ignazio dal Punta (2001).

Gènova. Istituto di Medievistica. Università: Silvana Fossati Raiteri (1992).

Torino. Università. Anna La Ferla, becària de l'Institut d'Estudis Catalans (2001).

Nàpols, Università: Gemma Colesanti (1995 i 1998-1999).

Palermo, Università, Dipartimento di Storia Medioevale: Fabrizio Titone (2001-2002, 2005).

França, París: Département d'Histoire i Centre d'Histoire sociale et culturelle de l'Occident, Université de París X. Nanterre: Cécile Crabot, 9 mes (curs 1994-1995; beca del Ministerio de Asuntos Exteriores) i altres beques fins al 1997.

Clarisse Le Men, Université de París XII (1999).

Strasbourg: Université Marc Bloch: Damien Coulon (1995-1996 i 1997-1998).

Chambéry. Université de Savoie: Sandrine Victor (1995-1997).

Portugal. Universitat de Coimbra: Maria Isabel da Silva Costa, becària del Institut d'Estudis Catalans (2005).

Estats Units: Universitat de Notre-Dame i Universitat de Princeton: Marc Meyerson y David Nirenberg (1992; Comité conjunto Hispano-Norteamericano).
Linda Jones, Universitat de Berkeley (1999-2000).

Canadà: Universitat de Toronto. Centre for Medieval Studies: Brian Catlos (1996-1999) com a becari predoctoral i 2001-2002 com a becari postdoctoral.
Natalie Oeltjen, del mateix centre, becària de l'Institut d'Estudis Catalans (1999-2000).

Japó: Universitat Hitotsubashi: Hiroaki Sakurai (1999).

Membre de tribunals de tesis:

- Universitat Rovira i Virgili, Tarragona.- Facultat de Geografia i Història: Pascual Ortega Pérez, *La sociedad de las tierras del Ebre: El señorío templario y hospitalario de Ribera de Ebre y Terra Alta (1150-1350)*, dirigida per Manuel Sanchez Martínez, Institució Milà i Fontanals. CSIC, setembre 1995

- Universitat de Barcelona.- Departament d'Història Medieval: Rafel Ginebra i Molins, *Economia i Societat a la Catalunya interior als inicis de l'Edat Mitjana. Vic 1230-1233*, dirigida pel Prof. Dr. Manuel Riu, març 1996

- Universitat d'Alacant.- Facultat de Filosofia i Lletres: José Vicente Cabezuelo Pliego, *Poder público y Administración territorial en el Reino de Valencia, 1239-1348. El oficio de la procuración*, dirigida pel Prof. Dr. José Hinojosa Montalvo, maig 1996.

- Universitat de Barcelona.- Facultat de Geografia i Història. Departament d'Història Medieval, Lluís Tudela Villalonga, *Cataluña, reino de Mallorca y Génova (1336-1349). Relaciones económicas y políticas*, dirigida pel Prof. Dr. Antoni Riera Melis, 1998.

- Universitat de Barcelona.- Facultat de Geografia i Història. Departament d'Història Medieval. Carmen Pinillo Bun, *Comercio prohibido entre Barcelona y Oriente en el siglo XIV*, dirigida pel Prof. Dr. Manuel Riu i Riu, octubre 1999.

- Universitat de París I. Pantheon-Sorbonne. Centre d'Études Byzantines et du Proche Orient Medieval: Damien Coulon, *Barcelone et le grand commerce d'Orient au Moyen Âge. Un siècle de relations avec l'Égypte et la Syrie-Palestine (1330-1430 environ)*, dirigida per el Prof. Michel Balard, 1999.

- Universitat Rovira i Virgili. Facultat de Lletres. Departament d'Història i Geografia: Daniel Piñol Alabart, *El notariat públic al Camp de Tarragona. Història, activitat, escriptura i societat (segles XIII-XIV)*, dirigida per la Prof. Montserrat Sanmartí Roset, abril de 2000.

- Universidad de París X - Nanterre. UFR Sciences Sociales. Histoire: Cécile Crabot, *Les*

feudataires catalans et la Sardaigne (1323-1420): Noblesse et expansion de la Couronne d'Aragon, dirigida pel Prof. Henri Bresc, desembre 2000.

- Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia i Història, Departament d'Història Medieval: Pere Benito i Monclús, *Senyoria de la terra i tinença pagesa. Estudi sobre les relacions agràries al comtat de Barcelona de la fi dels sistemes d'explotació dominical als orígens de l'emfiteusi (segles XI-XIII)*, dirigida pel Prof. Josep Maria Salrach Marés, març 2001.

- Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia i Història, Departament d'Història Medieval: Maria Rosa Martín i Fàbrega, *Marques i represàlies a la Corona d'Aragó a l'etapa final del regnat de Pere el Cerimoniós (1373-1386)*, dirigida pel Prof. Antoni Riera Melis, maig 2002.

- Universitat de Savoie, a Chambéry: Sandrine Victor, *La construction et les métiers de la construction à Gerone au XVe siècle*, dirigida pel Prof. Christian Guilleré, desembre de 2002.

- Universitat de València. Facultat de Geografia i Història. Departament d'Història medieval: Jorge Sáiz Serrano, *Guerra y nobleza en la Corona de Aragón. La caballería en los ejércitos del rey (siglos XIV-XV)*, dirigida pel Prof. Antoni Furió Diego, 22 de març de 2003.

- Universitat de Girona. Facultat de Filosofia i Lletres, Departament d'Història. Presidència del tribunal de la Tesi de Gemma Colesanti, dirigida per la Prof. Elisa Varela. 30 de setembre de 2005

- Universitat de València. Facultat de Geografia i Història. Dept. Història medieval: Francisco Javier Marzal Palacios, *La esclavitud en Valencia durante la Baja Edad Media (1375-1425)*, dirigida pel Prof. Paulino Iradiel Murugarren y pel Prof. Manuel Ruzafa García. 22 de juny de 2006.

8.2. Docència:

- Ajudant de Classes Pràctiques a la Universitat de Barcelona en els cursos 1963-64, 1966-67, 1967-68, 1968-69 i 1969-70, adscrita a l'ensenyament d'"Historia de Espanya a l'Edat Mitjana", "Història de la Corona d'Aragó", etc.

- Encarregada de Curs de la matèria "Lectura i interpretació de documents medievals" durant els cursos 1969-70, 1970-71 i 1971-72 i de la matèria "Metodologia i crítica textual a l'Edat Mitjana" durant els cursos 1971-72, 1972-73, 1973-74, a la mateixa Universitat.

- Encarregada de les lliçons sobre documentació catalana per a l'estudi del comerç mediterrani en el "V Corso di alta spezzializzazione di Storia Economica Francesco Datini. Introduzione alla lettura ed interpretazione dei documenti commerciali dei secoli XIII-XVI", desenvolupat a Prato de setembre a desembre de 1972, dependent de la Universitat de Florència.

- Lliçons sobre Arxius de Protocols en el "Primer Curset d'Arxivística" organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya el 1982.

- Tres lliçons en el curset "Aproximació teòrica i documental al comerç català a la Baixa Edat

Mitjana", i dos en el curs "Erms, boscos i pastures. La ramaderia (segles XI-XV)" organitzats per la U.E.I. d'Estudis Medievals de la Institució Milà i Fontanals del CSIC a Barcelona els anys 1984 i 1986 respectivament.

- Una lliçó en el curs "Mestratge en Toponímia", Programa interdisciplinari de post-grau 1990-1991, organitzat pel Departament de Geografia de la Universitat de València, patrocinat per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat, sobre "Toponímia d'Oriola, segons el Repartiment", pel març de 1990.

- Curs de doctorat a la Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia i Història, el 1995, sobre el tema "La minoria islàmica i el poder"

- Curs de doctorat a la Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia i Història, el 1997, sobre el tema "Monarquia i senyoriu"

- Curs de doctorat a la Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia i Història, el 1998-1999 sobre el tema "Transmissió de la contractació privada a través del Notariat"

8. 3. Organització de Cursos:

Organització de dos cursos anuals, un d'Arqueologia Medieval i un altre d'Història Medieval, en col·laboració amb l'Institut de Cultura Medieval de la Universitat de Barcelona des de 1983 fins a 1998: en total setze cursos d'Arqueologia Medieval i setze d'Història Medieval, i alguns cursos extraordinaris, en col·laboració amb altres entitats, com "Amics de l'Art Romànic":

- "Curset d'Arqueologia Medieval. Aportació dels materials arqueològics al coneixement de la vida medieval", novembre de 1983.

- "Curset d'Història Medieval. Aproximació teòrica i documental al comerç català a la Baixa Edat Mitjana", març-abril de 1984.

- "Curset d'Arqueologia Medieval. Torres, guaites i castells a Catalunya", novembre de 1984.

- "Curset d'Història Medieval. L'alimentació medieval. Producció, circulació i consum de queviures a la Corona catalano-aragonesa", març de 1985.

- "Curset d'Història i Art Medieval. La destrucció de Barcelona per Al-Mansur; del món preromànic al romànic (985)", organitzat en col·laboració amb Amics de l'Art Romànic, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, octubre-novembre de 1985.

- "Curset d'Arqueologia Medieval. L'arqueologia de l'habitatge medieval", novembre-desembre de 1985.

- "Curset d'Història Medieval. Erms, boscos i pastures. La ramaderia (segles XI-XV)", abril de 1986.

- "Curset d'Arqueologia Medieval. L'Arqueologia i la Tècnica a l'Edat Mitjana (forns de vidre i

de ceràmica, molins, fargues)", novembre de 1986.

- "Curset d'Història Medieval. D'Al-Andalus a la societat feudal: els repartiments de la Baixa Edat Mitjana", novembre de 1987.

- "Curset d'Arqueologia Medieval. L'Arqueologia de les esglésies i monestirs a l'Edat Mitjana", novembre de 1987.

- Commemoració del VI Centenari de la mort del rei Pere el Cerimoniós. Col·laboració en el cicle de conferències "L'època de Pere el Cerimoniós" organitzat per la Universitat de Barcelona pel novembre de 1987. Presentació dels conferenciants del CSIC i edició posterior de les conferències.

- "Curset d'Història Medieval. Minories islàmiques a la Península Ibèrica durant la Baixa Edat Mitjana", febrer-març de 1988.

- "Curset d'Arqueologia Medieval. Mètodes d'anàlisi i de restauració aplicats a l'Arqueologia medieval", novembre de 1988.

- "Curset d'Història Medieval. Els camins a l'Edat Mitjana", abril de 1989.

- "Curset d'Arqueologia Medieval. L'Arqueologia medieval a Catalunya. Noves tècniques i temes", novembre de 1989.

- "Curset d'Història Medieval. Finances i Fiscalitat a la Corona d'Aragó (segles XIV i XV)", març de 1990.

- "Curset d'Arqueologia Medieval. Arqueologia rural, Arqueologia urbana", novembre de 1990.

- "Curset d'Història Medieval. Associacionisme professional a les ciutats a la Baixa Edat Mitjana", maig de 1991.

- "9è Curset d'Arqueologia Medieval". L'Arqueologia urbana: realitzacions i projectes", novembre de 1991.

- Curset d'Història Medieval. Fiscalitat Baixmedieval: Fonts i mètodes d'anàlisi", març-abril de 1992.

- "X Curset d'Arqueologia Medieval". La mort en l'Arqueologia medieval", novembre 1992.

- "Curset d'Història Medieval. Els Ordes Militars a la Corona d'Aragó durant la Baixa Edat Mitjana", març 1993.

- "11è Curset d'Arqueologia Medieval. Lectura Arqueològica de la documentació medieval", novembre-desembre de 1993.

- "Curset d'Història Medieval. Senyoria, Renda Feudal i Fiscalitat (segles IX-XIII), abril de 1994.

- "12è Curset d'Arqueologia medieval. L'Arqueologia del món rural: de la prospecció a la síntesi", novembre de 1994.
- "Curset d'Història Medieval. La Corona catalano-aragonesa en el món mediterrani. Política comerç i cultura", març de 1995
- "13è Curset d'Arqueologia Medieval. L'arqueologia de les muralles urbanes", novembre de 1995
- "Curset d'Història Medieval. Expansió comercial i urbana de Barcelona a la Baixa Edat Mitjana", març de 1996
- "14 Curset d'Arqueologia Medieval. L'arqueologia submarina", novembre de 1996
- "Curset d'Història Medieval: Pirates i corsaris al Mediterrani medieval", març de 1997
- "15 Curset d'Arqueologia Medieval. Els treballs i els jocs a l'Edat Mitjana (materials arqueològics)". Valor acadèmic: un crèdit, octubre-novembre de 1997.
- 15 Curset d'Història Medieval: "Els grans productes del comerç medieval: El sector de l'alimentació". Barcelona, març de 1998
- 16 Curset d'Arqueologia medieval: "Balanz de quinze anys d'Arqueologia medieval a Catalunya". Barcelona 9-16 de desembre de 1998

9. Congressos

9.1. Participació activa a congressos, col·loquis etc.:

- VII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó, Barcelona, 1962. Comunicació.
- VIII Congrès d'Història de la Corona d'Aragó, València, 1967. Comunicació.
- Congresso Luso-Espanhol de Estudos Medievais, Oporto, 1968. Comunicació.
- I Congresso Storico Liguria Catalogna, Bordighera-Génova, 1969. Comunicació.
- II Col.loqui d'Història del Monaquisme Català, Sant Joan de les Abadesses, 1970. Comunicació.
- Congrès de Cultura Catalana, Barcelona-Balaguer, 1977. Ponència de l'àmbit d'Història, en col·laboració amb Carme Batlle.
- Primer Congreso de Historia del País Valenciano, València, 1971. Comunicació.
- X Congreso de Historia de la Corona de Aragón, Saragossa, 1976. Comunicació.

- I Congreso Internacional de Historia Mediterránea. La Península Ibérica y el Mediterráneo centro-occidental (s. XII-XV), Palma de Mallorca, 1973. Ponència.
- Les Corts a Catalunya, Barcelona, 1988. Comunicació encarregada pel comité organitzador.
- Symposium Internacional "Trivium, Quadrivium, Studium", Barcelona, 1989. Membre d'una mesa.
- XIU Congresso di Storia della Corona d'Aragona. "La Corona d'Aragona in Italia nei secoli XIII- XVIII", Sassari-Alghero, 1990. Comunicació i presidència de sessió.
- 1er. Col.loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó (Edat Mitjana), Lleida, 1990. Presidència de sessió.
- Congr s internacional sobre l'expulsió dels moriscos, Sant Carles de la Ràpita, 1990. Ponència i presidència de sessió.
- III Jornadas Hispano-Portuguesas de Historia Medieval. La Península Ib rica en la era de los descubrimientos 1391-1492, Sevilla, noviembre de 1991. Ponència.
- XV Congreso de Historia de la Corona de Aragón, Jaca, 1993. Comunicació.
- I Congr s d'Història del Notariat Català. Barcelona, 1993. Subpon ncia.
- Notariato e società in Catalogna e in Italia meridionale nel secolo XV. Convegno di Studi, Barcelona. 1994. Istituto Italiano di Cultura. Ponència.
- Béns comunals als Països Catalans. B ns comunals a l'Europa contemporània. Primeres Jornades sobre "Sistemes Agraris, organitzaci  social i poder local als Pa sos Catalans, Alguaire (Lleida), 1995. Ponència.
- Le partage du monde. Colloque international (Toulouse-Conques abril-maig, 1995). Universitats de Toulouse-Le Mirail i París-Sorbonne. Ponència
- Incontro di Studi. "Attivit  economiche e sviluppo urbano nei secoli XIV e XV". Barcelona, Istituto Italiano di Cultura. Sezione di Studi Storici (octubre, 1995). Presid ncia de sessi 
- Economia e territorio nel Medioevo. Incontro di Studi. Istituto Italiano di Cultura. Sezione di Studi Storici, Barcelona, 1996 Ponència
- Congreso Internacional Jaime II 700 años después Alacant, Universitat d'Alacant i Fundación Jaime II (octubre, 1996) Ponència i membre del Comit  Científic
- La Fortaleza medieval: realidad y símbolo. Jornadas de la Sociedad Española de Estudios Medievales, Alacant (juny, 1997) Ponència
- IV Jornadas Luso-Espanholas de Historia Medieval *As rela oes de fronteira no s culo de Alcanices*, Oporto (novembre, 1997)

Comunicació

- ISTAR, I^o Convegno Internazionale di Studi (1997). Giudicato d'Arborea e Marchesato di Oristano: proiezioni mediterranee e aspetti di storia locale, 5-8 desembre. 1997
Oristano (Itàlia), Ponència
- "La part des enjeux économiques dans l'expansion catalane en Méditerranée au Bas Moyen Âge" / "El paper de l'economia en l'expansió catalana a la Mediterrània a la Baixa Edat Mitjana", seminari internacional organitzat pel Departament d'Estudis Medievals de la Institució Milà i Fontanals i la Casa de Velázquez. Barcelona (abril 1998) Ponència
- "Pisani viri in insulis et transmarinis regionibus potentes". Pisa come nodo di comunicazioni nei secoli centrali del Medioevo Convegno Internazionale di Studi, Pisa, (octubre, 1998).
Ponència
- II Congrès d'Història del Notariat Català
Barcelona (novembre, 1998) Ponència general
- Colloque International *La Circulation des élites européennes. Entre histoire des idées et histoire sociale*. París (maig de 1999) Ponència
- *De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts al Mediterrani medieval. Col·loqui internacional*, Barcelona, 1999, Maig. Organització i ponència
- "VIII Simposio Internacional de Mudejarismo". *De mudéjares a moriscos: una conversión forzada*, Teruel, 15-17 de setembre de 1999
Ponència
- Colloque *Migrations et diasporas méditerranéennes (XI-XVI siècles)*, Toulouse-Conques, 14-17 octubre 1999
Ponència
- *Gli Anni Santi nella Storia*, Cagliari, 16-19 octubre 1999.
Ponència
- *Col·loqui sobre "El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (ss. IX-XVIII). Aspectes arqueològics, històrics, geogràfics, arquitectònics i antropològics*, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 3-5 de novembre de 1999.
Organització i Comunicació
- *VI Congrès d'Història de Barcelona*, Barcelona, 24-26 novembre 1999
Comunicació
- Congrès internacional *Marruecos y al-Andalus en el s. IX/XV, literatura, pensamiento e historia*, Tetuan, 15-17 de maig 2000. Ponència (*Élites militares y mercantiles entre Marruecos y la Corona de Aragón en el tránsito del s. XIV al XV*), i presidència de sessió
- "XVII Congrès d'Història de la Corona d'Aragó", *El món urbà a la Corona d'Aragó del 1137 als decrets de Nova Planta* (Barcelona-Lleida, 7-12 de setembre de 2000). Comunicació i

presidència de sessió.

- "*Els catalans a la Mediterrània oriental a l'Edat Mitjana*". Jornades Científiques de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona, 16-17 novembre 2000), Institut d'Estudis Catalans. Coordinadora, ponent i presidència de sessió.

- *Conquistar y defender; los recursos militares en la Edad Media Hispánica*. Ciclo de conferencias. Instituto de Historia y Cultura Militar (Madrid, octubre-novembre 2000). Conferència

- Jornadas de la Sociedad Española de Estudios Medievales, (Lorca, 15-17 de març de 2001). *El problema del agua en la España mediterránea durante la Edad Media*. Ponència.

- Seminari *La construcción de los Estados Europeos en la Baja Edad Media: Cancillerías y Notarios*. Jornadas de primavera 2002. Forum Europa, organitzat per la Universitat d'Alacant (Benissa 14-16 de març de 2002).

- *La defensa marítima en el reino de Granada* (Almeria 7-9 de novembre de 2002). Ponència.

- *La Península Ibérica entre el Mediterráneo y el Atlántico. Siglos XIII-XV*. V Jornadas Hispano-Portuguesas de Historia Medieval (Cádiz, 1-4 de abril de 2003). Ponència i presidència de sessió.

- *El notariat públic i la història social en la Catalunya medieval i moderna*. Jornades de Treball, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives. Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, 24-25 de maig de 2003. Ponència

- *Congrés internacional. El camí de Sant Jaume i Catalunya. Història, Art i Cultura del Camí* (Barcelona, Cervera i Lleida, 16, 17 i 18 d'octubre 2003. Coordinació, Comunicació encarregada i presidència de sessió.

- *II Seminario Internacional de Historia Medieval. Frontera y espacios de frontera en el Mediterráneo Occidental, siglos XII-XV* (Universitat d'Alacant. Seu Universitària de La Nucia, 13-15 de novembre de 2003). Ponència

- Seminari "*La Corona catalano-aragonesa i el seu entorn mediterrani a la Baixa Edat Mitjana*". Seminari del Projecte Conjunt del Departament d'Estudis Medievals. Institució Milà i Fontanals. CSIC - Istituto di Storia dell'Europa Mediterranea. CNR. Barcelona, 27-28 de novembre de 2003, organització, ponència i presidència de sessió

- *Seminario Internacional de Historia Medieval. Siete siglos de historia en común, 1304-2004. El tratado de Torrellas* (Universitat d'Alacant, 6-7 de maig de 2004. Seu Universitària Ciutat d'Alacant). Ponència

- *XVIII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó* (València, 9-14 setembre de 2004). *La Mediterrània de la Corona d'Aragó, segles XIII-XVI. VII Centenari de la sentència arbitral de Torrellas, 1304-2004*. Comunicació i membre de la Comissió permanent dels congressos de la Corona d'Aragó.

- *Negociar en la Edad Media*. Col·loqui internacional organitzat per la Institució Milà i Fontanals. CSIC (Barcelona) - Casa de Velázquez (Madrid), CREPHE (Université Paris XII-Val de Marne (Barcelona, 14-16 d'octubre 2004. Organització i ponència
- *V Jornadas internacionales de Arqueología subacuática. Comercio, redistribución y fondeaderos. La navegación a vela en el Mediterráneo* (Gandia, 8-10 novembre 2006). Ponència.
- *XXXVIIIe congrès de la Société des Historiens médiévistes de l'enseignement supérieur public*. Etre historien du Moyen Âge au XXIe siècle (París, 31 maig-3 juny 2007). Participació en una taula rodona
- *La pesca en la Edad Media*. Congrès. XXII Asamblea General de la Sociedad Española de Estudios Medievales (Santiago de Compostela 7 a 9 de juny de 2007. Presidència a la inauguració i presidència de sessió

9.2. Organització de seminaris, col·loquis i congressos

- *VI Centenari del Cisma d'Occident*. Conmemoració sota el patronatge de l'Institut d'Estudis Catalans, Barcelona-Peníscola, 1979. Vice-secretària del comitè organitzador.
- Seminari del projecte *La Corona d'Aragó i els països islàmics a la baixa Edat Mitjana. El marc polític militar i els intercanvis econòmics i culturals*, maig-juliol de 1997
- Seminari internacional organitzat pel Departament d'Estudis Medievals de la Institució Milà i Fontanals i la Casa de Velázquez: *La part des enjeux économiques dans l'expansion catalane en Méditerranée au Bas Moyen Âge / El paper de l'economia en l'expansió catalana a la Mediterrània a la Baixa Edat Mitjana*, Barcelona, abril 1998
- *De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts al Mediterrani medieval. Col·loqui internacional*, Barcelona, 1999, Maig.
- *Col·loqui sobre "El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (ss. IX-XVIII). Aspectes arqueològics, històrics, geogràfics, arquitectònics i antropològics*, Barcelona, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 3-5 de novembre de 1999.
Organització i Comunicació
- *"Els catalans a la Mediterrània oriental a l'Edat Mitjana"*. Jornades Científiques de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona, 16-17 novembre 2000), Institut d'Estudis Catalans. Coordinadora, ponent i presidència de sessió.
- *Congrés internacional. El camí de Sant Jaume i Catalunya. Història, Art i Cultura del Camí* (Barcelona, Cervera i Lleida, 16, 17 i 18 d'octubre 2003. Coordinació.
- *Seminari "La Corona catalano-aragonesa i el seu entorn mediterrani a la Baixa Edat*

Mitjana". Seminari del Projecte Conjunt del Departament d'Estudis Medievals. Institució Milà i Fontanals. CSIC - Istituto di Storia dell'Europa Mediterranea. CNR. Barcelona, 27-28 de novembre de 2003, organització amb altres membres del Departament

- *Negociar en la Edad Media*. Col·loqui internacional organitzat per la Institució Milà i Fontanals. CSIC (Barcelona) - Casa de Velázquez (Madrid), CREPHE (Université Paris XII-Val de Marne (Barcelona, 14-16 d'octubre 2004. Organització amb altres membres del Departament

- *Il mito di Genova*. Cicle de conferències de la Universitat de Gènova amb motiu de "Genova capitale della cultura", Universitat de Gènova, 16 de novembre de 2004.

- *Cultures de frontera. 7è centenari de la Sentència de Torrellas/Elx (1304-1305)*. Conferències, Petrer, Centre d'Estudis Locals del Vinalopó, 19 de novembre de 2004

- *Fuentes documentales para el estudio de los mudéjares*, Teruel, Instituto de Estudios Mudéjares-Caja de Ahorros de la Inmaculada, 11 d'abril de 2005

- *Jornades científiques i divulgatives sobre els Privilegis de Teià*, Ajuntament de Teià, en col·laboració amb la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, 22 d'abril de 2005

- *Any Jaume I. El poder reial i les institucions administratives i representatives i les relacions institucionals*, en col·laboració amb l'Institut Europeu de la Mediterrània; Institut d'Estudis Catalans, 31 de març – 4 d'abril de 2008

- *Any Jaume I. La conquesta, repoblació i organització de Mallorca i La figura de Jaume I en el seu temps i en la cultura moderna i contemporània*, en col·laboració amb el Consell Insular de Mallorca i l'Institut Europeu de la Mediterrània, Institut d'Estudis Catalans, 13-15 d'octubre de 2008

- *Any Jaume I. El món de la cultura en l'època de Jaume I i L'expansió territorial vers el sud*, en col·laboració amb el CEIC Alfons el Vell de Gandia, Institut d'Estudis Catalans, 27-28 de novembre de 2008

- *Any Jaume I. L'economia rural i l'articulació urbana a Catalunya i La família reial, la cort i la cultura cortesana*, en col·laboració amb la Conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat, Institut d'Estudis Catalans, 1-2 de desembre de 2008

- *Martí I l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp*. Commemoració sisè centenari de la mort del rei Martí l'Humà 1410-2010, Institut d'Estudis Catalans, 31 de maig – 4 de juny de 2010

- *Commemoració de la reintegració de la Vall d'Aran a Catalunya*, Institut d'Estudis Catalans, 4 de juny de 2013

10. CONFERÈNCIES

Lluites de bàndols a Barcelona en temps del rei Martí l'Humà
Sesió de la "Societat Catalana d'Estudis Històrics", Barcelona, 1969

La documentazione commerciale catalana medioevale (6 lliçons) "V Corso di alta specializzazione di Storia Economica Francesco Datini", Prato (Itàlia), 1972

Els arxius de Protocols, I Curset d'Arxivística (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya), Barcelona, 1982

Documentació notarial. Els contractes de comanda i els contractes de companyia, Departament d'Estudis Medievals, Institució Milà i Fontanals, Barcelona, 1984

Documentació notarial: Els contractes i les lletres de canvi. Els préstecs a risc marítim. Les assegurances, Departament d'Estudis Medievals, Institució Milà i Fontanals, Barcelona, 1984

Documentació notarial: Els nòlits, Departament d'Estudis Medievals, Institució Milà i Fontanals, Barcelona, 1984

Protecció i explotació del bosc (segle XIV), Departament d'Estudis Medievals, Institució Milà i Fontanals, Barcelona, 1986

Toponímia d'Oriola segons el Repartiment, "Mestratge en Toponímia" Programa interdisciplinari de Postgrau", València, 1990

Guerra y Política, "La renovación de la Historia Política en la Investigación Medieval". I Curso de la Sociedad Española de Estudios Medievales", Madrid, 1994

Nicolau de Mediona un notari barceloní del segle XV, Istituto Italiano di Cultura. Incontro di Studi. Notariato e società in Catalogna e in Italia meridionale nel secolo XV, Barcelona, 1994

Evolution du statut de la minorité islamique dans les pays de la Couronne catalano-aragonaise au XIV siècle, Conques, França, 1995

Ramon de Cardona, capità general de l'exèrcit güelf i governador de Sardenya, Cagliari, 1995

I mercanti italiani in terre catalane nel Basso Medioevo, Istituto Italiano di Cultura. Incontro di studi, Barcelona, 1996

La reedició ampliada de Pere el Gran, de Ferran Soldevila, acte d'homenatge celebrat a l'Institut d'Estudis Catalans amb motiu del centenari del seu naixement, 4 març 1996.

Vida, aventures i mort d'un corsari castellà: Diego González de Valderrama àlias Barrasa (+1410)
Barcelona, Departament d'Estudis Medievals. Institució Milà i Fontanals, 13 de març de 1997

Evoluzione dello statuto della minoranza islamica negli Stati della Corona Catalano-aragonese

nel XIV secolo

Universitat de Gènova 14 d'abril de 1997

La Corona catalano-aragonesa i Castella: elements de coincidència i de divergència. Conferència en el "II Curs d'Estiu El comtat d'Urgell a la Península Ibèrica". Càtedra d'Estudis Medievals Comtat d'Urgell y Universidad de Lérida, Balaguer 7 de juliol de 1997

La situazione nel Mediterraneo nel primo quarto del secolo XIV Universitat de Gènova 15 d'abril de 1997

La situazione nel mediterraneo nel primo quarto del secolo XIV dal osservatoio catalano: il commercio e la corsa
Universitat de Pisa: 16 d'abril de 1997

El comerç català a l'Atlàntic: Andalusia (s. XV-XVI)
Centre d'Estudis Colombins, Barcelona, 2 de juny de 1997

Los castillos de la frontera meridional valenciana (siglo XIV)
Alacant, Asamblea de la Sociedad Española de Estudios Medievales, 7 de juny de 1997

L'associació de municipis a l'Edat Mitjana. El carreratge de Barcelona, 750 aniversari dels privilegis atorgats per Jaume I a la ciutat de Barcelona, 1249-1999. Conferència. Saló de Cent, 10 de febrer de 1999, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1999.

Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó, Institut d'Estudis Catalans, Secció Històrico-Arqueològica, 18 de novembre de 1999

Martorell, carrer de Barcelona, Ajuntament de Martorell, 2 de desembre de 1999

Trois siècles après la conquête chretienne. L'organization de la population musulmane dans la Couronne catalano-aragonaise au XV siècle, París, Université Paris I-Pantheon-Sorbonne, Centre d'Études Byzantines et du Proche Orient Medieval, 18 de desembre de 1999

Presentació dels volums de l'Anuario de Estudios Medievales dedicats a Regina Sáinz de la Maza Lasoli, Barcelona, Institució Milà i Fontanals. CSIC, 7 de març de 2000

Entrevista a Comradio, de Barcelona, programa d'Elisenda Roca, dimarts 22 de febrer de 2000, a la tarda, sobre el tema de la immigració islàmica i els seus precedents

Santpedor, carrer de Barcelona, Ajuntament de Santpedor, 23 de setembre de 2000
El aprovechamiento del agua en Cataluña, Aragón y Baleares en la Edad Media, a Jornadas de la Sociedad Española de Estudios Medievales, del 15-17 de març de 2001. *El problema del agua en la España mediterránea durante la Edad Media.*

Participació en el programa de radio "En guàrdia", Catalunya Radio, sobre "Els almogàvers", emès el 14 d'octubre de 2001

Joaquim Miret i Sans, Conferència a l'Institut d'Estudis Catalans, 3 d'abril de 2002

Corsarios y piratas en la frontera marítima con el Islam en la Baja Edad Media, Almería, 8 de novembre de 2002, dins del cicle "La defensa marítima en el reino de Granada", Instituto de Estudios Almerienses, Diputación de Almería.

Els sarraïns de Catalunya a la Baixa Edat Mitjana, a Curs 6. Universitat d'Estiu Terres de l'Ebre. URV. "L'Edat Mitjana a les Terres de l'Ebre: un període clau de la nostra Història" (Tortosa, 8-13 julio 2002)

El document notarial a la Baixa Edat Mitjana: aspectes paleogràfics i diplomàtics, en *El notariat públic i la història social en la Catalunya medieval i moderna*. Jornades de Treball, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives. Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, 24-25 de maig de 2003. Ponència

Fruita seca, fruita assecada i torrons a la Baixa Edat Mitjana, Xixona (Alacant), 29 de maig de 2003.

La conquesta de les terres meridionals valencianes per Jaume II, en el marc de la guerra amb Castella de 1296-1304, Seminario Internacional de Historia Medieval. Siete siglos de historia en común, 1304-2004. El tratado de Torrellas (Universitat d'Alacant, 6-7 maig 2004. Seu Universitària de la Ciutat d'Alacant). Ponència

Entrevista a Ona Catalana per parlar de Jaume I i de la celebració del seu centenari el 2008. Emesa el 1 d'agost de 2004

Participació en el programa *En guàrdia!*, de Catalunya Radio, sobre la invasió de l'exèrcit de Granada de 1304 i l'atac contra Cocentaina, defensada per l'almirall Roger de Lòria, i Alcoi. Emès el 14 de novembre de 2004 (duració 1 hora).

I genovesi visti dai catalani nel Medioevo. Da amici a nemici, conferència pronunciada a Gènova, dins del cicle de conferències "Il mito di Genova", de la Universitat amb motiu de "Genova capitale della cultura, Universitat de Gènova, 16 de novembre de 2004.

L'endemà de la pau de Torrellas (1304). El nou mapa senyorial a la vall del Vinalopó, a Conferències. Cultures de frontera. 7è centenari de la Sentència de Torrellas/Elx (1304-1305), Petrer, Centre d'Estudis Locals del Vinalopó, 19 de novembre de 2004

Documentación sobre mudéjares del Archivo de la Corona de Aragón, a Fuentes documentales para el estudio de los mudéjares, Teruel, Instituto de Estudios Mudéjares-Caja de Ahorros de la Inmaculada, 11 d'abril de 2005

Els problemes financers dels reis catalans i una solució: l'empenyorament dels llocs i viles. El cas de Teià, a *Jornades científiques i divulgatives sobre els Privilegis de Teià*, Ajuntament de Teià, en col·laboració amb la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, 22 d'abril de 2005

11. Participació en comitès editorials de revistes i col·leccions:

"Anuario de Estudios Medievales":

- co-secretaria de redacció en el vol. 1 (1964).
- membre de la redacció del vol. 2 al 12 (1965-1982).
- co-directora del vol. 13 al 16 (1983-1986).
- directora des del vol. 17 (1987).

"Estudis d'Història Medieval", publicada per la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial del Institut d'Estudis Catalans:

- membre del consell de redacció de 1969 a 1972.

"Anejos del Anuario de Estudios Medievales":

- direcció de la col·lecció des del vol. 13, de l'any 1983 (darrer vol. sortit: 55).

"Miscel·lània de Textos Medievales":

- direcció des del vol. 3 (1985).

"Dressana. Revista del Museu Marítim":

- membre del consell assessor de la revista des de 1988.

"Repertorio de Medievalismo Hispánico". Repertori bibliogràfic, ara informatitzat:

- direcció des de 1988

"International Medieval Bibliography", Universitat de Leeds

- membre del "Editorial Board" des de 1990

"Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia":

- membre del consell assessor des de 1992.

"Anales de la Universidad de Alicante. Historia Medieval"

- membre del consell de redacció des del vol. 12 (1999)

12. Premis i altres mèrits:

- Premi extraordinari de llicenciatura. Universitat de Barcelona, 1963.

- Premi de fi d'estudis. Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, 1963.

- Premi "Ferran Armengou i Tubau" Institut d'estudis Catalans, 1974, concedit a l'obra *Assegurances i canvis marítims medievals a Barcelona*, escrita en col·laboració amb Arcadi Garcia Sanz.

- Membre del "Consell Assessor d'Arxius", que assessorava l'Honorable Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya en els afers referents a Arxius entre 1981 i 1984.

- Membre de la Comissió Mixta CSIC-Universitat Autònoma de Barcelona 1984-1994.

- Membre de la Comissió d'Historiadors per a la celebració del Mil·lenari de Catalunya, el 1989.
- Assessora responsable d'Història Medieval Catalana a la *Gran Enciclopèdia Catalana* i redactora de molts articles: 1973-1980.
- Vocal de la Junta de govern de la "Asociación Española de Medievalistas" des de 1992 a 2001.
- Membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans des de 1992.
- Membre del Consell Social de la Universitat Pompeu Fabra, en representació de l'Institut d'Estudis Catalans des del 1994 a 1999.
- Membre de la comissió permanent dels Congressos d'Història de la Corona d'Aragó des de 2000.
- Vicepresidenta de la Societat Espanyola d'Estudis Medievals des de 2001.
- Vicepresidenta de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans des de 2001
- Membre de la comissió avaluadora de la llicenciatura d'Història de la Universitat Autònoma de Barcelona (comités de qualitat universitària) 2001
- Avaluadora de projectes per a l'Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva: 2003, 2005.
- Informe per a l'avaluació del Dr. Brian Catlos a la Universitat de Califòrnia a Santa Cruz, per a la promoció a Associated Professor: 2004-2005.
- Membre del comité científic del "Centro Studi per la storia del notariato genovese *Giorgio Costamagna*" des de 2005.

Homenatge: dedicació d'un llibre en homenatge per part dels col·legues:

La Corona catalanoaragonesa, l'Islam i el món mediterrani. Estudis d'Història medieval en Homenatge a la Doctora Maria Teresa Ferrer i Mallol, ed. a cura de Josefina Mutgé i Vives, Roser Salicrú i Lluch, Carles Vela i Aulesa, CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2013, 746 p.

Jurat de premis:

- Jurat del premi "Concepció Alemany Vall" de la "Fundació Salvador Vives Casajuana", el 1976 i 1977.
- Jurat del premi "Ferran Armengou i Tubau", de l'Institut d'Estudis Catalans el 1980 i 1982.
- Jurat del premi "Menéndez Pelayo", atorgat per l'Institut d'estudis Catalans el 1993

- Jurat del premi Milà i Fontanals. atorgat per l'Institut d'Estudis Catalans en 1994
- Jurat del premi "Pròsper de Bofarull" de l'Institut d'Estudis Catalans de 1996
- Jurat de la "Borsa d'estudi Abelard Fàbrega" de l'Institut d'Estudis Catalans de 1996 etc.
- Jurat de les "Borses d'Estudi Generalitat de Catalunya", concedides per l'Institut d'Estudis Catalans a investigadors estrangers, de 1998.- Idem 1999.- Idem, 2000. Idem 2001. Idem 2002.- Idem 2004.
- Jurat del Premi Prat de la Riba de 2003.
- Jurat del premi "Pròsper de Bofarull" de l'Institut d'Estudis Catalans de 2005.
- Jurat de les "Beques Raimon Noguera", especialitat d'Història Medieval, concedides per la Fundació Raimon Noguera, els anys 2001, 2002, 2003 i 2004.